

SSŠ

KURIKULUM NASTAVNOGA PREDMETA

Hrvatski jezik

ZA SREDNJE STRUKOVNE ŠKOLE NA RAZINI 4.2.

Ministarstvo znanosti i
obrazovanja

ŠKOLA
za život

Kurikulum nastavnog predmeta Hrvatski jezik za
srednje strukovne škole na razini 4.2.

Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet
Hrvatski jezik za srednje strukovne škole na razini 4.2. u
Republici Hrvatskoj objavljena je u Narodnim novinama,
broj 10/2019., 29. siječnja 2019. godine.

Nakladnik: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Za nakladnika: prof. dr. sc. Blaženka Divjak, ministrica

Grafičko oblikovanje: Leonardo media d.o.o.

ISBN: 978-953-8103-61-2

Kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik čine ovaj glavni dokument te prilozi:

PRILOG
1.

Odgojno-obrazovni ishodi, razrade ishoda, razine ostvarenosti, preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda po razredima i predmetnim područjima s prijedlogom postotne zastupljenosti po predmetnim područjima

PRILOG
2.

Prikaz godišnjeg broja sati i oblika izvođenja nastavnoga predmeta Hrvatski jezik u četvergodišnjim i petogodišnjim strukovnim školama

A/	SVRHA I OPIS NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK	5
B/	ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA	8
C/	STRUKTURA – PODRUČJA PREDMETNOGA KURIKULUMA	9
	HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA	10
	KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO	10
	KULTURA I MEDIJI	11
D/	ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA	12
E/	POVEZANOST S DRUGIM PREDMETIMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA	128
F/	UČENJE I POUČAVANJE PREDMETA	130
	ISKUSTVA UČENJA	130
	ULOGA UČITELJA I NASTAVNIKA	139
	MATERIJALI I IZVORI	139
	OKRUŽJE	140
	ODREĐENO VRIJEME	140
	GRUPIRANJE UČENIKA	140
G/	VREDNOVANJE OSTVARENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	142
	PRILOG 1	145
	PRILOG 2	271

SADRŽAJ

Svrha i opis nastavnoga predmeta Hrvatski jezik

UVOD

Kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik jedinstven je dokument kojim su povezane sve razine odgojno-obrazovnoga procesa u kojima se uči i poučava hrvatski jezik: osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje, tj. gimnazijsko, strukovno i umjetničko obrazovanje. Svi dokumenti kurikulumu čine jedinstvenu cjelinu, stoga se i čitaju u kontekstu međusobne povezanosti i uvjetovanosti.

U opisu predmeta istaknuta je svrha učenja i poučavanja predmeta, navode se znanstvene i stručne smjernice te načela na kojima se temelje pristupi i sustavi učenja i poučavanja predmeta.

Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja predmeta predstavljaju opća, najšire određena očekivanja o tome što će učenici znati i moći učiniti kao rezultat učenja i poučavanja predmeta Hrvatski jezik.

Tri međusobno povezana predmetna područja u organizaciji kurikulumu predmeta Hrvatski jezik čine strukturu koja izravno određuje dio kurikulumu predmeta u kojem se iskazuju odgojno-obrazovni ishodi.

Odgojno-obrazovni ishodi predstavljaju jasne i nedvosmislene iskaze očekivanja od učenika u pojedinoj godini učenja i poučavanja predmeta, a proizlaze iz odgojno-obrazovnih ciljeva učenja i poučavanja predmeta Hrvatski jezik. Određeni su kao znanja, vještine, stavovi i vrijednosti te se razvijaju od prvoga razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole.

Kurikulum predmeta Hrvatski jezik povezan je i s drugim odgojno-obrazovnim područjima, međupredmetnim temama i ostalim nastavnim predmetima.

U dijelu o učenju i poučavanju predmeta navode se okvirne smjernice o načinima organizacije učenja i poučavanja predmeta, a u dijelu o vrednovanju odgojno-obrazovnih ishoda navode se osnovni pristupi vrednovanju.

Učenicima se na svim razinama i oblicima školovanja omogućuje razvoj i stjecanje komunikacijske jezične kompetencije, jezičnih znanja i višestruke pismenosti nužne za nastavak školovanja, život i rad, razumijevanje književnosti kao umjetnosti riječi i kao temelja nacionalnog identiteta.

OPIS NASTAVNOG PREDMETA HRVATSKI JEZIK

Hrvatski jezik službeni je jezik u Republici Hrvatskoj i jezik na kojemu se obrazuju svi učenici. U hrvatskim se školama hrvatski jezik poučava kao materinski ili kao jezik društvene sredine. Osposobljenost za komunikaciju i izražavanje na hrvatskome standardnom jeziku učenicima je polazište za učenje svih drugih nastavnih predmeta, stoga se predmet Hrvatski jezik poučava na svim odgojno-obrazovnim razinama. Učeći hrvatski jezik, učenici ovladavaju komunikacijskom jezičnom kompetencijom povezujući organski idiom i hrvatski standardni jezik te stječu osnove čitalačke, medijske, informacijske i međukulturne pismenosti, što je preduvjet osobnomu razvoju, uspješnom školovanju, cjeloživotnom učenju te kritičkomu odnosu prema nizu pojava u društvenome i poslovnom životu.

Svrha je učenja i poučavanja nastavnog predmeta Hrvatski jezik osposobljavanje učenika za jasno, točno i prikladno sporazumijevanje hrvatskim standardnim jezikom, usvajanje znanja o jeziku kao sustavu, slobodno izražavanje misli, osjećaja i stavova te spoznavanje vlastitoga, narodnog i nacionalnog jezično-kulturnog identiteta. Učenicima se omogućuje primanje, razumijevanje, vrednovanje i stvaranje različitih govornih i pisanih tekstova primjenom komunikacijskih strategija. Učeniku je jezik najčešće sredstvo samospoznaje i spoznaje svijeta koji ga okružuje, a vještine slušanja, govorenja, čitanja, pisanja i njihova međudjelovanja pridonose njegovoj osobnoj dobrobiti i omogućuju mu djelovanje u osobnim, društvenim, kulturnim i poslovnim prigodama.

Učenici razvijaju stav o nužnosti uporabe hrvatskoga standardnog jezika i pravila kulturne komunikacije. Osvještavaju i potrebu očuvanja hrvatskih dijalekata i govora te se stvaralački izražavaju na mjesnim govorima. Učenicima se omogućuje razumijevanje i prihvaćanje međukulturnih razlika te uočavanje i prevladavanje kulturnih i jezičnih stereotipa i predrasuda pri čemu poštuju i uvažavaju jezike drugih naroda. Istražujući i pretražujući, zauzimaju kritički odnos prema prikupljenim informacijama iz različitih medija i uvježbavaju procijeniti i vrednovati njihove svrhe i namjene te ih stvaralački preoblikuju primjenom različitih strategija slušanja, govorenja, čitanja ni pisanja.

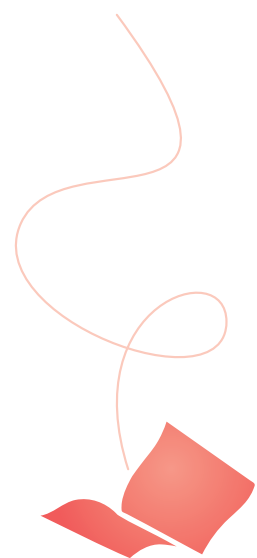
Učenici upoznaju književnost kao stvaralačku jezičnu djelatnost koja omogućuje osobitu vrstu spoznaje i zadovoljstva. Čitanje i upoznavanje književnosti hrvatskoga naroda, kulturnoga i civilizacijskoga kruga, učenicima omogućuje stjecanje književnoga znanja, književne kulture i kulturnoga identiteta, a čitanje književnih tekstova svjetske književnosti razvijanje kulturne kompetencije i međukulturnoga razumijevanja. Učenike se također potiče na literarno i estetsko čitanje književnih tekstova da bi se razvili u cjeloživotne čitatelje i ljubitelje umjetnosti riječi. Osobita je vrijednost učenja i poučavanja književnosti i stvaralaštva razvijanje mašte i estetskih mjerila vrednovanja te doživljavanje književnosti kao izvora znanja, iskustva i vrijednosti čovječanstva.

Kurikulumom se potiče usvajanje znanja o jeziku kao sustavu, razvijanje jezičnih djelatnosti slušanja, govorenja, čitanja i pisanja te njihova ovladavanja koje se ostvaruju primanjem, proizvodnjom i međudjelovanjem različitim oblicima i vrstama teksta.

Kurikulum uvažava kognitivne i jezične faze razvoja učenika te potiče cjelovito ostvarivanje njihovih potencijala pri čemu je ključan doživljaj radosti i uspjeha u učenju o hrvatskom jeziku, književnosti i kulturi.

Važna su načela na kojima počiva kurikulum: načelo komunikacijske i estetske funkcionalnosti, načelo teksta, načelo cjelokupnosti komunikacijske jezične prakse, načelo standardnoga jezika i zavičajnosti, načelo razlikovanja i povezivanja jezičnih razina, načelo stvaralaštva u jeziku i putem jezika te opća načela postupnosti, primjerenosti, zanimljivosti i unutarpredmetne povezanosti i uravnoteženosti. Tim se načelima u svim sastavnicama predmeta potiče razvoj integriteta, jezičnoga i kulturnog identiteta, osjećaj domoljublja, nacionalne pripadnosti i pripadnosti višekulturnoj i višejezičnoj zajednici europskih naroda.

Kurikulum načelom didaktičkoga prijenosa poštuje spoznaje temeljnih znanosti predmeta, jezikoslovlja i znanosti o književnosti, kao i njima srodnih obrazovnih i komunikacijskih znanosti. Stavljajući učenika u svoje središte, potiče ga da stečene spoznaje primjenjuje u svakodnevnome životu i međudjelovanju s drugim pojedincima, zajednicom i kulturom u cijelosti.

B / Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja

Učenik:

- ovladava temeljnim jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, jezičnim znanjem i znanjem o hrvatskome jeziku kao sustavu
- stvara pisane i govorne tekstove različitih sadržaja, struktura, namjena i stilova te razvija aktivan rječnik; stječe naviku i potrebu za čitanjem i pisanjem različitih neprekinutih, isprekidanih, mješovitih i višestrukih tekstova u osobne i javne svrhe
- čita i interpretira reprezentativne tekstove hrvatske i svjetske književnosti na temelju osobnoga čitateljskoga iskustva i znanja o književnosti te razvija kritičko mišljenje i literarni ukus
- otkriva različite načine čitanja razvijajući iskustva čitanja koja oblikuju i preoblikuju osobna iskustva te otvaraju nove perspektive, potiču razvoj literarnoga ukusa, mašte i refleksiju o svijetu, sebi i drugima
- pronalazi u različitim izvorima sadržaje i informacije o kojima kritički promišlja, procjenjuje njihovu pouzdanost i korisnost, prepoznaje kontekst i namjeru autora te funkcionalno primjenjuje višestruku pismenost, samostalno rješava probleme i donosi odluke
- razvija vlastiti jezično-kulturni identitet komunikacijom na jednom ili više djelatnih jezičnih idioma hrvatskoga jezika, poštuje različite jezične i kulturne zajednice i njihove vrijednosti, jača nacionalni identitet i pripadnost narodu i državi upoznavanjem i njegovanjem kulturno-povijesne baštine te izgrađuje vlastiti svjetonazor i njeguje moralne i estetske vrijednosti

Struktura – područja predmetnoga kurikuluma

Predmet Hrvatski jezik organiziran je u tri međusobna povezana predmetna područja: hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo, kultura i mediji. Polazišta su koncepcije suvremene teorije učenja i stjecanja kompetencija te jedinstvena organizacija predmeta čija koncepcija proizlazi iz Nacionalnog dokumenta jezično-komunikacijskoga područja kurikuluma.

Pismenost se u ovome dokumentu određuje kao sposobnost razumijevanja, tumačenja i vrednovanja tekstova različitih sadržaja i struktura, a tekstom se smatra svaki cjeloviti jezični i multimedijски izričaj. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj rječnika.

Predmetno područje hrvatski jezik i komunikacija temelji se na učenju i poučavanju jezičnim znanjima te na ovladavanju jezikom kao sustavom s uporabnoga stajališta. Jezik se razmatra u kontekstu. U komunikacijskim situacijama učenik primjenjuje različite strategije slušanja, govorenja, čitanja i pisanja radi izražavanja i prenošenja informacija, ideja, stavova i vrijednosti te upoznaje komunikacijski bonton. Stjecanje jezičnih znanja, znanja o jeziku i ovladavanje jezičnim djelatnostima proces je koji uključuje razvoj mišljenja, intelektualnu i emocionalnu angažiranost, socijalni razvoj te motiviranost i potrebu za svrhovitom komunikacijom. Svijest o jeziku i znanje o jeziku u funkciji su razvoja i ovladavanja komunikacijskom jezičnom kompetencijom.

Predmetno područje književnost i stvaralaštvo utemeljeno je na čitanju i recepciji književnoga teksta koji je iskaz umjetničkoga, jezičnog, spoznajnog i osobnog poimanja svijeta i stvarnosti.

Književni se tekst čita i uspoređuje s drugim tekstovima radi osobnih i obrazovnih razloga, sinkronijski i dijakronijski. Čitanjem književnog teksta potiče se osobni razvoj, razvoj estetskih kriterija, promišljanje o svijetu i sebi te razmjena stavova i mišljenja o pročitanom. Čitanjem se književni tekst stavlja u suodnos s drugim tekstovima, uspoređuje se te tako ostvaruje smisao i svrhu da poučava, zabavlja te potiče različite refleksije učenika. Osobito se naglašava poticanje čitanja iz užitka i potrebe, stjecanje čitateljskih navika i čitateljske kulture, stoga su vrlo važni sadržaji koji omogućuju učeniku slobodan izbor tekstova za čitanje. Učenike se potiče da se stvaralački izraze prema vlastitome interesu potaknuti različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

Čitanje književnih tekstova pridonosi stjecanju kulturnoga iskustva učenika te uspješnosti njegove socijalizacije dijeljenjem vlastitih iskustava i spoznavanjem iskustava drugih ljudi i drukčijih kultura.

Predmetno područje kultura i mediji odnosi se na istraživanje veza između tekstova i njihovih oblika, između kultura življenja i društvenih odnosa, međuodnosa autora i publike te visoke umjetnosti i popularne kulture. U središtu je učenikova istraživanja i stvaranja tekst koji, sinkronijski i dijakronijski, predstavlja vrijednosti i predrasude, sukobe i razlike, uvjerenja, znanja i društveno okruženje te komunikacijska priroda kulture, koja je istodobno posrednik i posredovano, a mediji su primarni prijenosnici kulture.

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

Predmetno područje hrvatski jezik i komunikacija temelji se na ovladavanju uporabnim mogućnostima hrvatskoga jezika u jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja i međudjelovanja koje omogućuju stjecanje komunikacijske jezične kompetencije na hrvatskome standardnom jeziku.

Predmetno područje obuhvaća stjecanje:

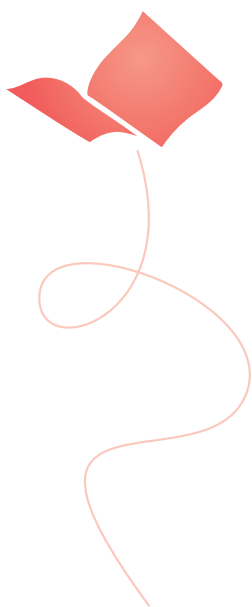
- jezične, uporabne, strategijske i društvenojezične kompetencije
- vještina komunikacije i suradnje s drugima u različitim kontekstima, medijima i komunikacijskim situacijama
- komunikacijskih strategija radi razumijevanja i stvaranja teksta na temelju prije stečenoga znanja i učenja
- sposobnosti pomnoga čitanja obavijesnih i književnih tekstova, sposobnosti analize i interpretacije teksta te razumijevanja konteksta i značenjskih slojeva
- kompetencije stvaranja tekstova različitih vrsta i funkcionalnih stilova
- svijesti o sebi kao osobi koja izgrađuje, poštuje i izražava vlastiti (jezični) identitet te poštuje identitet drugih u okviru jezične i kulturno-jezične govorne zajednice.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

Predmetno područje književnost i stvaralaštvo temelji se na razumijevanju književnosti kao umjetnosti riječi i osobite uporabe jezika. Književni je tekst umjetnička i društvena tvorevina koja ima osobnu, nacionalnu, kulturnu, društvenu i estetsku vrijednost. Kao stvaralačka jezična djelatnost, književnost je sastavni dio svakodnevnoga života.

Predmetno područje obuhvaća :

- razumijevanje, interpretaciju i vrednovanje književnoga teksta radi osobnoga razvoja, stjecanja i razvijanja znanja i stavova te vlastitoga stvaralaštva
- razumijevanje stvaralačke i umjetničke uloge jezika i njegova kulturnoga značenja

- stjecanje književnoteorijskih i književnopovijesnih znanja te uvida u reprezentativne tekstove hrvatske i svjetske književnosti radi razvoja stvaralačkoga i kritičkog mišljenja o književnome tekstu te proširivanja vlastitoga iskustva čitanja
- povezivanje jezičnih djelatnosti, aktivne uporabe rječnika i stečenoga znanja radi dubokoga i asocijativnog razumijevanja teksta
- potrebu za čitanjem književnih tekstova i pozitivan stav prema čitanju iz potrebe i užitka
- osobni i nacionalni identitet te razumijevanje općekulturnoga nasljeđa
- razvoj kreativne verbalne i neverbalne komunikacije
- stvaralačko izražavanje potaknuto različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

KULTURA I MEDIJI

Predmetno područje kultura i mediji temelji se na razumijevanju teksta u različitim društvenim, kulturnim i međukulturnim kontekstima. Predmetnim se područjem potiče razvoj znanja o sebi i drugima, uvažavanje različitih uvjerenja i vrijednosti te se omogućuje djelovanje u društvenoj zajednici.

Predmetno područje obuhvaća:

- kritički odnos prema medijskim porukama, razumijevanje utjecaja medija i njihovih poruka na društvo i pojedinca; stvaranje medijskih poruka i njihovo odgovorno odašiljanje
- razumijevanje kulture s gledišta svakodnevnoga života, s društvenoga gledišta, kulture u odnosu na popularnu kulturu i kulture u odnosu prema književnosti i ostalim umjetnostima te utjecaj kulture na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- poticanje svjesnosti o jedinstvenosti i vrijednosti različitih mišljenja, stavova i ideja, društava i kultura radi uspješne komunikacije te razumijevanja drugih i drukčijih.

SLIKA Predmetna područja u organizaciji predmetnog kurikuluma nastavnoga predmeta Hrvatski jezik i jezične djelatnosti – grafički prikaz

D Odgojno-obrazovni ishodi prema razredima i organizacijskim područjima

Odgojno-obrazovni ishodi proširuju se i produbljuju načelom vertikalno-spiralnoga slijeda od prvoga razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole pa se pojedine sastavnice razrade ishoda podrazumijevaju kao usvojene i ne ponavljaju se.

U tablicama su ishodi označeni kratkom oznakom nastavnoga predmeta – HJ. Uz oznaku predmeta dodaje se oznaka OŠ ako je riječ o odgojno-obrazovnim ishodima u osnovnoj školi, odnosno SŠ ako je riječ o odgojno-obrazovnim ishodima za razrede u srednjim školama. Nakon toga slijedi oznaka domene, primjerice A, bročana oznaka razreda te na kraju redni broj ishoda unutar domene.

Četverogodišnja strukovna škola satnicom 4, 4, 4, 4

140 sati godišnje

1. RAZRED

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.1.

Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje
- razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa
- prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost
- objašnjava svojim riječima obilježja administrativnoga i publicističkoga stila na primjerima različitih vrsta tekstova
- oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori
- govori i razgovara u skladu s govornom ulogom
- razgovara prema obrascima razgovora u skupini: uvjeravanja i pregovaranja
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa: izvješće i intervju.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

OŠ HJ A.1.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje)
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- objašnjava informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja
- vodi bilješke i postavlja pitanja radi razjašnjavanja i razumijevanja
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika. Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

OŠ HJ A.1.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, pregovaranje)
- objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika
- izdvaja informacije u skladu sa svrhom čitanja
- razlikuje informacije po važnosti
- određuje glavne ideje u tekstu
- objašnjava osnovna i prenesena značenja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- objašnjava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te opisuje informacije i ideje
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika. Preporučeni su tekstovi s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.1.4.**

Učenik piše tekstove opisnoga i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednoga diskursa u skladu s određenom strukturom, oblikom te administrativnim i publicističkim funkcionalnim stilom
- istražuje različite izvore informacija i primjenjuje ih pri oblikovanju teksta: prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja
- služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva
- razlikuje jezična i strukturna obilježja opisnoga i pripovjednog diskursa
- oprimjeruje obilježja administrativnoga i publicističkog stila
- oblikuje sadržajno i logički povezan tekst primjenjujući jezična i strukturna obilježja pripovjednoga i opisnoga diskursa
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica; plan pisanja vezanoga teksta opisnoga i pripovjednog diskursa; obilježja administrativnoga i publicističkog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri opisna ili pripovjedna teksta: vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa, putopis, životopis.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija, vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.1.1., SŠ HJ A.1.2., SŠ HJ A.1.3. i SŠ HJ A.1.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.5.

Učenik analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.

- objašnjava rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu
- objašnjava riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu
- raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove
- određuje uloge i gramatičke veze među sastavnicama sintagme
- opisuje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici
- razlikuje apsolutnu i relativnu uporabu glagolskih vremena i načina
- objašnjava subjektno-predikatnu sročnost
- primjenjuje morfosintaktička znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.1.6.

Učenik analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.

- opisuje strukturu jezičnoga znaka
- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima
- objašnjava uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka
- razlikuje osnovno i izvedeno te denotativno i konotativno značenje leksema u zadanome kontekstu
- razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron
- tumači leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu
- opisuje strukturu rječničkoga članka
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i opisuje vrste rječnika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja
- leksičko-semantički odnosi: sinonimija, homonimija, antonimija, hiperonimija i hiponimija u zadanom kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.7.

Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.

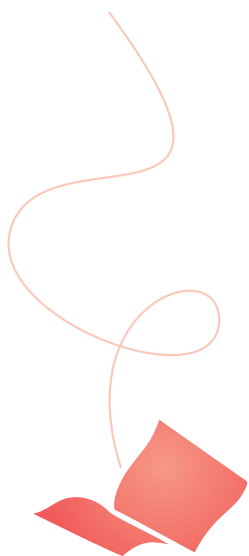
- objašnjava odnos između jezika, govora i pisma
- opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici
- navodi svojstva hrvatskoga standardnog jezika
- navodi i opisuje vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika
- opisuje razliku između standardnoga jezika i supstandardnih idioma
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik
- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta
- prepoznaje hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta
- poštuje norme standardnoga jezika u javnoj komunikaciji

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.1.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj književnoga teksta
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva
- potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- objašnjava u čemu uživa dok čita

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.1.2.

Učenik razlikuje i opisuje književni tekst prema temi i žanru na sadržajnoj i izraznoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.

- opisuje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja
- opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- opisuje osobitosti hrvatske usmenoknjiževne baštine
- analizira književni tekst na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- tumači tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: pripovijest, roman, tragedija, lirska poezija, lirsko-epska poezija; jednostavni oblici (izbor); mit.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Sofoklo, *Antigona*, Francesco Petrarca, *Kanconijer* (10 pjesama), August Šenoa, *Prijan Lovro*, Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*, Vladimir Nazor, izbor iz poezije (10 pjesama).

Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: proza, roman, pripovijest, struktura proznog teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje; uokvirena kompozicija
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme
- dramske vrste: drama i kazalište, tragedija i obilježja tragedije, struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, čin, prizor ili slika
- usmeni književni oblici: narodna pjesma; narodne predaje, zagonetke, poslovice i vicevi.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.1.3.**

Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.

- imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- uočava razlike i sličnosti u djelima nastalima u različitim povijesnim, društvenim i kulturnim kontekstima
- prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u tragediji i ljubavnoj poeziji
- potkrjepljuje primjerima obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: klasična književnost, srednjovjekovna književnost, predrenesansa i humanizam

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Sofoklo, *Antigona*, Francesco Petrarca, *Kanconijer* (10 pjesama)

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za klasičnu književnost, srednjovjekovnu književnost, predrenesansu i humanizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.1.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

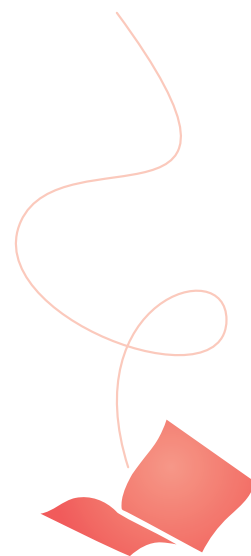
- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.1.1.

Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.

- prepoznaje različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na svakodnevni život primatelja
- prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskome tekstu
- analizira svrhu (osobnu, javnu) medijskoga teksta
- interpretira medijsku poruku i zaključuje kome je ona namijenjena
- istražuje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovan medijski tekst i koje su funkcije tih odabira
- prosuđuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu utječu na svakodnevni život primatelja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- objašnjava svrhu medijskoga teksta i prema smjernicama interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.1.2.

Učenik analizira tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima
- razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- prepoznaje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u tekstu i izražava svoj kritički stav prema njima
- prosuđuje utjecaj teksta popularne kulture na razvoj vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj u stvarnom i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i povezuje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.2.1.**

Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima
- uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta
- istražuje i izdvaja informacije važne za pripremu i izvođenje govorenog teksta točno ih navodeći i poštujući autorstvo
- analizira stilska obilježja popularno-znanstvenog i stručnog članka i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju
- govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja/sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke
- primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, javnog govora; stilska obilježja znanstveno-popularnog i stručnoga članka.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima izlagačkoga diskursa: javni govor, poslovni razgovor.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, sažetak, motivacijsko pismo, anketni obrazac.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.2.2.**

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora, različitih funkcionalnih stilova i oblika u skladu s određenom svrhom slušanja i namjeni
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- tumači utjecaj okruženja na primanje informacija
- vrednuje informacije
- sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

SŠ HJ A.2.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjeni
- objašnjava strukturalna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika služeći se prethodno stečenim znanjima
- istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora
- razlikuje provjerene i neprovjerene izvore informacija
- povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu
- odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta
- povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te sažima informacije i ideje

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

SŠ HJ A.2.4

Učenik piše izlagačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje koncept za pisanje izlagačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom: administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim
- istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem
- odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta
- analizira jezično-strukturna obilježja izlagačkih tekstova te ih oblikuje prema modelu
- oblikuje prema konceptu prikaz popularno-znanstvenog ili stručnog članka
- prepravlja tekst u skladu s povratnim informacijama
- samostalno oblikuje anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, stilska obilježja znanstveno-popularnog i stručnoga članka
- pravopisni sadržaji: pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri izlagačka teksta: prikaz znanstveno-popularnog ili stručnog članka, koncept, motivacijsko pismo.

Preporučeni su tekstovi: sažetak, prikaz znanstveno-popularnog i/ili stručnog članka i anketnoga obrasca, motivacijsko pismo, koncept, interpretacijski školski esej. Preporučuje se da se započne s poučavanjem i uvježbavanjem pisanja interpretacijskoga školskog eseja, ali da ga se sumativno ne vrednuje. Učeniku se mora najprije omogućiti postupno uvježbavanje i ovladavanje oblikovanja interpretacijskog školskog eseja.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.2.1., SŠ HJ A.2.2., SŠ HJ A.2.3. i SŠ HJ A.2.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.5.

Učenik analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju.

- analizira nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice
- razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi
- objašnjava položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi
- objašnjava i uspoređuje linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori)
- razlikuje tekst i diskurs
- primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje rečenice po sastavu i primjenjuje sintaktična znanja pri oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.2.6.

Učenik razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga leksika hrvatskoga standardnog jezika.

- imenuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika
- objašnjava izvanjezične i unutarjezične procese u hrvatskome jeziku
- razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni
- interpretira primjere iz obavijesnih i književnih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika
- primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u određenome kontekstu
- opisuje jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja i navodi prikladne kontekste za njihovu uporabu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.2.7.**

Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini.

- opisuje rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja
- uspoređuje obilježja svojeg idiolekta i idioma sa hrvatskim standardnim jezikom
- uočava i komentira uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji
- primjenjuje prikladni idiom s obzirom na kontekst komunikacije i funkcionalni stil

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje kontekste u kojima se upotrebljavaju organski idiomi i hrvatski standardni jezik

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- uspoređuje svoje proživljeno iskustvo čitanja s iskustvima drugih čitatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.2.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru na sadržajnoj i izraznoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.

- uspoređuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na ogleđnim primjerima
- analizira i uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnog teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: novela, roman, drama, komedija, lirska poezija, jednostavni oblici (izbor).

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Marin Držić, *Novela od Stanca*, Pedro Calderon de la Barca, *Život je san*, Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladog Werthera*, Silvije Strahimir Kranjčević, izbor iz poezije (10 pjesama), Antun Gustav Matoš, izbor iz novela.

Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman, novela, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih
- dramske vrste: komedija; struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različiti postupci iskazivanja smiješnoga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.3.

Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.

- uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst
- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u renesansnoj komediji, baroknoj drami i predromantičarskom romanu
- analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama s obzirom na društveni i kulturni kontekst
- uspoređuje stilsko-poetička obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst
-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: hrvatska renesansa, barok, klasicizam, predromantizam.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Marin Držić, *Novela od Stanca*, Pedro Calderon de la Barca, *Život je san*, Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladog Werthera*.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za hrvatsku renesansu, barok, klasicizam i predromantizam. Učenik na osnovi pročitanoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.2.1.

Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.

- opisuje različito djelovanje tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnog stila
- analizira uporabu različitih stilskih sredstava u medijskim tekstovima
- prosuđuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu
- procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja iz medijskih tekstova utječu na životni stil različitih primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskome tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob i spol

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod SŠ HJ C.2.1. ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo

SŠ HJ C.2.2.

Učenik analizira tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu
- analizira sadržajna, izrazna i idejna obilježja ulomka iz teksta
- zaključuje o utjecaju jezične i književne nematerijalne kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta na odabranom tekstu
- prihvaća mjesto jezika i književnosti u nematerijalnoj baštini sredine u kojoj živi
- posjećuje i kulturno-umjetnički događaj, manifestaciju i/ili posjet kulturnoj instituciji u stvarnome i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu te sadržaj i ideju ulomka iz teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstveno-popularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda SŠ HJ C.2.2. tematski su vezani uz hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu. Preporučuje se odabrati ih prema zavičajnom načelu.

Učenik analizira najmanje dvaju tekstova (ulomke ili cjelovit tekst).

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.3.1.

Učenik govori upućivačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, uvjeravanje, zabavljanje
- oprimjeruje jezično-strukturna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova
- istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata
- govori u skladu s govornom ulogom
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova
- izriče tezu
- navodi argumente i protuargumente
- izvodi zaključak
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkog i raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična i strukturna obilježja predavanja i priopćenja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima upućivačkoga i raspravljačkog diskursa: rasprava, predavanje.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, interpretacijski esej, kolumna, uputa, molba, rasprava, predavanje, priopćenje.

SŠ HJ A.3.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljačkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjeni (informiranje, dokazivanje, uvjeravanje i zabavljanje)
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- tumači jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- razlikuje pouzdane od nepouzdanih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu
- kritički vrednuje informacije
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, debata, interpretacijski esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.3.3.**

Učenik čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjeni (dokazivanje, upućivanje)
- tumači strukturna obilježja teksta
- izdvaja i tumači ideje
- uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja
- razlikuje činjenice od mišljenja
- prikladno povezuje ideje iz tekstova sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima
- uočava pristranost i nepristranost izvora informacija

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te analizira i tumači ideje u tekstu i svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

SŠ HJ A.3.4.

Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja upućivačkih i raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim
- oblikuje raspravljačke tekstove prema modelu i u skladu s jezično-strukturnim i stilskim obilježjima raspravljačkog diskursa
- oblikuje upućivačke tekstove prema modelima
- istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne od sekundarnih izvora navodi bibliografske jedinice i citira stručnu literaturu
- sažima prikupljene informacije i oblikuje sadržajno i logički povezan tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama piše upućivačke i raspravljačke tekstove, ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova
 - pravopisni sadržaji: pravila citiranja.
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri upućivačka ili raspravljачka teksta: uputa, molba, komentar.

Preporučeni tekstovi: esej, kolumna, uputa, usporedni školski esej; molba, reportaža, rasprava, komentar.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.3.1., SŠ HJ A.3.2., SŠ HJ A.3.3. SŠ HJ A.3.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.3.5.

Učenik analizira morfološka obilježja riječi i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.

- raščlanjuje riječi na morfeme
 - imenuje morfeme po položaju i funkciji na korijenske, prefiksalne i sufiksalne; leksičke i gramatičke ili oblikotvorne
 - određuje oblikotvornu osnovu
 - uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf)
 - razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu
 - razlikuje uporabu glagolskih vremena i načina prezent, perfekt, aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur I., futur II., imperativ, optativ, kondicional I. i kondicional II.
 - objašnjava tvorbu i uporabu aktiva i pasiva
 - primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u stvaranju teksta
-

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje oblike riječi i gramatičke kategorije
-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- morfemska analiza, oblici riječi, gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi.
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajeziknim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.3.6.**

Učenik objašnjava tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima.

- razlikuje tvorbene i netvorbene riječi
- raščlanjuje riječi na tvorbene sastavnice
- razlikuje morfemsku i tvorbenu analizu riječi
- razlikuje izvođenje i slaganje kao dva temeljna tvorbena načina i navodi primjere
- analizira kojim je tvorbenim načinom nastala riječ
- razlikuje česte paronime
- opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbom riječi
- primjenjuje znanje o tvorbi riječi pri oblikovanju teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje temeljne tvorbene načine na primjerima

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tvorbena analiza, tvorbeni načini: izvođenje (prefiksalna, sufiksalna i prefiksarno-sufiksalna tvorba), slaganje, složeno-sufiksalna, srastanje, preobrazba, tvorba polusloženica i pokrata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

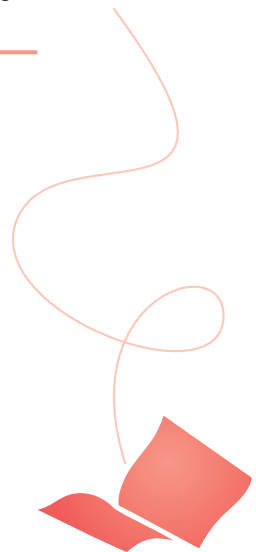
SŠ HJ A.3.7.

Učenik opisuje osnovna obilježja funkcionalnih stilova na tekstu.

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika
- analizira jezična obilježja funkcionalnoga stila i tumači njihovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika
- primjenjuje pravila jezične kulture u različitim komunikacijskim situacijama

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i opisuje njihova jezična obilježja

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.3.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- uspoređuje svoj literarni doživljaj s literarnim doživljajem drugih učenika.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.3.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra na sadržajnoj i izraznoj razini i tumači reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima.

- analizira i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- opisuje univerzalne teme i predodžbe u književnim tekstovima različitoga vremena i mjesta nastanka
- analizira povezanost književnog teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- interpretira književni tekst prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: roman, epski spjev, tragedija, pastoral, lirska poezija, pjesma u prozi, vizija (viđenje).

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*, Fjodor Mihajlovič Dostojevski, *Zločin i kazna*, Charles Baudelaire, izbor iz poezije (10 pjesama), William Shakespeare, *Hamlet*, Ivan Gundulić, *Dubravka*, Tin Ujević, izbor iz poezije (10 pjesama).

Učenik analizira prema temi i žanru šest obveznih književnih tekstova i četiri književna teksta koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman; diskurzivne postupke moderne proze: unutarjni monolog, slobodni neupravni govor
- poetske vrste: obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih; epske vrste u stihu; tradicionalni hrvatski stihovi

dramske vrste: tragedija, pastoral.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Epski spjev Ivana Mažuranića, *Smrt Smail-age Čengića* polazište je za bavljenje književnom temom epske poezije od početka do 19. stoljeća, a pregledno i na ulomcima uvode se temeljna djela (*Biblija*, Homerovi epovi *Ilijada* i *Odiseja*, odabrani srednjovjekovni nacionalni ep epovi, *Eneida* Vergilija Publija Marona, *Judita* Marka Marulića, *Osman* Ivana Gundulića).

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.3.3.

Učenik interpretira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.

- interpretira na osnovi usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst
- zaključuje o sličnostima i razlikama između književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja na uspoređivanim tekstovima
- opisuje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u romantičarskom epskom spjevu, realističkom romanu i modernoj poeziji
- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- opisuje reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama analizira veze među književnim tekstovima i tumači njihova poetička obilježja s obzirom na književnopovijesno razdoblje

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam. Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*, Fjodor Mihajlovič Dostojevski, *Zločin i kazna*, Charles Baudelaire, izbor iz poezije (10 pjesama).

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.3.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
 - predstavlja svoj rad individualno ili timski
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.3.1.

Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.

- obrazlaže utjecaj različitih medijskih poruka / tekstova / sadržaja na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja
- analizira zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj, javnoj) i njihovoj upućenosti različitim skupinama primatelja
- prepoznaje prikrivenu svrhu medijske poruke
- objašnjava trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim tekstovima
- uspoređuje različite medijske tekstove
- prosuđuje kako su u medijskim tekstovima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uspoređuje medijske tekstove i tumači kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgovorno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.3.2.

Učenik analizira tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta europskog kulturnog kruga i baštine za hrvatski kulturni identitet
- analizira sadržajna, izrazna i idejna obilježja ulomka iz teksta
- zaključuje o utjecaju europskoga kulturnog kruga na hrvatski kulturni identitet na odabranom tekstu
- promišlja o europskoj kulturnoj baštini kao dijelu vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i kritički procjenjuje kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnome i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta europskoga kulturnog kruga i baštine za hrvatski kulturni identitet te sadržajna, izrazna i idejna obilježja ulomka

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučeni su tekstovi i izvori: esej, polemika, kolumna, književna kritika, manifest i reklama; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda SŠ HJ C.3.2. tematski su vezani uz europski kulturni identitet.

Učenik analizira ulomke najmanje dvaju tekstova.

Odgojno-obrazovni ishod SŠ HJ C.3.2. ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.4.1.**

Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, zabavljanje, pregovaranje
- procjenjuje informacije i njihov izvor te ih primjenjuje
- svojim riječima objašnjava obilježja znanstvenoga stila
- govori u skladu s govornom ulogom poštujući strukturu raspravljačkoga teksta
- donosi zajedničke zaključke o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnog jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sudjeluje u najmanje dva dijaloška teksta s obilježjima raspravljačkoga diskursa: sastanak i debata.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija.

SŠ HJ A.4.2.

Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova u skladu s određenom svrhom i iz različitih izvora.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjeni: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- procjenjuje pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja
- kritički vrednuje informacije i ideje
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- objašnjava obilježja i svrhu teksta te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika. Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija, raspravljački školski esej.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.4.3.**

Učenik čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjeni: dokazivanje, zabavljanje
- tumači strukturalna obilježja teksta
- samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
- uspoređuje informacije i ideje u tekstu s informacijama i idejama u drugim tekstovima, svojim znanjem i iskustvom
- oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama: sadržaj, struktura, svrha, namjena
- prepoznaje referencije i aluzije na druge tekstove

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- tumači funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć smjernica uspoređuje i procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: kritika, recenzija, raspravljački esej.

SŠ HJ A.4.4.

Učenik piše raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim, znanstvenim)
- procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište
- oblikuje sadržajno i logički povezani tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama piše raspravljačke tekstove, ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturalna obilježja raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična obilježja znanstvenog stila; jezična i strukturalna obilježja kritike, polemike i školskog raspravljačkog eseja.
- pravopisni sadržaji: pisanje glasova u dodiru.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva raspravljačka teksta: kritika, polemika.

Preporučeni su tekstovi: kritika, polemika, recenzija, raspravljački esej, referat.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.4.1., SŠ HJ A.4.2., SŠ HJ A.4.3., SŠ HJ A.4.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

SŠ HJ A.4.5.

Učenik analizira glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika.

- objašnjava razliku između otvornika i zatvornika
- razlikuje slog i morfonem
- prepoznaje razlike između glasovnoga i naglasnog sustava materinskoga idioma i hrvatskoga standardnog jezika
- opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak i dužina) razini
- objašnjava fonološki i morfološki uvjetovane glasovne promjene u kontekstu riječi
- uspoređuje govorni i pisani oblik jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina)
- tumači razliku između izgovornih cjelina u govoru i pismu
- opisuje prozodijski sustav i primjenjuje u govorenju i u pisanju riječi kojima naglasak i naglasna dužina određuje značenje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene u riječima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.4.6.

Učenik razlikuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.

- razlikuje vrste vlastitih imena
- prepoznaje frazeme kao dio leksika
- objašnjava proces leksičkoga posuđivanja
- tumači vrste leksičkoga posuđivanja
- prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi
- služi se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja pri razvijanju rječnika i jezične kulture

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- izdvaja lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni rječnici: rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik, rječnik vlastitih imena i prezimena.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.4.7.

Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.

- objašnjava početke hrvatske pismenosti
- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa
- opisuje osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika
- tumači položaj hrvatskoga standardnog jezika u europskome kontekstu u prošlosti i sadašnjosti

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni sadržaji: hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.4.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnome tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.4.2.

Učenik analizira različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.

- interpretira na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- opisuje intertekstualne poveznice među tekstovima i njihovim obilježjima (groteska, parodija ili travestija)
- analizira povezanost tekstova prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama
- uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja (znanstvenika, književnih kritičara)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama interpretira na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, moderna drama, lirska poezija, poema.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Albert Camus, *Stranac*, Franz Kafka, *Preobražaj*, Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*, Ranko Marinković, *Kiklop*, Antun Branko Šimić, izbor iz poezije (10 pjesama).

Učenik analizira prema temi i žanru šest obveznih književnih tekstova i četiri književna teksta koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.4.3.**

Učenik obrazlaže slijed književnih poetika i razdoblja i kritički prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.

- analizira književni tekst s obzirom na povijesni, društveni i kulturni kontekst
- objašnjava tekst iz perspektive poetike i književnopovijesne epohe
- uspoređuje tekstove hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti u književnopovijesnome kontekstu
- obrazlaže slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- analizira utjecaj književnopovijesnoga, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: ekspresionizam, suvremena književnost; sva prethodna književna razdoblja.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Albert Camus, *Stranac*, Franz Kafka, *Preobražaj*, Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*, Ranko Marinković *Kiklop*, Antun Branko Šimić, izbor iz poezije (10 pjesama).

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za ekspresionizam i suvremenu književnost. Učenik na osnovi pročitanoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.4.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.4.1.

Učenik kritički procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.

- kritički procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitog doživljaja stvarnosti i identiteta
- uspoređuje neovisnost i cenzuru medijskih poruka u medijskim tekstovima
- objašnjava sadržaj komercijalnih medijskih poruka
- opisuje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta
- uspoređuje različite medijske tekstove i kritički procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst
- odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uspoređuje medijske tekstove i analizira kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njima utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

46

SŠ HJ C.4.2.

Učenik prosuđuje povezanost vlastitoga i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

- uspoređuje tekstove popularne, pučke i visoke kulture prema njihovoj simboličkoj vrijednosti za oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- analizira u književnim i obavijesnim tekstovima prijenos kulturnih obrazaca iz jednog u drugi kulturni krug i njihovu prilagodbu
- zaključuje o globalizaciji i individualizmu kao temama u uspoređivanim tekstovima te njihovu utjecaju na oblikovanje vlastitoga i hrvatskoga kulturnog identiteta
- prosuđuje povezanost vlastitoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova
- posjećuje i procjenjuje kako kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnom i digitalnom okruženju utječu na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje povezanost vlastitoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučeni su tekstovi i izvori: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C.4.2. tematski su vezani uz određeni kulturni krug.

Učenik analizira ulomke najmanje dvaju tekstova.

Odgojno-obrazovni ishod C.4.2. ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

Četverogodišnja strukovna škola satnicom 4, 4, 3, 3

140 sati godišnje (1. i 2. razred) i 105 sati godišnje (3. i 4. razred)

1. RAZRED

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.1.

Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje
- razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa
- prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost
- objašnjava svojim riječima obilježja administrativnoga i publicističkog stila na primjerima različitih vrsta tekstova
- oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori
- govori i razgovara u skladu s govornom ulogom
- razgovara prema obrascima razgovora u skupini: uvjeravanja i pregovaranja
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

48

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa: izvješće i intervju.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje)
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- objašnjava informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja
- vodi bilješke i postavlja pitanja radi razjašnjavanja i razumijevanja
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika. Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

SŠ HJ A.1.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, pregovaranje)
- objašnjava strukturalna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika
- izdvaja informacije u skladu sa svrhom čitanja
- razlikuje informacije po važnosti
- određuje glavne ideje u tekstu
- objašnjava osnovna i prenesena značenja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- objašnjava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te opisuje informacije i ideje

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.1.4.**

Učenik piše tekstove opisnoga i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednoga diskursa u skladu s određenom strukturom, oblikom te administrativnim i publicističkim funkcionalnim stilom
- istražuje različite izvore informacija i primjenjuje ih pri oblikovanju teksta: prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja
- služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva
- razlikuje jezična i strukturna obilježja opisnoga i pripovjednog diskursa
- oprimjeruje obilježja administrativnoga i publicističkog stila
- oblikuje sadržajno i logički povezan tekst primjenjujući jezična i strukturna obilježja pripovjednoga i opisnoga diskursa
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica; plan pisanja vezanoga teksta opisnoga i pripovjednog diskursa; obilježja administrativnoga i publicističkog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri opisna ili pripovjedna teksta: vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa, putopis, životopis.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija, vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.1.1., SŠ HJ A.1.2., SŠ HJ A.1.3. i SŠ HJ A.1.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

50

SŠ HJ A.1.5.

Učenik analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.

- objašnjava rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu
- objašnjava riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu
- raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove
- određuje uloge i gramatičke veze među sastavnicama sintagme
- opisuje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici
- razlikuje apsolutnu i relativnu uporabu glagolskih vremena i načina
- objašnjava subjektno-predikatnu sročnost
- primjenjuje morfosintaktička znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.6.

Učenik analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.

- opisuje strukturu jezičnoga znaka
- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima
- objašnjava uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka
- razlikuje osnovno i izvedeno te denotativno i konotativno značenje leksema u zadanome kontekstu
- razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron
- tumači leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu
- opisuje strukturu rječničkoga članka
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i opisuje vrste rječnika
-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja
 - leksičko-semantički odnosi: sinonimija, homonimija, antonimija, hiperonimija i hiponimija u zadanom kontekstu.
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.7.

Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.

- objašnjava odnos između jezika, govora i pisma
- opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici
- navodi svojstva hrvatskoga standardnog jezika
- navodi i opisuje vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika
- opisuje razliku između standardnoga jezika i supstandardnih idioma
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik
- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta
- prepoznaje hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta
- poštuje norme standardnoga jezika u javnoj komunikaciji

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.1.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj književnoga teksta
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva
- potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- objašnjava u čemu uživa dok čita

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

OŠ HJ B.1.2.

Učenik razlikuje i opisuje književni tekst prema temi i žanru na sadržajnoj i izraznoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.

- opisuje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja
- opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- opisuje osobitosti hrvatske usmenoknjiževne baštine
- analizira književni tekst na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- tumači tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: pripovijest, roman, tragedija, lirska poezija, lirsko-epska poezija; jednostavni oblici (izbor); mit.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Sofoklo, *Antigona*, Francesco Petrarca, *Kanconijer* (10 pjesama), August Šenoa, *Prijan Lovro*, Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*, Vladimir Nazor, izbor iz poezije (10 pjesama)

Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: proza, roman, pripovijest, struktura proznog teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje; uokvirena kompozicija
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme
- dramske vrste: drama i kazalište, tragedija i obilježja tragedije, struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, čin, prizor ili slika
- usmeni književni oblici: narodna pjesma; narodne predaje, zagonetke, poslovice i vicevi.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.1.3.**

Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.

- imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- uočava razlike i sličnosti u djelima nastalima u različitim povijesnim, društvenim i kulturnim kontekstima
- prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u tragediji i ljubavnoj poeziji
- potkrjepljuje primjerima obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: klasična književnost, srednjovjekovna književnost, predrenesansa i humanizam.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Sofoklo, *Antigona*, Francesco Petrarca, *Kanconijer* (10 pjesama).

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za klasičnu književnost, srednjovjekovnu književnost, predrenesansu i humanizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu

SŠ HJ B.1.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.1.1.

Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.

- prepoznaje različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na svakodnevni život primatelja
- prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskome tekstu
- analizira svrhu (osobnu, javnu) medijskoga teksta
- interpretira medijsku poruku i zaključuje kome je ona namijenjena
- istražuje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovan medijski tekst i koje su funkcije tih odabira
- prosuđuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu utječu na svakodnevni život primatelja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- objašnjava svrhu medijskoga teksta i prema smjernicama interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.1.2.

Učenik analizira tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima
- razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- prepoznaje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u tekstu i izražava svoj kritički stav prema njima
- prosuđuje utjecaj teksta popularne kulture na razvoj vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj u stvarnom i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje povezanost vlastitoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i povezuje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.1.

Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima
- uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta
- istražuje i izdvaja informacije važne za pripremu i izvođenje govorenog teksta točno ih navodeći i poštujući autorstvo
- analizira stilska obilježja popularno-znanstvenog i stručnog članka i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju
- govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja/sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke
- primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, javnog govora; stilska obilježja znanstveno-popularnog i stručnoga članka.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima izlagačkoga diskursa: javni govor, poslovni razgovor.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, sažetak, motivacijsko pismo, anketni obrazac.

SŠ HJ A.2.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora, različitih funkcionalnih stilova i oblika u skladu s određenom svrhom slušanja i namjeni
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- tumači utjecaj okruženja na primanje informacija
- vrednuje informacije
- sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjeni
- objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika služeći se prethodno stečenim znanjima
- istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora
- razlikuje provjerene i neprovjerene izvore informacija
- povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu
- odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta
- povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te sažima informacije i ideje
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

SŠ HJ A.2.4.

Učenik piše izlagačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje koncept za pisanje izlagačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom: administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim
- istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem
- odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta
- analizira jezično-strukturna obilježja izlagačkih tekstova te ih oblikuje prema modelu
- oblikuje prema konceptu prikaz popularno-znanstvenog ili stručnog članka
- prepravlja tekst u skladu s povratnim informacijama
- samostalno oblikuje anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta
-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, stilska obilježja znanstveno-popularnog i stručnoga članka
- pravopisni sadržaji: pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri izlagačka teksta: prikaz znanstveno-popularnog ili stručnog članka, koncept, motivacijsko pismo.

Preporučeni su tekstovi: sažetak, prikaz znanstveno-popularnog i/ili stručnog članka i anketnoga obrasca, motivacijsko pismo, koncept, interpretacijski školski esej. Preporučuje se da se započne s poučavanjem i uvježbavanjem pisanja interpretacijskoga školskog eseja, ali da ga se sumativno ne vrednuje. Učeniku se mora najprije omogućiti postupno uvježbavanje i ovladavanje oblikovanja interpretacijskog školskoga eseja.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.2.1., SŠ HJ A.2.2., SŠ HJ A.2.3. i SŠ HJ A.2.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.5.

Učenik analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju.

- analizira nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice
- razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi
- objašnjava položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi
- objašnjava i uspoređuje linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori)
- razlikuje tekst i diskurs
- primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje rečenice po sastavu i primjenjuje sintaktična znanja pri oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.6.

Učenik razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga leksika hrvatskoga standardnog jezika.

- imenuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika
- objašnjava izvanjezične i unutarjezične procese u hrvatskome jeziku
- razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni
- interpretira primjere iz obavijesnih i književnih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika
- primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u određenome kontekstu
- opisuje jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja i navodi prikladne kontekste za njihovu uporabu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.2.7.

Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini.

- opisuje rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja
- uspoređuje obilježja svojeg idiolekta i idioma sa hrvatskim standardnim jezikom
- uočava i komentira uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji
- primjenjuje prikladni idiom s obzirom na kontekst komunikacije i funkcionalni stil

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje kontekste u kojima se upotrebljavaju organski idiomi i hrvatski standardni jezik

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- uspoređuje svoje proživljeno iskustvo čitanja s iskustvima drugih čitatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.2.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru na sadržajnoj i izraznoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.

- uspoređuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- analizira i uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnog teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: novela, roman, drama, komedija, lirska poezija, jednostavni oblici (izbor).

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Marin Držić, *Novela od Stanca*, Pedro Calderon de la Barca, *Život je san*, Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladog Werthera*, Silvije Strahimir Kranjčević, izbor iz poezije (10 pjesama), Antun Gustav Matoš, izbor iz novela.

Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman, novela, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih
- dramske vrste: komedija; struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različiti postupci iskazivanja smiješnoga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.2.3.**

Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.

- uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst
- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u renesansnoj komediji, baroknoj drami i predromantičarskom romanu
- analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama s obzirom na društveni i kulturni kontekst
- uspoređuje stilsko-poetička obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: hrvatska renesansa, barok, klasicizam, predromantizam.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Marin Držić, *Novela od Stanca*, Pedro Calderon de la Barca, *Život je san*, Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladog Werthera*.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za hrvatsku renesansu, barok, klasicizam i predromantizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.2.1.

Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.

- opisuje različito djelovanje tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnog stila
- analizira uporabu različitih stilskih sredstava u medijskim tekstovima
- prosuđuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu
- procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja iz medijskih tekstova utječu na životni stil različitih primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskome tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob i spol

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod SŠ HJ C.2.1. ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.2.2.

Učenik analizira tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu
- analizira sadržajna, izrazna i idejna obilježja ulomka iz teksta
- zaključuje o utjecaju jezične i književne nematerijalne kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta na odabranom tekstu
- prihvaća mjesto jezika i književnosti u nematerijalnoj baštini sredine u kojoj živi
- posjećuje i kulturno-umjetnički događaj, manifestaciju i/ili posjet kulturnoj instituciji u stvarnome i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu te sadržaj i ideju ulomka iz tekstava

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučeni su tekstovi i izvori: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstveno-popularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda SŠ HJ C.2.2. tematski su vezani uz hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu. Preporučuje se odabrati ih prema zavičajnom načelu.

Učenik analizira najmanje dvaju tekstova (ulomke ili cjelovit tekst).

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.3.1.**

Učenik govori upućivačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, uvjeravanje, zabavljanje
- opimjeruje jezično-strukturna obilježja izlagačkih i raspravljačkih tekstova
- istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata
- govori u skladu s govornom ulogom
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova
- izriče tezu
- navodi argumente i protuargumente
- izvodi zaključak
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkog i raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična i strukturna obilježja predavanja i priopćenja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima upućivačkog i raspravljačkog diskursa: rasprava, predavanje.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, interpretacijski esej, kolumna, uputa, molba, rasprava, predavanje, priopćenje.

SŠ HJ A.3.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljačkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom (informiranje, dokazivanje, uvjeravanje i zabavljanje)
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- tumači jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- razlikuje pouzdane od nepouzdanih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu
- kritički vrednuje informacije
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, debata, interpretacijski esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.3.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom (dokazivanje, upućivanje)
- tumači strukturalna obilježja teksta
- izdvaja i tumači ideje
- uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja
- razlikuje činjenice od mišljenja
- prikladno povezuje ideje iz tekstova sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima
- uočava pristranost i nepristranost izvora informacija

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te prema smjernicama analizira i objašnjava informacije i ideje
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

SŠ HJ A.3.4.

Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja upućivačkih i raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim)
- oblikuje raspravljačke tekstove prema modelu i u skladu s jezično-strukturnim i stilskim obilježjima raspravljačkog diskursa
- oblikuje upućivačke tekstove prema modelima
- istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne od sekundarnih izvora
- navodi bibliografske jedinice i citira stručnu literaturu
- sažima prikupljene informacije i oblikuje sadržajno i logički povezan tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema primjeru piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta
-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova
 - pravopisni sadržaji: pravila citiranja.
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta: uputa, molba.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, usporedni školski esej; molba, reportaža, rasprava, komentar.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.3.1., SŠ HJ A.3.2., SŠ HJ A.3.3. i SŠ HJ A.3.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.3.5.

Učenik primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi pri oblikovanju teksta.

- prepoznaje morfeme po položaju i funkciji na primjerima
 - uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf)
 - razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu
 - razlikuje uporabu glagolskih vremena i načina
 - opisuje tvorbu i uporabu aktiva i pasiva
 - primjenjuje gramatička znanja o morfološkim obilježjima riječi u stvaranju teksta
-

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- pomoću smjernica primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u oblikovanju teksta
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.3.6.

Učenik opisuje tvorbu riječi prema osnovnim tvorbenim načinima.

- prepoznaje tvorbu riječi u hrvatskome jeziku prema tvorbenim načinima izvođenja i slaganja: sufiksalna tvorba, prefiksalna tvorba, slaganje, srastanje
 - opisuje najčešće tvorbene načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga
 - opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima
-

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje razliku među osnovnim tvorbenim načinima na oglednim primjerima
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.3.7.**

Učenik prepoznaje osnovna obilježja funkcionalnih stilova na tekstu.

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika
- prepoznaje jezična obilježja funkcionalnoga stila i opisuje njihovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika
- primjenjuje pravila jezične kulture u različitim komunikacijskim situacijama

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnoga jezika i navodi njihova obilježja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaje na kojima se ostvaruje ishod preporučuje se povezati s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.3.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- uspoređuje svoj literarni doživljaj s literarnim doživljajem drugih učenika.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.3.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.

- objašnjava i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- prepoznaje univerzalne teme i predodžbe u književnim tekstovima različitoga vremena i mjesta nastanka
- analizira povezanost književnog teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama
- prepoznaje položaj književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- analizira književni tekst prema temi i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: roman, epski spjev, drama, pastoral, lirski pjesma u prozi.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, *Dubravka*, Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman; diskurzivne postupke moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravni govor
- poetske vrste: obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirski pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih; epske vrste u stihu; tradicionalni hrvatski stihovi
- dramske vrste: pastoral.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.3.3.

Učenik analizira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.

- objašnjava na osnovi usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst
- zaključuje o sličnostima i razlikama između književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja na uspoređivanim tekstovima
- opisuje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u epskom spjevu, romanu i modernoj poeziji
- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- opisuje reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama opisuje veze među književnim tekstovima i tumači njihova poetička obilježja s obzirom na književnopovijesno razdoblje
-

70

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.3.4.**

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI**ISHODI****RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ C.3.1.**

Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.

- opisuje utjecaj različitih medijskih poruka / tekstova / sadržaja na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja
- uočava prikrivenu svrhu medijske poruke
- prepoznaje trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim porukama
- uočava zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj i javnoj)
- uspoređuje različite medijske tekstove
- analizira kako su u medijskim tekstovima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgovno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.3.2.

Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.

- prepoznaje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta europskoga kulturnog kruga i baštine za hrvatski kulturni identitet
- objašnjava informacije i ideje u ulomku teksta
- komentira utjecaj europskoga kulturnog kruga na hrvatski kulturni identitet na odabranom tekstu
- promišlja o europskoj kulturnoj baštini kao dijelu vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i kritički procjenjuje kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnome i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje simbolično značenje i vrijednost teksta europske kulturne baštine za hrvatski kulturni identitet

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučeni su tekstovi i izvori: esej, polemika, kolumna, književna kritika, manifest i reklama; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz europski kulturni identitet. Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.4.1.

Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, zabavljanje, pregovaranje
- procjenjuje informacije i njihov izvor te ih primjenjuje
- svojim riječima objašnjava obilježja znanstvenog stila
- govori u skladu s govornom ulogom poštujući strukturu raspravljačkog teksta
- donosi zajedničke zaključke o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sudjeluje u najmanje dvija dijaloška teksta s obilježjima raspravljačkoga diskursa: sastanak i debata.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija.

SŠ HJ A.4.2.

Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova u skladu s određenom svrhom i iz različitih izvora.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- procjenjuje pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja
- kritički vrednuje informacije i ideje
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- tumači obilježja i svrhu teksta te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija, raspravljački školski esej.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.4.3.**

Učenik čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom: dokazivanje, zabavljanje
- tumači strukturalna obilježja teksta
- samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
- uspoređuje informacije i ideje u tekstu s informacijama i idejama u drugim tekstovima, svojim znanjem i iskustvom
- oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama: sadržaj, struktura, svrha, namjena
- prepoznaje referencije i aluzije na druge tekstove

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te prema smjernicama uspoređuje informacije i ideje prema zadanim smjernicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: kritika, recenzija, raspravljački esej.

SŠ HJ A.4.4.

Učenik piše raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim, znanstvenim)
- procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište
- oblikuje sadržajno i logički povezani tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema primjeru piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturalna obilježja raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična obilježja znanstvenog stila.
- pravopisni sadržaji: pisanje glasova u dodiru.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje jedan raspravljački tekst: raspravljački esej.

Preporučeni su tekstovi: kritika, polemika, recenzija, raspravljački esej, referat.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.4.1., SŠ HJ A.4.2., SŠ HJ A.4.3., SŠ HJ A.4.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.4.5.

Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.

- opisuje razliku između otvornika i zatvornika
- prepoznaje obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak ili prozodem i dužina) razini
- objašnjava glasovne promjene u kontekstu riječi i rečenice
- opisuje razlike između govornoga i pisanog oblika jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uočava obilježja glasovnog sustava standardnoga jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene na oglednim primjerima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.4.6.

Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.

- razlikuje vrste vlastitih imena
- prepoznaje frazeme kao dio leksika
- opisuje proces leksičkoga posuđivanja
- opisuje vrste leksičkoga posuđivanja
- prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi
- služi se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja pri razvijanju vokabulara i jezične kulture

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- izdvaja lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni rječnici: rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik, rječnik vlastitih imena i prezimena.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.4.7.

Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.

- opisuje početke hrvatske pismenosti
- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa
- navodi osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- navodi povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni sadržaji: hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.4.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnome tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.4.2.

Učenik opisuje različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.

- opisuje na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- opisuje povezanost tekstova prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama
- uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja (znanstvenika, književnih kritičara)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- tumači na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirska poezija, poema.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.4.3.

Učenik opisuje slijed književnih poetika i razdoblja i prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.

- analizira književni tekst s obzirom na povijesni, društveni i kulturni kontekst
- uspoređuje tekstove hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti u književnopovijesnome kontekstu
- opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje utjecaj književnopovijesnoga, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: ekspresionizam, suvremena književnost; sva prethodna književna razdoblja.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za ekspresionizam i suvremenu književnost. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.4.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstem.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstem ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.4.1.

Učenik procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.

- procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga doživljaja stvarnosti i identiteta
- uspoređuje neovisnost i cenzuru medijskih poruka u medijskim tekstovima
- opisuje sadržaj komercijalnih medijskih
- prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta
- uspoređuje različite medijske tekstove i procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst
- odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uspoređuje medijske tekstove i tumači kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo

SŠ HJ C.4.2.

Učenik objašnjava povezanost vlastitoga i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

- uspoređuje tekstove popularne, pučke i visoke kulture prema njihovoj simboličkoj vrijednosti za oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- komentira tekstove s temom globalizacije i individualizma te njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- objašnjava povezanost hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova
- procjenjuje kako kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnom i digitalnom okruženju utječu na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- navodi kulturne krugove i uočava njihove utjecaje na različite tekstove

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučene su tekstne vrste i izvori: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz određeni kulturni krug. Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.1.

Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje
- razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa
- prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost
- objašnjava svojim riječima obilježja administrativnoga i publicističkog stila na primjerima različitih vrsta tekstova
- oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori
- govori i razgovara u skladu s govornom ulogom
- razgovara prema obrascima razgovora u skupini: uvjeravanja i pregovaranja
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa: izvješće i intervju.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.1.2.**

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje)
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- objašnjava informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja
- vodi bilješke i postavlja pitanja radi razjašnjavanja i razumijevanja
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te opisuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

SŠ HJ A.1.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, pregovaranje)
- objašnjava strukturalna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika
- izdvaja informacije prema svrsi čitanja
- razlikuje informacije po važnosti
- određuje glavne ideje u tekstu
- objašnjava osnovna i prenesena značenja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te opisuje informacije i ideje

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.4.

Učenik piše tekstove opisnog i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednoga diskursa u skladu s određenom strukturom te administrativnom i publicističkom funkcionalnome stilu
- istražuje različite izvore informacija i primjenjuje ih pri oblikovanju teksta: prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja
- služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva
- razlikuje jezična i strukturna obilježja opisnoga i pripovjednoga diskursa
- oprimjeruje obilježja administrativnog i publicističkog stila
- oblikuje sadržajno i logički povezan tekst primjenjujući jezična i strukturna obilježja pripovjednoga i opisnoga diskursa
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema modelu piše vezani tekst pripovjednoga i opisnoga diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica; plan pisanja vezanoga teksta opisnoga i pripovjednoga diskursa; obilježja administrativnog i publicističkog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta: vezani tekst pripovjednog i opisnog diskursa, životopis.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija, vezani tekst pripovjednog i opisnog diskursa.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.1.1., SŠ HJ A.1.2., SŠ HJ A.1.3. i SŠ HJ A.1.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.1.5.**

Učenik objašnjava morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.

- prepoznaje rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu
- prepoznaje riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu
- raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove
- određuje uloge i gramatičke veze među sastavnicama sintagme
- prepoznaje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici
- prepoznaje subjektno-predikatnu sročnost
- primjenjuje morfosintaktička znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.1.6.

Učenik opisuje značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.

- prepoznaje strukturu jezičnoga znaka
- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima
- opisuje uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka
- razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron
- opisuje leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu
- opisuje strukturu rječničkoga članka
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- imenuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezični rječnici općega i ograničenog leksičkog sloja
- leksičko-semantički odnosi: sinonimija, homonimija, antonimija, hiperonimija i hiponimija u zadanom kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.7.

Učenik opisuje razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.

- opisuje jezik kao sredstvo komunikacije, spoznaje i izražavanja
- prepoznaje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici
- navodi sastavnice jezične norme hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu, pravogovornu, gramatičku, leksičko-semantičku, stilističku
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik
- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnoga identiteta
- prepoznaje hrvatski standardni jezik kao dio nacionalnoga identiteta
- primjenjuje spoznaje o hrvatskom standardnome jeziku u javnoj komunikaciji i razlikuje ga od osobnoga idiolekta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.1.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj književnoga teksta
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva
- potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- objašnjava u čemu uživa dok čita

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.1.2.

Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru.

- prepoznaje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja
- opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- služi se književnoteorijskim pojmovima u opisivanju književnoga teksta na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini: prozne vrste, poetske vrste, dramske vrste

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje osnovne pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: pripovijest, roman, komedija, lirska poezija, lirsko-epska poezija; jednostavni oblici (izbor); mit.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: August Šenoa, *Prijan Lovro*; Marin Držić, *Novela od Stanca*.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: proza, roman, pripovijest, struktura proznoga teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih
- dramske vrste: drama i kazalište, komedija, struktura dramskoga teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različiti postupci iskazivanja smiješnoga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.1.3.**

Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.

- imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- uočava razlike i sličnosti u djelima nastalima u različitim povijesnim, društvenim i kulturnim kontekstima
- prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u tragediji, komediji i ljubavnoj poeziji
- potkrepljuje primjerima obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: klasična književnost, srednjovjekovna književnost, renesansa.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za klasičnu književnost, srednjovjekovnu književnost i renesansu.

Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodima predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.1.4.**

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.1.1.

Učenik tumači utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.

- uočava različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim na svakodnevni život primatelja
- opisuje svrhu (osobnu, javnu) medijskoga teksta
- uočava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu
- objašnjava medijsku poruku i zaključuje kome je namijenjena
- prepoznaje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovan medijski tekst
- tumači kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu utječu na svakodnevni život primatelja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.1.2.

Učenik opisuje tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- prepoznaje razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima
- razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- prepoznaje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u tekstu i izražava svoj kritički stav prema njima
- opisuje utjecaj teksta popularne kulture na razvoj vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj u stvarnom i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučeni su tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.1.

Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima
- uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta
- istražuje i izdvaja informacije važne za pripremu i izvođenje govorenog teksta točno ih navodeći i poštujući autorstvo
- analizira stilska obilježja stručnog članka i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju
- govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja / sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke
- primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, javnog govora; stilska obilježja stručnoga članka.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima izlagačkoga diskursa: javni govor, poslovni razgovor.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, stručni članak, sažetak, motivacijsko pismo, anketni obrazac.

88

SŠ HJ A.2.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora, različitih funkcionalnih stilova i oblika u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- tumači utjecaj okružja na primanje informacija
- vrednuje informacije
- sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.2.3.**

Učenik čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom i namjenom čitanja
- objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika služeći se prethodno stečenim znanjima
- istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora
- razlikuje provjerene i neprovjerene izvore informacija
- povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu
- odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta
- povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te sažima informacije i ideje

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

SŠ HJ A.2.4.

Učenik piše izlagačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje koncept za pisanje izlagačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom: administrativnim, publicističkim
- istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem
- odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta
- analizira jezično-strukturna obilježja izlagačkih tekstova te ih oblikuje prema modelu
- oblikuje prema konceptu prikaz stručnog članka
- prepravlja tekst u skladu s povratnim informacijama
- samostalno oblikuje anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema primjeru piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka; stilska obilježja stručnoga članka
- pravopisni sadržaji: pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva izlagačka teksta: prikaz stručnog članka, motivacijsko pismo.

Preporučeni tekstovi: sažetak, prikaz stručnog članka i anketnoga obrasca, motivacijsko pismo, koncept, interpretacijski školski esej.

Preporučuje se da se započne s poučavanjem i uvježbavanjem pisanja interpretacijskoga školskog eseja, ali da ga se sumativno ne vrednuje. Učeniku se mora najprije omogućiti vježbanje i ovladavanje oblikovanja interpretacijskog školskoga eseja različitim aktivnostima i vježbama.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.2.1., SŠ HJ A.2.2., SŠ HJ A.2.3. i SŠ HJ A.2.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.2.5.**

Učenik primjenjuje sintaktička znanja u oblikovanju teksta i prepoznaje rečenice u tekstu.

- razlikuje nezavisosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice
- razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi
- primjenjuje pravilan položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi
- zapaža linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori)
- primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- pomoću smjernica primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezničnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.6.

Učenik izdvaja lekseme iz leksičkoga sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje ih u zadanom kontekstu.

- imenuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika
- prepoznaje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni
- izdvaja primjere iz obavijesnih i književnih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika
- primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u određenome kontekstu
- uočava jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.2.7.

Učenik opisuje razliku između hrvatskih narječja i hrvatskoga standardnog jezika.

- prepoznaje organske (mjesne govore, dijalekte i narječja) govore i idiome kao sastavnice svojega idioleka
- prepoznaje obilježja svojega mjesnog govora ili idioma prema standardnome hrvatskom jeziku
- navodi rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja
- prepoznaje uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji
- primjenjuje prikladni idiom s obzirom na kontekst komunikacije i funkcionalni stil

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uočava obilježja svojega mjesnoga govora u odnosu na standardni hrvatski jezik i prepoznaje organske i neorganske idiome kao sastavnice hrvatskoga jezika

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- uspoređuje svoje proživljeno iskustvo čitanja s iskustvima drugih čitatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.2.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru.

- uspoređuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama analizira tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: novela, roman, drama, tragedija, lirska poezija, jednostavni oblici (izbor).

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*; Antun Gustav Matoš, izbor iz novela.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman, novela, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih
- dramske vrste: tragedija; struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.2.3.**

Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.

- uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst
- prepoznaje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u lirskoj pjesmi i drami
- prepoznaje povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama s obzirom na društveni i kulturni kontekst
- uočava stilsko-poetička obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama opisuje povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: hrvatska renesansa, barok, klasicizam, romantizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za hrvatsku renesansu, barok, klasicizam i predromantizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.2.4.**

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.2.1.

Učenik objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.

- prepoznaje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnog stila
- analizira uporabu različitih stilskih sredstava u medijskim tekstovima
- objašnjava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu
- procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja iz medijskih tekstova utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, popularnoznanstveni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.2.2.

Učenik opisuje tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu
- komentira utjecaj jezične i književne nematerijalne kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta na odlomku odabranoga teksta
- prihvaća mjesto jezika i književnosti u nematerijalnoj baštini sredine u kojoj živi
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj, manifestaciju i/ili posjet kulturnoj instituciji u stvarnome i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje simboličko značenje i vrijednost teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstveno-popularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu. Preporučuje se odabrati ih prema zavičajnom načelu.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.3.1.

Učenik govori upućivačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, uvjeravanje, zabavljanje
- oprimjeruje jezično-strukturna obilježja izlagačkih i raspravljačkih tekstova
- istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata
- govori u skladu s govornom ulogom
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova
- izriče tezu
- navodi argumente i protuargumente
- izvodi zaključak
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkog i raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična i strukturna obilježja predavanja i priopćenja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima upućivačkog i raspravljačkog diskursa: rasprava, predavanje.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, interpretacijski esej, kolumna, uputa, molba, rasprava, predavanje, priopćenje.

SŠ HJ A.3.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljačkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom (informiranje, dokazivanje, uvjeravanje i zabavljanje)
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- tumači jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- razlikuje pouzdane od nepouzdanih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu
- kritički vrednuje informacije
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, debata, interpretacijski esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.3.3.**

Učenik čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom (dokazivanje, upućivanje)
- tumači strukturalna obilježja teksta
- izdvaja i tumači ideje
- uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja
- razlikuje činjenice od mišljenja
- prikladno povezuje ideje iz tekstova sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima
- uočava pristranost i nepristranost izvora informacija

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te prema smjernicama analizira i objašnjava informacije i ideje

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

SŠ HJ A.3.4.

Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja upućivačkih i raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim)
- oblikuje raspravljačke tekstove prema modelu i u skladu s jezično-strukturnim i stilskim obilježjima raspravljačkog diskursa
- oblikuje upućivačke tekstove prema modelima
- istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne od sekundarnih izvora
- navodi bibliografske jedinice i citira stručnu literaturu
- sažima prikupljene informacije i oblikuje sadržajno i logički povezan tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema primjeru piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturalna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova
- pravopisni sadržaji: pravila citiranja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta: uputa, molba.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, usporedni školski esej; molba, reportaža, rasprava, komentar.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.3.1., SŠ HJ A.3.2., SŠ HJ A.3.3. i SŠ HJ A.3.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.3.5.**

Učenik primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi pri oblikovanju teksta.

- prepoznaje morfeme po položaju i funkciji na primjerima
- uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf)
- razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu
- razlikuje uporabu glagolskih vremena i načina
- opisuje tvorbu i uporabu aktiva i pasiva
- primjenjuje gramatička znanja o morfološkim obilježjima riječi u stvaranju teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- pomoću smjernica primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.3.6.

Učenik opisuje tvorbu riječi prema osnovnim tvorbenim načinima.

- prepoznaje tvorbu riječi u hrvatskome jeziku prema tvorbenim načinima izvođenja i slaganja: sufiksalna tvorba, prefiksalna tvorba, slaganje, srastanje
- opisuje najčešće tvorbene načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga
- opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje razliku među osnovnim tvorbenim načinima na oglednim primjerima

98

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.3.7.

Učenik prepoznaje osnovna obilježja funkcionalnih stilova na tekstu.

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika
- prepoznaje jezična obilježja funkcionalnoga stila i opisuje njihovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika
- primjenjuje pravila jezične kulture u različitim komunikacijskim situacijama

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnoga jezika i navodi njihova obilježja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaje na kojima se ostvaruje ishod preporučuje se povezati s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.3.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- uspoređuje svoj literarni doživljaj s literarnim doživljajem drugih učenika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.3.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.

- objašnjava i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- prepoznaje univerzalne teme i predodžbe u književnim tekstovima različitoga vremena i mjesta nastanka
- analizira povezanost književnog teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama
- prepoznaje položaj književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- analizira književni tekst prema temi i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: roman, epski spjev, drama, pastoral, lirska poezija, pjesma u prozi.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, *Dubravka*, Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman; diskurzivne postupke moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravni govor
- poetske vrste: obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih; epske vrste u stihu; tradicionalni hrvatski stihovi
- dramske vrste: pastoral.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.3.3.**

Učenik analizira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.

- objašnjava na osnovi usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst
- zaključuje o sličnostima i razlikama između književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja na uspoređivanim tekstovima
- opisuje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u epskom spjevu, romanu i modernoj poeziji
- opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- opisuje reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama opisuje veze među književnim tekstovima i tumači njihova poetička obilježja s obzirom na književnopovijesno razdoblje

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.3.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.3.1.

Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.

- opisuje utjecaj različitih medijskih poruka / tekstova / sadržaja na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja
- uočava prikrivenu svrhu medijske poruke
- prepoznaje trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim porukama
- uočava zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj i javnoj)
- uspoređuje različite medijske tekstove
- analizira kako su u medijskim tekstovima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.3.2.

Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.

- prepoznaje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta europskoga kulturnog kruga i baštine za hrvatski kulturni identitet
- objašnjava informacije i ideje u ulomku teksta
- komentira utjecaj europskoga kulturnog kruga na hrvatski kulturni identitet na odabranom tekstu
- promišlja o europskoj kulturnoj baštini kao dijelu vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i kritički procjenjuje kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnome i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje simbolično značenje i vrijednost teksta europske kulturne baštine za hrvatski kulturni identitet

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučeni su tekstovi i izvori: esej, polemika, kolumna, književna kritika, manifest i reklama; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz europski kulturni identitet. Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.4.1.

Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, zabavljanje, pregovaranje
- procjenjuje informacije i njihov izvor te ih primjenjuje
- svojim riječima objašnjava obilježja znanstvenog stila
- govori u skladu s govornom ulogom poštujući strukturu raspravljačkog teksta
- donosi zajedničke zaključke o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sudjeluje u najmanje dvija dijaloška teksta s obilježjima raspravljačkoga diskursa: sastanak i debata.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija.

SŠ HJ A.4.2.

Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova u skladu s određenom svrhom i iz različitih izvora.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- procjenjuje pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja
- kritički vrednuje informacije i ideje
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- tumači obilježja i svrhu teksta te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija, raspravljački školski esej.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.4.3.**

Učenik čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom: dokazivanje, zabavljanje
- tumači strukturalna obilježja teksta
- samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
- uspoređuje informacije i ideje u tekstu s informacijama i idejama u drugim tekstovima, svojim znanjem i iskustvom
- oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama: sadržaj, struktura, svrha, namjena
- prepoznaje referencije i aluzije na druge tekstove

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te prema smjernicama uspoređuje informacije i ideje prema zadanim smjernicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: kritika, recenzija, raspravljački esej.

SŠ HJ A.4.4.

Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim, znanstvenim)
- procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište
- oblikuje sadržajno i logički povezani tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema primjeru piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturalna obilježja raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična obilježja znanstvenog stila.
- pravopisni sadržaji: pisanje glasova u dodiru.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje jedan raspravljački tekst: raspravljački esej.

Preporučeni su tekstovi: kritika, polemika, recenzija, raspravljački esej, referat.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.4.1., SŠ HJ A.4.2., SŠ HJ A.4.3., SŠ HJ A.4.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.4.5.**

Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.

- opisuje razliku između otvornika i zatvornika
- prepoznaje obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak ili prozodem i dužina) razini
- objašnjava glasovne promjene u kontekstu riječi i rečenice
- opisuje razlike između govornoga i pisanog oblika jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uočava obilježja glasovnog sustava standardnoga jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene na oglednim primjerima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.4.6.

Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.

- razlikuje vrste vlastitih imena
- prepoznaje frazeme kao dio leksika
- opisuje proces leksičkoga posuđivanja
- opisuje vrste leksičkoga posuđivanja
- prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi
- služi se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja pri razvijanju vokabulara i jezične kulture

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- izdvaja lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu

106

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni rječnici: rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik, rječnik vlastitih imena i prezimena.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.4.7.

Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.

- opisuje početke hrvatske pismenosti
- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa
- navodi osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- navodi povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni sadržaji: hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.4.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnome tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.4.2.

Učenik opisuje različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.

- opisuje na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- opisuje povezanost tekstova prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama
- uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja (znanstvenika, književnih kritičara)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- tumači na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirski poezija, poema.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.4.3.**

Učenik opisuje slijed književnih poetika i razdoblja i prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.

- analizira književni tekst s obzirom na povijesni, društveni i kulturni kontekst
- uspoređuje tekstove hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti u književnopovijesnome kontekstu
- opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje utjecaj književnopovijesnoga, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: ekspresionizam, suvremena književnost; sva prethodna književna razdoblja.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za ekspresionizam i suvremenu književnost. Učenik na osnovi pročitane teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.4.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.4.1.

Učenik procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.

- procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga doživljaja stvarnosti i identiteta
- uspoređuje neovisnost i cenzuru medijskih poruka u medijskim tekstovima
- opisuje sadržaj komercijalnih medijskih
- prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta
- uspoređuje različite medijske tekstove i procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst
- odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uspoređuje medijske tekstove i tumači kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.4.2.

Učenik objašnjava povezanost vlastitoga i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

- uspoređuje tekstove popularne, pučke i visoke kulture prema njihovoj simboličkoj vrijednosti za oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- komentira tekstove s temom globalizacije i individualizma te njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- objašnjava povezanost hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova
- procjenjuje kako kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnom i digitalnom okruženju utječu na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- navodi kulturne krugove i uočava njihove utjecaje na različite tekstove

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučene su tekstne vrste i izvori: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz određeni kulturni krug.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

Petogodišnja strukovna škola sa satnicom 5, 5

175 sati godišnje

1. RAZRED

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.1.

Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje
- razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa
- prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost
- objašnjava svojim riječima obilježja administrativnoga i publicističkog stila primjerima različitih vrsta tekstova
- oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori
- govori i razgovara u skladu s govornom ulogom
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga, pripovjednog i izlagačkog diskursa: izvješće, intervju.

Preporučeni su tekstovi: izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.1.2.**

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom opisne, pripovjedne i upućivačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga, pripovjednog i upućivačkog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, upućivanje)
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- izdvaja informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja
- vodi bilješke i postavlja pitanja radi razjašnjavanja i razumijevanja
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje jedan tekst s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa i jedan upućivački tekst prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, uputa.

SŠ HJ A.1.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne, pripovjedne i upućivačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga, pripovjednog i upućivačkog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, upućivanje)
- objašnjava strukturalna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika
- izdvaja informacije prema svrsi čitanja
- razlikuje informacije po važnosti
- razlikuje činjenice od mišljenja
- određuje glavne ideje u tekstu
- objašnjava osnovna i prenesena značenja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova te opisuje informacije i ideje

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva teksta s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa i jedan upućivački tekst prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: izvješće, stručni/objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, tekst s poveznicama (hipertekst), uputa.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.1.4.**

Učenik piše tekstove opisnoga, pripovjednog i upućivačkog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja vezanoga teksta s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim)
- oblikuje koncept pisanja upućivačkog teksta u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim)
- istražuje različite izvore informacija i primjenjuje ih pri oblikovanju teksta: prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja
- služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva
- razlikuje jezična i strukturna obilježja opisnoga, pripovjednog i upućivačkog diskursa
- oprimjeruje obilježja administrativnog i publicističkog stila
- oblikuje sadržajno i logički povezan tekst primjenjujući jezična i strukturna obilježja pripovjednoga, opisnog i upućivačkog diskursa
- samostalno oblikuje anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema modelu piše vezani tekst pripovjednoga i opisnoga diskursa i prema modelu piše tekst upućivačkoga diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje, upućivanje; jezična i strukturna obilježja opisa, pripovijedanja i upute; natuknica; plan pisanja vezanoga teksta opisnoga i pripovjednoga diskursa; obilježja administrativnog i publicističkog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice, pisanje oblika riječi u rečenici.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta: vezani tekst pripovjednog i opisnog diskursa, životopis; jedan tekst upućivačkog diskursa.

Preporučeni su tekstovi: izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, vezani tekst pripovjednog i opisnog diskursa; upute.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.1.1., SŠ HJ A.1.2., SŠ HJ A.1.3. i SŠ HJ A.1.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.1.5.

Učenik primjenjuje morfosintaktička i sintaktička znanja pri oblikovanju teksta.

- prepoznaje rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu
- prepoznaje riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu
- izdvaja sintagme i određuje gramatičke veze među sastavnicama sintagme
- raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove
- opisuje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici
- razlikuje nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice
- razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi pri oblikovanju rečenice
- primjenjuje vezna sredstava pri oblikovanju teksta (modifikatore, konektore) linearne i paralelne tekstne veze

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- pomoću smjernica primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u jednostavnoj i složenoj rečenici

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

SŠ HJ A.1.6.

Učenik opisuje značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.

- prepoznaje strukturu jezičnoga znaka
- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima
- opisuje uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka
- razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron
- opisuje značenjske odnose među riječima u zadanom kontekstu
- opisuje strukturu rječničkoga članka
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- imenuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja
- leksičko-semantički odnosi: sinonimija, homonimija, antonimija, hiperonimija i hiponimija u zadanom kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.1.7.**

Učenik opisuje razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.

- opisuje jezik kao sredstvo komunikacije, spoznaje i izražavanja
- prepoznaje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici
- navodi sastavnice jezične norme hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu, pravogovornu, gramatičku, leksičko-semantičku, stilističku
- prepoznaje obilježja svojega mjesnog govora ili idioma prema standardnome hrvatskom jeziku
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik
- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnoga identiteta
- prepoznaje hrvatski standardni jezik kao dio nacionalnoga identiteta
- primjenjuje spoznaje o hrvatskom standardnome jeziku u javnoj komunikaciji i razlikuje ga od osobnoga idiolekta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.1.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj književnoga teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita
- potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitoga čitateljskog iskustva

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.1.2.

Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru.

- prepoznaje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja
- opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- služi se književnoteorijskim pojmovima u opisivanju književnoga teksta na sadržajnoj i izraznoj razini: prozne vrste, poetske vrste, dramske vrste

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje osnovne pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: lirska poezija, jednostavni oblici (izbor), novela, pripovijetka, roman, komedija, tragedija, pastoral

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Marin Držić, *Novela od Stanca*, Ivan Gundulić, *Dubravka*, August Šenoa, *Prijan Lovro*.

Učenik analizira prema temi i žanru četiri obvezna književna teksta hrvatske književnosti i šest književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: proza, novela, pripovijetka, roman, struktura proznoga teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih, tradicionalni hrvatski stihovi
- dramske vrste: drama i kazalište, komedija, tragedija, struktura dramskoga teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različiti postupci iskazivanja smiješnoga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.1.3.

Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.

- imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- uočava razlike i sličnosti u djelima nastalima u različitim povijesnim, društvenim i kulturnim kontekstima
- prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u ljubavnoj i misaonoj poeziji, tragediji, komediji i pastorali
- potkrepljuje primjerima iz teksta obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje književni tekst u društvenom i kulturnom kontekstu
-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: klasična književnost, renesansa, barok, klasicizam, predromantizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za književnopovijesna razdoblja od klasične književnosti do romantizma. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodima predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ B.1.4.**

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.1.1.

Učenik tumači utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.

- uočava različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim na svakodnevni život primatelja
- opisuje svrhu (osobnu, javnu) medijskoga teksta
- uočava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu
- objašnjava medijsku poruku i zaključuje kome je namijenjena
- prepoznaje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovan medijski tekst
- tumači kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu utječu na svakodnevni život primatelja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.1.2.

Učenik opisuje tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- prepoznaje razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima
- uočava različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- prepoznaje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i/ili kiča u tekstu i izražava svoj kritički stav prema njima
- opisuje utjecaj teksta popularne kulture na razvoj vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj u stvarnom i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- preporučeni su tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.1.

Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, uvjeravanje
- oprimjeruje jezično-strukturna obilježja izlagačkih i raspravljačkih tekstova
- svojim riječima objašnjava obilježja znanstvenoga stila
- istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenta i protuargumenata
- uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta
- istražuje i izdvaja informacije važne za pripremu i izvođenje govorenog teksta točno ih navodeći i poštujući autorstvo
- prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju
- govori ili razgovara radi informiranja slušatelja/sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke
- primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnog jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uz pomoć nastavnika oblikuje pripremu za izlaganje ili raspravu i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja javnog govora; jezična i strukturna obilježja raspravljačkog diskursa; znanstveni stil, administrativni stil, publicistički stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst s obilježjima izlagačkoga diskursa: javni govor.

Učenik sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima raspravljačkog diskursa: debata.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, priopćenje, javni govor, predavanje, sastanak, debata.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ A.2.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom izlagačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora, različitih funkcionalnih stilova i oblika u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom
- sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore
- tumači utjecaj okruženja na primanje informacija
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- razlikuje pouzdane od nepouzdatih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih i raspravljačkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje jedan izlagački i jedan raspravljački tekst prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: priopćenje, prikaz, javni govor, predavanje, sastanak, debata.

SŠ HJ A.2.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom izlagačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje izlagačke od raspravljačkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom i namjenom čitanja
- objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika služeći se prethodno stečenim znanjima
- razlikuje pouzdane i nepouzdate izvore informacija
- istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora
- povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu
- odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta
- povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih i raspravljačkih tekstova te prema smjernicama povezuje informacije i ideje iz teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan izlagački i jedan raspravljački tekst prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, sažetak, javni govor, stručni članak, intervju, pismo, esej, kolumna.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.2.4.**

Učenik piše izlagačke i raspravljачke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan za pisanje izlagačkih/ raspravljачkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom: administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim
- istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem
- odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta
- navodi bibliografske jedinice i citira prema pravilima
- oblikuje izlagačke i raspravljачke tekstove prema modelu i u skladu s jezično-strukturnim i stilskim obilježjima izlagačkoga i raspravljачkog diskursa
- prepravljа tekst u skladu s povratnim informacijama
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema primjeru piše izlagačke i raspravljачke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza i motivacijskog pisma, stilska obilježja stručnoga članka
- jezična i strukturna obilježja raspravljачkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična obilježja znanstvenog stila
- pravopisni sadržaji: pravila citiranja, pisanje glasova u dodiru.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje jedan izlagački i jedan raspravljачki tekst: motivacijsko pismo, interpretativni i/ili raspravljачki školski esej.

Preporučeni tekstovi: sažetak, prikaz stručnoga članka, motivacijsko pismo, interpretativni i raspravljачki školski esej, kritika, polemika.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.2.1., SŠ HJ A.2.2., SŠ HJ A.2.3. i SŠ HJ A.2.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA****SŠ HJ A.2.5.**

Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.

- rastavlja ogledne primjere riječi na manje odsječke: glasove, slogove, morfeme i razlikuje ih prema funkciji
- opisuje stvaranje i diobu glasova hrvatskoga standardnog jezika
- određuje naglasak oglednim riječima prema pravilima o mjestu naglasaka u hrvatskome standardnom jeziku
- opisuje glasovne promjene u kontekstu riječi i rečenice
- zamjećuje promjene glasova na granicama morfema
- opisuje razlike koje zapaža između govornoga i pisanog oblika jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina u riječi i rečenici, naglašene i nenaglašene riječi)

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uočava obilježja glasovnoga sustava standardnoga jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene na oglednim primjerima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

SŠ HJ A.2.6.

Učenik opisuje leksičke slojeve općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanom kontekstu.

- prepoznaje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni
- razlikuje općeuporabni leksik i leksik ograničene uporabe
- izdvaja primjere iz obavijesnih i književnih tekstova leksik određenog sloja
- opisuje proces leksičkoga posuđivanja
- prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara i jezične kulture
- primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u zadanom kontekstu i funkcionalnom stilu

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkog sloja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni rječnici: jednojezični rječnici hrvatskoga jezika, rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik, rječnik vlastitih imena i prezimena.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

ISHODI**RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA**

SŠ HJ A.2.7.

Učenik opisuje
povijesni razvoj
hrvatskoga
standardnog jezika.

- opisuje početke hrvatske pismenosti
- navodi osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika
- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- navodi i opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma
-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni sadržaji: Bašćanska ploča, trojezičnost i tropismenost, prva gramatika, prvi rječnici, prvi pravopis, hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- uspoređuje svoje proživljeno iskustvo čitanja s iskustvima drugih čitatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.2.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru.

- uspoređuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj i razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama analizira tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: lirska poezija, poema, epski spjev, roman, drama u užem smislu.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*, Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*; Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*.

Učenik analizira prema temi i žanru četiri obvezna književna teksta hrvatske književnosti šest književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: realistični i moderni roman, moderna pripovijetka, kratka priča; diskurzivni postupci moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravni govor
- poetske vrste: epske vrste u stihu; lirske vrste i oblici, obilježja lirsko-epskih vrsta, poema; epska tehnika
- dramske vrste: drama u užem smislu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.3.

Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.

- uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst
- prepoznaje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst
- prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u epskom spjevu, realističkom i modernom romanu i u modernoj poeziji i dramati
- prepoznaje povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama s obzirom na društveni i kulturni kontekst
- uočava stilsko-poetička obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prema smjernicama opisuje povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst
-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam, postmodernizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam, suvremenu književnost. Učenik na osnovi pročitanoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ B.2.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

SŠ HJ C.2.1.

Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.

- prepoznaje predrasude i stereotipe u trivijalnim medijskim porukama
- uočava prikrivenu svrhu medijske poruke
- opisuje zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, javnoj)
- uspoređuje različite medijske tekstove i analizira kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.2.2.

Učenik opisuje tekstove iz hrvatske kulturne baštine i europskog kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatsku kulturnu baštinu i europski kulturni krug
- komentira utjecaj jezične i književne nematerijalne kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta na odlomku odabranoga teksta
- promišlja o europskoj kulturnoj baštini kao dijelu vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj, manifestaciju i/ili posjet kulturnoj instituciji u stvarnome i digitalnom okružju

ISHODI NA RAZINI OSTVARENOSTI DOBAR

- prepoznaje opisuje simbolično značenje i vrijednost teksta za hrvatsku kulturnu baštinu i europski kulturni krug

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstveno-popularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu i europski kulturni krug. Preporučuje se odabrati ih prema zavičajnom načelu.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

Povezanost s drugim predmetima i međupredmetnim temama

Hrvatski jezik nastavni je jezik poučavanja i učenja na kojem se obrazuju svi učenici koji se školuju u hrvatskim školama. Tijekom učenja i poučavanja učenici razvijaju različite vidove pismenosti (komunikacijsko-funkcionalnu, čitalačku, informacijsku, medijsku i međukulturnu) koje su im potrebne za komunikaciju i suradnju te izražavanje i razvijanje ideja i stavova u svim ostalim nastavnim područjima, predmetima i međupredmetnim temama obuhvaćenim nacionalnim kurikulumima.

Nastavni predmet Hrvatski jezik dio je jezično-komunikacijskoga područja kurikuluma, a ovladavanje prvim jezikom omogućuje bolje razumijevanje, učenje i primjenu postojećih znanja i vještina u stranim jezicima.

Učenjem hrvatskoga jezika i ovladavanjem jezičnim zakonitostima i jezičnim kompetencijama, osobito čitalačkom, ostvaruje se poveznica s matematičkim područjem u svim domenama područja nacionalnoga kurikuluma.

Jezičkom se izražavaju osjećaji, stavovi i vrijednosti, umjetnički se oblikuju ideje, uvjerenja i svjetonazori što je poveznica s društveno-humanističkim i umjetničkim područjem. Izgrađuje se odnos među ljudima, razvija se prihvaćanje drugih i različitih, vrednuje se i čuva povijesno, kulturno i književno nasljeđe, baština i tradicijske vrijednosti te hrvatski narodni i nacionalni identitet.

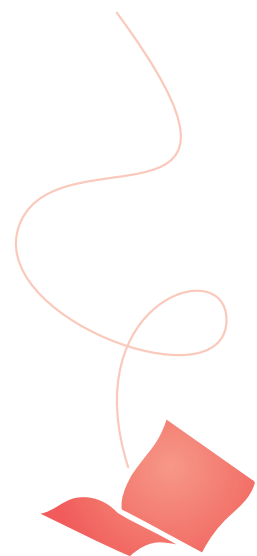
Vještine suradničkoga učenja te sposobnost prihvaćanja odgovornosti i rješavanja problema, sposobnost javnoga nastupa te kritička procjena društvenih i vlastitih vrijednosti poveznica su s međupredmetnom temom Osobni i socijalni razvoj.

Uporaba i odabir strategija učenja, razlikovanje činjenica od mišljenja, propitivanje i traženje informacija iz različitih izvora te razvoj pozitivnoga stava i odgovornosti u rješavanju problema i donošenju odluka poveznica su s međupredmetnom temom Učiti kako učiti.

U nastavnom predmetu Hrvatski jezik razvija se odgovorno ponašanje, prihvaćanje društvenoga i vlastitoga identiteta, tolerancija, uvažavanje različitih mišljenja i ravnopravnost, što je poveznica s međupredmetnom temom Građanski odgoj i obrazovanje.

Odgojno-obrazovni ishodi u nastavnom predmetu Hrvatski jezik kojima se predviđa samoinicijativno predlaganje tema i oblika rada, samostalno i samopouzđano iznošenje vlastitih ideja i stavova te prihvaćanje razumnoga rizika poveznica su s međupredmetnom temom Poduzetništvo.

Učenje i poučavanje o primjerenj i odgovornoj uporabi informacija, njihovom pronalaženju, razumijevanju i kritičkom vrednovanju u digitalnom okruženju poveznica su s odgojno-obrazovnim očekivanjima iskazanim u međupredmetnoj temi Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.

F Učenje i poučavanje predmeta

ISKUSTVA UČENJA

Učenje i poučavanje hrvatskoga jezika usmjereno je na učenika radi otkrivanja njegovih potencijala, interesa i potreba te poticanja cjelovitoga jezičnog razvoja i napretka. Ciljevi su predmeta razvijanje sposobnosti uporabe jezika u različitim komunikacijskim situacijama, razvijanje čitateljske pismenosti i kulture, istraživanje iskustava i ideja književnosti, poticanje i vrednovanje vlastitoga stvaralaštva i stvaralaštva drugoga te razumijevanje teksta u različitim kulturnim, povijesnim, međukulturnim i društvenim kontekstima.

Učenju i poučavanju hrvatskoga jezika pristupa se prema načelima različitih metodičkih sustava i pristupa, a naglasak je na komunikacijsko-funkcionalnome i holističko-humanističkomu pristupu radi ostvarivanja ciljeva učenja definiranih predmetnim područjima: hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo te kultura i mediji. Priprema, organizacija, vođenje i vrednovanje učenja i poučavanja temelji se na načelima primjerenosti, obavijesnosti, sustavnosti, životnosti, zanimljivosti te načelima znanstvenosti i načelu teksta s ciljem funkcionalne primjene znanja i vještina te oblikovanja sustava vrijednosti tijekom školovanja, u svakodnevnome i profesionalnom životu.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se iskustvenim, problemsko-stvaralačkim, istraživačkim i projektnim učenjem i poučavanjem, osobito individualnim, individualiziranim pristupom i suradničkim oblicima rada te svrhovitom uporabom informacijske i komunikacijske tehnologije.

U nastavnom predmetu Hrvatski jezik tekst je sredstvo učenja i poučavanja na kojemu i pomoću kojega učenik razvija jezične djelatnosti primanja (slušanje i čitanje), proizvodnje (govorenje i pisanje) i njihova međudjelovanja (razgovaranje i dopisivanje) te njima ovladava.

Strategije učenja, metode i oblici učenja i poučavanja povezuju se sa sadržajima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo te kultura i mediji.

Učenicima treba omogućiti sustavno i eksplicitno učenje i poučavanje komunikacijskih strategija i strategija učiti kako učiti. Tijekom nastavnoga procesa važno ih je izložiti aktivnostima koje će im omogućiti osvješćivanje i uporabu komunikacijskih strategija i strategija učiti kao učiti. Ovladavanje strategijama ovisi o učenikovu odabiru i prihvaćanju s obzirom na osobine ličnosti i stilove učenja. Stoga učenik samostalno izabire strategije kojima će se služiti. Učitelj i nastavnik, na temelju analize potreba učenika, planira i programira poučavanje strategija kojima njihovi učenici nisu ovladali, koje su složenije i potrebno je duže

vrijeme ovladavanja, a važne su za stjecanje komunikacijske jezične kompetencije. Važno je da učitelj/nastavnik izravno poučava učenike strategijama, modelira njihovu uspješnu uporabu do postupnoga osamostaljivanja učenika u odabiru i uporabi. Ako učenici nisu ovladali strategijama nužnim za jezično djelovanje i međudjelovanje u jednoj godini učenja, valja ih planirati u sljedećim godinama učenja. Stoga se strategije učenja i komunikacijske strategije ponavljaju iz godine u godinu učenja. Uporaba strategija učenja i komunikacijskih strategija ne vrednuje se sumativno, već se kontinuirano prati njihovo usvajanje.

Učenje i poučavanje ostvaruje se nizom aktivnosti i procesa kojima učenik aktivno stječe znanja i razvija vještine, uči istraživanjem i otkrivanjem te primjenjuje prije stečena znanja i iskustva učenja uočavajući važnost samostalnoga upravljanja učenjem te preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje.

Početno čitanje i pisanje preduvjet su i podloga za stjecanje komunikacijske kompetencije tijekom ranoga učenja materinskoga jezika u primarnome obrazovanju. Rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prvi i drugi razred osnovnoškolskoga obrazovanja obuhvaćaju predčitalačko i čitalačko razdoblje. Sustavnost u poučavanju i uvažavanje postojećih jezičnih dosegâ omogućuju i potiču užitak učenja i učenje bez straha. Pokušaji i pogreške pokazatelji su jezičnoga napretka i dinamike procesa usvajanja jezika.

Od prvog do petog razreda posebno su važne aktivnosti učenja kojima se uspostavlja suodnos jezičnih predvještina usvojenih u ranome razdoblju s jezičnim znanjima i vještinama kojima će se poučavati učenike.

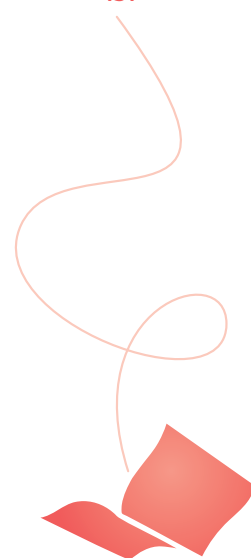
Od trećeg do osmog razreda učenici uče o jezičnoj normi: pravogovornoj, pravopisnoj, gramatičkoj i leksičkoj normi hrvatskoga standardnog jezika na uporabnoj razini, a to znači da se metajezična znanja poučavaju na temelju jezičnih znanja. Nova se znanja proširuju i produbljuju u skladu s urednim jezičnim razvojem i individualnom dinamikom učenja.

Od prvog do završnog razreda srednje škole tekst je i dalje polazište pri ovladavanju jezičnim djelatnostima i lingvističkim znanjima (složenim jezičnim strukturama i rječnikom). Učenje i poučavanje jezičnim i metajezičnim sadržajima usklađeno je s vrstom školovanja i jezikom struke.

Tekstove na kojima se uči i poučava hrvatski jezik valja odabirati prema sljedećim načelima: načelu teksta, načelu cjelokupnosti komunikacijske jezične prakse, načelu standardnoga jezika i zavičajnosti, načelu komunikacijske i estetske funkcionalnosti, načelu razlikovanja i povezivanja jezičnih razina, načelu stvaralaštva u jeziku i primjenom jezičnih znanja.

Učenik će se jezično najbrže razvijati u okolnostima u kojima dobiva poticaje za jezično komuniciranje; pritom valja izbjegavati stalno upozoravanje na pogreške i poticati ga na samoispravljanje vlastitih pogrešaka.

Cjelovito čitanje književnih tekstova među ključnim je sastavnicama učenja i poučavanja književnosti. Ono proizlazi iz dvojake svrhe nastave književnosti: s jedne strane omogućuje razvoj kulturne pismenosti, s druge pak strane, čitanje književnih tekstova otvara nove perspektive za refleksiju o svijetu, sebi i drugima.

Učenje i poučavanje književnosti temelji se na doživljajno-spoznajnome, emocionalno-iskustvenom, literarnom i estetskom pristupu književnom tekstu radi interpretacije i vrednovanja, razvoja problemskoga i kritičkoga mišljenja te stvaralaštva. Strategije i aktivnosti učenja i poučavanja književnosti usmjerene su razvijanju kritičkoga, problemskog i literarnog čitanja te na učeničko stvaralaštvo, pri čemu do izražaja dolaze učenikova osobnost i kreativnost potaknuta čitanjem književnoga teksta.

Popis djela za cjelovito čitanje sastavljen je prema načelu mogućnosti ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda u predmetnome području književnost i stvaralaštvo te je vođen idejom o profesionalnoj autonomiji učitelja i nastavnika. Pri izboru književnoga teksta za čitanje učitelju i nastavniku preporučuje se odabir suvremenih tekstova za poticanje literarnoga čitanja prema načelima: od poznatoga prema nepoznatome, od bliskoga prema udaljenome; tj. učenik se s temom ili žanrom upoznaje na suvremenim tekstovima, a potom produbljuje spoznaje i vještine na tekstovima iz književnopovijesnih i stilskih razdoblja.

Književni tekstovi namijenjeni cjelovitom čitanju izabiru se prema kriterijima: recepcijsko-spoznajnih mogućnosti učenika, žanrovskoj uravnoteženosti i tipičnosti (poezija, proza, drama), oglednosti književne poetike, literarne vrijednosti te podjednake zastupljenosti hrvatskih i svjetskih književnih tekstova iz različitih književnopovijesnih razdoblja. Radi ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda čitaju se i ulomci iz predloženih i/ili slobodno izabranih književnih tekstova. Važno je naglasiti da se učitelj/nastavnik pri planiranju, programiranju i organiziranju nastavnoga procesa može služiti predloženim popisima izbornih književnih djela i ulomaka. On sam, prema svojoj profesionalnoj procjeni i interesima, prije stečenim znanjima i potrebama učenika u pojedinome razrednome odjelu odabire izborna književna djela za cjelovito čitanje i djela za čitanje na ulomcima. Također, učitelj/nastavnik sam odlučuje hoće li u skladu s načelom međupredmetne korelacije pristupiti analizi književnih tekstova u dijakronijskome slijedu ili će im pristupiti tematski (problemski) i/ili žanrovski.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodima predlaže se rad na suvremenim tekstovima iz hrvatske i svjetske književnosti od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih razdoblja i poetika.

Tijekom osnovnoškolskoga i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja učenik u svakoj školskoj godini samostalno čita određeni broj cjelovitih književnih tekstova koje učitelj/nastavnik izabire radi ostvarivanja predviđenih ishoda.

U prvom i drugom razredu osnovne škole učenik godišnje čita 10 cjelovitih književnih tekstova, od toga 2 obvezna književna teksta.

Od trećeg do osmog razreda osnovne škole učenik čita 8 cjelovitih književnih tekstova, od toga 2 obvezna književna teksta.

U gimnazijama i četverogodišnjim strukovnim školama sa satnicom 140 sati godišnje učenik čita 10 cjelovitih književnih tekstova godišnje, od toga 5, odnosno 6 obveznih književnih tekstova (3, odnosno 4 hrvatske književnosti i 2 svjetske književnosti).

U strukovnim školama sa satnicom 105 sati godišnje učenik čita 7 cjeloviti književnih tekstova godišnje, od toga 2 obvezna književna teksta iz hrvatske književnosti, a 5 prema odabiru nastavnika.

U strukovnim školama sa satnicom 175 učenik čita 10 cjelovitih književnih tekstova godišnje, od toga 4 obvezna iz hrvatske književnosti, a 6 prema odabiru nastavnika.

Učenik tijekom osnovne i srednje škole čita jedno djelo po vlastitome izboru godišnje. Broj djela za čitanje po vlastitome izboru učenika nije ograničen, čak štoviše, učenike valja poticati na čitanje iz užitka radi poticanja literarnoga čitanja te stvaranja čitateljskih navika i čitateljske kulture.

POPIS OBVEZNIH KNJIŽEVNIH TEKSTOVA ZA CJELOVITO ČITANJE ZA STRUKOVNE ŠKOLE S GODIŠNJOM SATNICOM 140 SATI

HRVATSKA KNJIŽEVNOST

Andrić, Ivo, *Prokleta avlija*

Držić, Marin, *Novela od Stanca*

Gundulić, Ivan, *Dubravka*

Kranjčević, Silvije Strahimir, izbor iz poezije

Krleža, Miroslav, *Gospoda Glembajevi*

Marinković, Ranko, *Kiklop*

Matoš, Antun Gustav, izbor iz novela

Mažuranić, Ivan, *Smrt Smail-age Čengića*

Nazor, Vladimir, izbor iz poezije

Novak, Vjenceslav, *Posljednji Stipančići*

Šenoa, August, *Prijan Lovro*

Šimić, Antun Branko, izbor iz poezije

Ujević, Tin, izbor iz poezije

SVJETSKA KNJIŽEVNOST

Baudelaire, Charles, izbor iz poezije

Calderon de la Barca, Pedro, *Život je san*

Camus, Albert, *Stranac*

Dostojevski, Fjodor Mihajlovič, *Zločin i kazna*

Goethe, Johann Wolfgang, *Patnje mladog Werthera*

Kafka, Franz, *Preobražaj*

Petrarca, Francesco, izbor iz poezije

Shakespeare, William, *Hamlet*

Sofoklo, *Antigona*

POPIS OBVEZNIH KNJIŽEVNIH TEKSTOVA ZA CJELOVITO ČITANJE ZA STRUKOVNE ŠKOLE S GODIŠNJOM SATNICOM 105 SATI

HRVATSKA KNJIŽEVNOST

Držić, Marin, *Novela od Stanca*

Gundulić, Ivan, *Dubravka*

Krleža, Miroslav, *Gospoda Glembajevi*

Matoš, Antun Gustav, izbor iz novela

Mažuranić, Ivan, *Smrt Smil-age Čengića*

Novak, Vjenceslav, *Posljednji Stipančići*

Šenoa, August, *Prijan Lovro*

Šimić, Antun Branko, izbor iz poezije

POPIS OBVEZNIH KNJIŽEVNIH TEKSTOVA ZA CJELOVITO ČITANJE U PRVOM I DRUGOM RAZREDU STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 175 SATI GODIŠNJE

HRVATSKA KNJIŽEVNOST

Držić, Marin, *Novela od Stanca*

Gundulić, Ivan, *Dubravka*

Krleža, Miroslav, *Gospoda Glembajevi*

Matoš, Antun Gustav, izbor iz novela

Mažuranić, Ivan, *Smrt Smil-age Čengića*

Novak, Vjenceslav, *Posljednji Stipančići*

Šenoa, August, *Prijan Lovro*

Šimić, Antun Branko, izbor iz poezije

POPIS KLASIČNIH HRVATSKIH I SVJETSKIH KNJIŽEVNIH TEKSTOVA ZA CJELOVITO ČITANJE ILI ČITANJE ULOMAKA

Aleksandrida, ulomci

Alighieri, Dante, *Božanstvena komedija*, izbor

Andrić, Ivo, *Na Drini ćuprija*

Asanaginica

Balzac, Honore de, *Otac Goriot*

Beckett, Samuel, *Čekajući Godota*

Begović, Milan, *Bez trećega, Pustolov pred vratima, Kvartet*

Biblija, izbor

Boccaccio, Giovanni, *Dekameron*, izbor

Borges, Jorge Luis, izbor iz kratke proze

Brecht, Bertolt, *Majka Hrabrost i njezina djeca, Kavkaski krug kredom*

Brešan, Ivo, *Nečastivi na Filozofskom fakultetu, Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja*

Bulgakov, Mihail, *Majstor i Margarita*

Bunić Vučić, Ivan, izbor iz poezije

Calderon de la Barca, Pedro, *Život je san*

Cervantes, Miguel, *Don Quijote*, izbor

Cesarec, August, *Zlatni mladić*

Cesarić, Dobriša, izbor iz poezije

Čehov, Anton Pavlovič, izbor iz kratke proze

Čehov, Anton Pavlovič, *Tri sestre*

Desnica, Vladan, *Proljeća Ivana Galeba, Zimsko ljetovanje*

Dizdar, Mak, izbor iz poezije

Dragojević, Danijel, izbor iz poezije

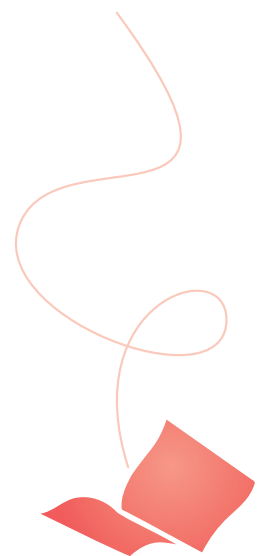
Držić, Marin, *Dundo Maroje, Skup*

Eco, Umberto, *Ime ruže*

Eliot, Thomas Stearns, izbor iz poezije

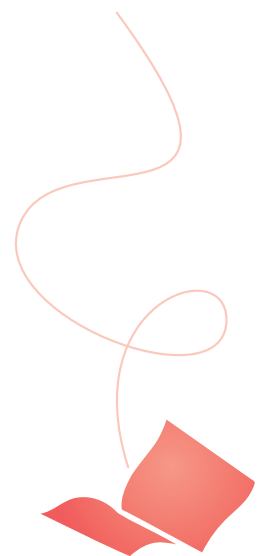
Eshil, *Okovani Prometej*

Euripid, *Medeja*

Ezop, *Basne*
Flaubert, Gustave, *Gospođa Bovary*
Galović, Fran, izbor iz poezije
Gervais, Drago, izbor iz poezije
Gjalski, Ksaver Šandor, *Pod starim krovovima*
Gogolj, Nikolaj Vasiljevič, *Kabanica*
Golding, William, *Gospodar muha*
Goldoni, Carlo, *Gostioničarka Mirandolina*
Grass, Günter, *Limeni bubanj*
Gundulić, Ivan, *Osman* (izbor), *Suze sina razmetnoga*
Heine, Heinrich, izbor iz poezije
Hektorović, Petar, *Ribanje i ribarsko prigovaranje*, izbor
Hemingway, Ernest, izbor iz kratke proze, *Starac i more*
Homer, *Ilijada, Odiseja*, izbor
Huxley, Aldous, *Vrli novi svijet*
Ibsen, Henrik, *Lutkina kuća*
Ionesco, Eugene, *Ćelava pjevačica, Lekcija*
Ivan Kozarac, *Đuka Begović*
Ivšić, Radovan, *Kralj Gordogan*
Jesenjin, Sergej, izbor iz poezije
Joyce, James, *Portret umjetnika u mladosti*
Kafka, Franz, *Proces*
Kaleb, Vjekoslav, *Gost*
Kaštelan, Jure, izbor iz poezije
Kovačić, Ante, *U registraturi*
Kovačić, Ivan Goran, *Jama*, izbor iz poezije
Kozarac, Josip, izbor iz kratke proze
Krbavska bitka, usmena epska pjesma
Kranjčević, Silvije Strahimir, izbor iz poezije
Krlježa, Miroslav, *Kraljevo, Balade Petrice Kerempuha*
Krlježa, Miroslav, *Povratak Filipa Latinovicza, Na rubu pameti*

Leskovar, Janko, *Misao na vječnost*
Lorca, Federico Garcia, izbor iz poezije
Lucić, Hanibal, *Jur ni jedna na svit vila*
Lucić, Hanibal, *Robinja*
Ljermontov, Mihail, *Junak našeg doba*
Maeterlinck, Maurice, *Plava ptica*
Mann, Thomas, *Smrt u Veneciji*
Marinković, Ranko, *Glorija*, izbor iz kratke proze
Marulić, Marko, *Judita*, izbor
Márquez, Gabriel García, *Sto godina samoće*
Matković, Marijan, *Heraklo*
Matoš, Antun Gustav, izbor iz poezije
Maupassant, Guy de, *Na vodi*
Mihalić, Slavko, izbor iz poezije
Milićević, Nikola, izbor iz poezije
Miller, Arthur, *Smrt trgovačkog putnika*
Miłosz, Czesław, izbor iz poezije
Mitovi (grčki, skandinavski i slavenski)
Molière, *Škrtac*, *Umišljeni bolesnik*
Muka spasitelja našega, ulomci
Neruda, Pablo, izbor iz poezije
Novak, Slobodan, *Mirisi, zlato i tamjan*
Orwell, George, *1984.*, *Životinjska farma*
Parun, Vesna, izbor iz poezije
Petrarca, Francesco, izbor iz poezije
Pirandello, Luigi, *Šest lica traži autora*
Plath, Sylvia, izbor iz poezije
Plaut, *Škrtac*
Poe, Edgar Allan, izbor iz kratke proze i poezije
Polić Kamov, Janko, izbor iz kratke proze i poezije
Preradović, Petar, izbor iz poezije

Prevert, Jacques, izbor iz poezije
Proust, Marcel, *Combray*
Pupačić, Josip, izbor iz poezije
Puškin, Aleksandar Sergejevič, izbor iz poezije
Racine, Jean, *Fedra*
Ranjinin zbornik, izbor
Rilke, Reiner Maria, izbor iz poezije
Rimbaud, Arthur, izbor iz poezije
Selimović, Meša, *Derviš i smrt*
Shakespeare, William, *Romeo i Julija, San ivanjske noći*
Slamnig, Ivan, *Bolja polovica hrabrosti*
Slamnig, Ivan, izbor iz poezije
Sofoklo, *Kralj Edip*
Šegedin, Petar, izbor iz kratke proze
Šenoa, August, *Zlatarovo zlato*
Šibenska molitva
Šoljan, Antun, *Kratki izlet, Brod u boci*
Šop, Nikola, izbor iz poezije
Tadijanović, Dragutin, izbor iz poezije
Tagore, Rabindranath, izbor
Tolstoj, Lav Nikolajevič, *Ana Karenjina, Uskrsnuće*
Turgenjev, Ivan Sergejevič, *Očevi i djeca*
Vergilije, *Eneida*, izbor
Vida, Viktor, izbor iz poezije
Vidrić, Vladimir, izbor iz poezije
Vojnović, Ivo, *Allons Enfants*
Whitman, Walt, izbor iz poezije
Williams, Tennessee, *Mačka na vrućem limenom krovu, Tramvaj zvan žudnja*
Woolf, Virginia, *Svjetionik*
Wordsworth, William, izbor iz poezije
Zoranić, Petar, *Planine*, izbor

Učenje i poučavanje u predmetnome području kultura i mediji potiču učenika na razvijanje potreba i navika za samoinicijativnim istraživanjem i otkrivanjem informacija, za razumijevanjem uloge i važnosti medijskih tekstova i njihovih poruka te njihove kritičke prosudbe, za razumijevanjem sinkronijskih i dijakronijskih aspekata kulturoloških sadržaja, svoje kulture i drugih kultura, jezika i identiteta. Osobito se naglašava poticanje potrebe i navike posjećivanja kulturnih događaja radi obogaćivanja vlastitoga emocionalnog, intelektualnog i kulturnog razvoja.

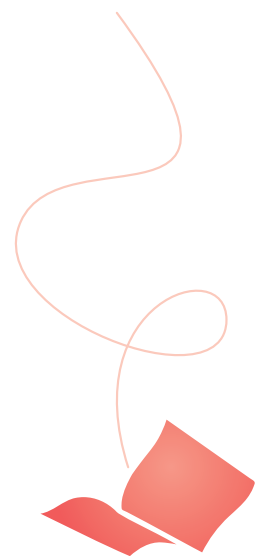
Učitelj/nastavnik, uvažavajući preporuke učenika, izabire medijske sadržaje, popularnokulturne i znanstveno-popularne tekstove s kojima se učenik svakodnevno susreće primjerenom dobi, interesu, recepcijskim i spoznajnim mogućnostima. Učenik razlikuje bitne od nebitnih informacija; ovladava strategijama istraživanja i otkrivanja pouzdanosti i točnosti informacija; sažima, organizira i tumači prikupljene informacije i kritički ih vrednuje. Istražuje utjecaje kulturnih vrijednosti i obrazaca, masovne potrošačke kulture, odnos visoke i popularne kulture, razmatra veze kulturnoga identiteta i pripadajućih kulturnih krugova s ciljem prosuđivanja njihova utjecaja na oblikovanje kulturnoga identiteta. Promišlja o važnosti književnoga teksta koji je dio nacionalne književne i kulturne baštine te promatra povezanost vlastitoga kulturnog identiteta u odnosu na europski i svjetski kulturni kontekst.

ULOGA UČITELJA I NASTAVNIKA

Učitelj i nastavnik prihvaća i primjenjuje inovativne pristupe u teoriji i praksi nastave hrvatskoga jezika i kontinuirano unapređuje svoje kompetencije da bi se održala visoka profesionalna kvaliteta poučavanja u skladu sa zahtjevima suvremenoga društva. Metode i pristupe poučavanju osmišljava i primjenjuje kreativno i samostalno radi poticanja na učenje i razvoj, razlikuje ih i prilagođava da bi odgovorio na potrebe svih učenika.

Osmišljava nastavu procjenjujući prije stečena znanja i vještine učenika, njihove individualne razlike s obzirom na sposobnosti i različite stilove učenja te kulturnu i socijalnu sredinu iz koje učenik potječe, zdravlje, dob i interese. Učitelj i nastavnik samostalno stvara i izabire materijale i prilagođava ih učenicima u razrednome odjelu ili skupini koju poučava. U poučavanju se uvažavaju i prihvaćaju različite osobnosti učenika.

Učitelj i nastavnik u suradnji sa školskim knjižničarom i drugim stručnim suradnicima primjenjuje raznovrsne strategije poučavanja, a ujedno i poučava učenike različitim strategijama učenja, komunikacijskim strategijama (slušanja i čitanja, pisanja i govorenja), strategijama rada na tekstu (istraživanja i uporabe informacija), strategijama za vlastito učenje, nadgledanje i usmjeravanje učinkovitosti i samostalnosti u radu i pomaže učeniku u odabiru najprikladnijih. Prilagođava poučavanje učeniku osmišljavajući različite aktivnosti za učenika. Potiče ga na aktivno sudjelovanje u učenju aktivnostima u kojima može primijeniti ono što je naučio i koje potiču razvoj kritičkoga i kreativnog mišljenja. Omogućuje učenicima suradnju i komunikaciju u različitim situacijama, potiče autonomiju, inicijativnost, osjećaj individualnosti i identiteta te pruža podršku da razviju svoj puni potencijal. Potiče razvoj empatije i osjetljivosti za potrebe drugih, otvorenost za različitosti.

MATERIJALI I IZVORI

Nastavni materijali usmjereni su ostvarivanju osobnih i obrazovnih ciljeva te ishoda definiranih kurikulumom nastavnoga predmeta. Dinamika učenja i poučavanja ostvaruje se izravnom komunikacijom učitelja/nastavnika i učenika te pomoću informacijske i komunikacijske tehnologije.

Učitelj i nastavnik služi se odobrenim udžbenicima i pomoćnim nastavnim sredstvima, a materijale za učenje i poučavanje može izrađivati i samostalno te u suradnji sa stručnjacima, učenicima, školskim knjižničarima i stručnim suradnicima.

Polazišni izvori nastave hrvatskoga jezika različite su vrste tekstova svih funkcionalnih stilova, različitih sadržaja i struktura u različitim medijima.

U nastavi hrvatskoga jezika tekst za učenje, poučavanje i vrednovanje jezičnih umijeća jest lingvometodički predložak koji je usklađen s jezičnom i dobi učenika, njegovim interesima, iskustvom i prethodno usvojenim jezičnim znanjima, sposobnostima i vještinama.

Izvori učenja i poučavanja moraju biti različiti i dostupni učenicima tijekom učenja i poučavanja.

OKRUŽJE

Okružje za učenje i poučavanje hrvatskoga jezika učeniku je poticajno i usmjereno je na sadržaje učenja. Omogućuje različitu dinamiku učenja i razumijevanja u kojoj se uvažavaju i prihvaćaju različita mišljenja, stavovi i vrijednosti. Razvija se osjećaj zajedništva koji potiče na sudjelovanje u stvaranju pozitivne razredne klime i kulture.

Prostor učenja i poučavanja najčešće je učionica, a učenje i poučavanje ostvaruje se i u različitim izvanučioničkim prostorima kao što su kulturno-umjetničke institucije i manifestacije, u fizičkome i virtualnome okružju. Učenik sudjeluje u osmišljavanju i organizaciji radnoga prostora, a u virtualnome okružju može se pridružiti različitim obrazovnim zajednicama.

Odnosi između učenika i učitelja/nastavnika temelje se na međusobnome poštovanju, povjerenju, uvažavanju i dobroj volji. Prema svim se učenicima postupa bez predrasuda, pravedno i jednako, bez obzira na njihove različitosti i osobnosti, radi poticanja samoinicijativnosti, razvoja samopouzdanja i preuzimanja odgovornosti.

ODREĐENO VRIJEME

Nastavni predmet Hrvatski jezik poučava se tijekom cijeloga osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. Od prvoga do šestoga razreda planirana je satnica 175 sati godišnje. U sedmome i osmom razredu planirano je 140 sati godišnje. Prva četiri razreda imaju prilagodljivu organizaciju nastave, bez formalnoga rasporeda sati i vremenskoga ograničenja trajanja nastavnoga sata, a to omogućava učiteljima veći stupanj prilagodbe odgojno-obrazovnoga rada potrebama i interesima učenika. Razlikuju se srednjoškolski četverogodišnji gimnazijski i strukovni programi (140 sati godišnje) i strukovni programi

(140 sati godišnje u 1. i 2. razredu i 105 sati godišnje u 3. i 4. razredu i 105 sati godišnje u svim razredima) te petogodišnji strukovni programi (175 sati godišnje u 1. i 2. razredu).

U trogodišnjim strukovnim školama predmet Hrvatski jezik poučava se 105 sati godišnje. U poučavanju predmeta Hrvatski jezik u trogodišnjim strukovnim školama ostvaruju se ishodi 1., 2. i 3. razreda četverogodišnjih strukovnih škola sa satnicom 3, 3, 3, 3 (u 3. razredu ishod A.4.6. umjesto ishoda A.3.6. i ishod A.4.7. umjesto ishoda A.3.7.).

Učitelj i nastavnik svojim izvedbenim planom samostalno planira sate obrade, uvježbavanja, ponavljanja, usustavljivanja i provjeravanja s obzirom na ostvarivanje ishoda i napretka učenika u pojedinome razrednom odjelu. Broj sati s obzirom na tri predmetna područja raspoređuje se prema načelu unutarpredmetne korelacije i integracije, tj. tijekom jednoga nastavnoga sata poučavaju se i uče sadržaji svih triju predmetnih područja.

GRUPIRANJE UČENIKA

Učenici su grupirani u razredne odjele prema kronološkoj dobi. Za postizanje radnoga i produktivnoga ozračja razredni se odjel može podijeliti u skupine. Učenik postavlja vlastite ciljeve, uči suradnički i samostalno u različitim skupinama i okružjima. Tijekom učenja i poučavanja u razrednome odjelu vlada pozitivno i radno ozračje za učenje u kojemu učenici osjećaju zadovoljstvo i pripadnost skupini. Učenici se mogu organizirati u različite skupine radi ostvarivanja različitih projekata (individualnih i suradničkih, razrednih i školskih) u fizičkom i virtualnom okružju.

Za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (učenici s teškoćama i daroviti učenici) učitelji planiraju kurikulum usmjeren na učenika. Osobitosti/teškoće učenika zahtijevaju njima sukladne individualizirane/diferencirane postupke, ciljeve učenja, razinu usvojenosti odgojno-obrazovnog ishoda, opseg i dubinu sadržaja učenja, strategije i aktivnosti poučavanja kojima se žele ostvariti postavljeni ciljevi te načini vrednovanja i ocjenjivanja ostvarenih postignuća.

Vrednovanje ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda

Vrednovanje u nastavnome predmetu Hrvatski jezik pažljivo se planira i provodi sustavnim prikupljanjem različitih povezanih informacija o ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Pritom se poštuje jedinstvenost svakoga učenika s obzirom na kognitivno, društveno-afektivno i psihomotoričko razvojno područje vrednovanja.

Svrha je procesa vrednovanja dvojaka. Vrednovanje motivira učenika na daljnji rad, a ujedno je povratna informacija učenicima, učiteljima i nastavnicima, roditeljima, obrazovnim institucijama i prosvjetnim vlastima.

Elementi vrednovanja u predmetu proizlaze iz odgojno-obrazovnih ishoda organiziranih u trima predmetnim područjima: hrvatski jezik i komunikacija (A), književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Elementi su vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik:

- hrvatski jezik i komunikacija
- književnost i stvaralaštvo
- kultura i mediji.

Elementima vrednovanja u svim se trima predmetnim područjima opaža, prati i vrednuje dubina i širina ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda u kognitivnome i afektivnome području (znanja, vještine, stavovi i vrijednosti) u svim trima nastavnim područjima.

Elementi vrednovanja obuhvaćaju:

- stečena znanja o jeziku, književnosti, medijskoj, kulturnoj i međukulturnoj pismenosti
- sposobnost razumijevanja jezičnih, književnih i kulturnih koncepata kojima se znanja usustavljaju i međusobno povezuju i isprepliću u predmetu Hrvatski jezik (unutarpredmetno povezivanje) te povezuju s međupredmetnim temama i drugim predmetima po načelu međupredmetne povezanosti
- primjenu znanja i koncepata na razini analize i sinteze te stvaranje novih znanja i koncepata.

Sustavnim praćenjem i vrednovanjem na temelju prikupljanja i tumačenja podataka o poučavanju i napredovanju pojedinoga učenika djeluje se na poboljšanje učenja i poučavanja. Formativno vrednovanje polazište je za učenikovo i učiteljevo/nastavnikovo planiranje daljnjega učenja i poučavanja.

Na kraju određenoga razdoblja učenja i poučavanja procjenjuju se ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda. Sumativno se vrednuje usvojenost znanja i razvijenost vještina, a prati se i procjenjuje usvojenost općeprihvaćenih stavova i vrijednosti te razvijenost navika i elementi temeljnih kompetencija: odgovornost, samostalnost i samoinicijativnost te komunikacija i suradnja. Smisao i cilj procjenjivanja jest poticanje učenika na iskazivanje znanja, vještina i stavova.

Tri su osnova pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenoga.

Vrednovanje za učenje služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Temelji se na povratnoj informaciji učeniku i razmjeni iskustava (učitelj i nastavnik – učenik i učenik – učenik) o procesima učenja te usvojenosti znanja, vještina i stavova u odnosu na postavljena očekivanja. Motivira učenike na daljnji rad.

Oblici su vrednovanja: provjera razumijevanja i učenikova napredovanja ciljanim pitanjima, vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, predstavljanje učeničkih radova, uvid u učeničke mape (uvidom u učeničke uratke, prikupljane tijekom dužega razdoblja, prati se učenikov napredak), predstavljanje učeničkih projekata, opažanja učeničkih aktivnosti i ponašanja tijekom učenja i poučavanja (frontalno, individualno i suradničko).

Vrednovanje kao učenje učenika potiče na (samo)praćenje, (samo)refleksiju i samovrednovanje učenja s obzirom na ciljeve postavljene na početku nastavnoga procesa. Učenjem i poučavanjem učenike se usmjerava na ovladavanje strategijama nadgledanja, planiranja i samoreguliranja vlastitoga napredovanja u usvajanju znanja, vještina i stavova radi postizanja samostalnosti i preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje.

Oblici su vrednovanja: vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, služenje popisima za (samo)procjenu znanja, vještina i sposobnosti, popisima kompetencija za osobnu samoprocjenu i praćenje, obrascima za (samo)procjenu predstavljачkih uradaka, opisnicima za (samo)procjenu suradničkoga učenja, upitnicima, tablicama, ljestvicama procjene, planovima učenja i njegova ostvarivanja.

Vrednovanje naučenoga podrazumijeva sumativno vrednovanje razine ostvarenosti znanja i razvijenosti vještina u odnosu na definirane odgojno-obrazovne ishode, njihovu razradu te razine ostvarenosti. Provodi se tijekom ili na kraju određenoga planiranog razdoblja: obrade, ponavljanja, uvježbavanja, usustavljivanja i sintetiziranja radi provjere ostvarivanja planiranih odgojno-obrazovnih ishoda i rezultira brojčanom ocjenom.

Odgojno-obrazovni ishodi, razrada ishoda i ključni sadržaji te razina ostvarenosti „dobar“ određenoga odgojno-obrazovnog ishoda na kraju razreda nalaze se u predmetnom kurikulumu, a ostale razine ostvarenosti odgojno-obrazovnoga ishoda navode se u metodičkome priručniku predmetnoga kurikuluma.

Oblici su vrednovanja: usmene provjere, pisane provjere zadatcima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa; predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici, praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl. Provode se prema potrebi/planu i individualnoj procjeni učitelja i nastavnika.

Vrednovanje ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda potiče dubinsko i trajno učenje te primjenu znanja i vještina u novim situacijama i rješavanje problema u kontekstu koji je učenicima važan i zanimljiv. Nedvosmislena pravila i mjerila vrednovanja učenicima pomažu pri razumijevanju sastavnica uspješne izvedbe i područja učenja koji se vrednuju.

Zaključna (pr)ocjena oblikuje se na temelju što više različitih informacija o učenikovu ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Zaključna (pr)ocjena nije aritmetička sredina pojedinačnih ocjena, već je pokazatelj učenikova napretka u učenju i razvijenosti razumijevanja, vještina i sposobnosti izricanja kritičkoga i stvaralačkoga mišljenja, vrijednosti i stavova. Svi su elementi vrednovanja jednako vrijedni pri određivanju zaključne ocjene. O podacima o učenikovu postignuću i uradcima u predmetu, uloženoj trudu, sudjelovanju, suradnji i odgovornosti izvješćuje se zasebno, osim o elementima koji su izravno ugrađeni u odgojno-obrazovne ishode.

Izvješćivanje je informiranje o postignućima i napretku učenika, može biti formalno (izvješće o praćenju, dodatak svjedodžbi, napomena u svjedodžbi, podatci i bilješke u e-Matici) i neformalno (razgovori i razmjena informacija između različitih subjekata, npr. mentora i roditelja).

U kurikulumskom sustavu izvješćivanje o usvojenim odgojno-obrazovnim ishodima dobiva drugačiji oblik i svrhu.

Kroz kvalitativne osvrte učitelja nastoji se kvalitetnije i detaljnije opisati ukupnost i kvaliteta postignuća učenika u određenom obrazovnom razdoblju. Ti kvalitativni osvrti trebaju dati točan, konkretan i specifičan opis učenikovih dosadašnjih rezultata i napredovanja u pojedinim predmetima, u odnosu na postavljena očekivanja definirana kurikulumskim dokumentima.

Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Kao i dosad, zaključna ocjena izriče se riječju i brojkom (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

PRILOG

1.

Odgojno-obrazovni ishodi, razrade ishoda, razine ostvarenosti i preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda po razredima i predmetnim područjima s prijedlogom postotne zastupljenosti po predmetnim područjima

Odgojno-obrazovni ishodi proširuju se i produbljuju načelom vertikalno-spiralnoga slijeda od prvoga razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole pa se pojedine sastavnice razrade ishoda podrazumijevaju kao usvojene i ne ponavljaju se. Sastavnice razrade ishoda proširuju se, produbljuju i razvijaju kompleksnijim sadržajima i aktivnostima, a učenicima se učenjem i poučavanjem omogućuje uvježbavanje i utvrđivanje znanja, automatizacija vještina i razvoj stavova i vrijednosti. Odgojno-obrazovne ishode čine tri sastavnice: odgojno-obrazovni ishod, razrada ishoda i razine usvojenosti ishoda. Dio nekih ishoda je preporuka koja sadržava upute za provedbu i ostvarivanje ishoda.

U tablicama su ishodi označeni kratkom oznakom nastavnoga predmeta – HJ. Uz oznaku predmeta dodaje se oznaka OŠ ako je riječ o odgojno-obrazovnim ishodima u osnovnoj školi, odnosno SŠ ako je riječ o odgojno-obrazovnim ishodima za razrede u srednjim školama. Nakon toga slijedi oznaka domene, primjerice A, bročana oznaka razreda te na kraju redni broj ishoda unutar domene.

Četverogodišnje srednje strukovne škole sa satnicom 4, 4, 4, 4

140 sati godišnje

1. RAZRED SREDNJE ŠKOLE

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ A.1.1. Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	<ul style="list-style-type: none">• određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje• razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa• prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta• odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost• objašnjava svojim riječima obilježja administrativnoga i publicističkog stila na primjerima različitih vrsta tekstova• oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori• govori i razgovara u skladu s govornom ulogom• razgovara prema obrascima razgovora u skupini: uvjeravanja i pregovaranja• samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama govori u skladu s temom govornoga teksta DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• samostalno govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa: izvješće i intervju.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.1.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje)
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- objašnjava informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja
- vodi bilješke i postavlja pitanja radi razjašnjavanja i razumijevanja
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih pripovjednih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- tumači obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- analizira obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika. Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

SŠ HJ A.1.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, pregovaranje)
- objašnjava strukturalna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika
- izdvaja informacije u skladu sa svrhom čitanja
- razlikuje informacije po važnosti
- određuje glavne ideje u tekstu
- objašnjava osnovna i prenesena značenja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje

DOBRA

- objašnjava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te opisuje informacije i ideje

VRLO DOBRA

- objašnjava obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje

IZNIMNA

- objašnjava obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te na raznovrsnim primjerima analizira informacije i ideje

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHOD**SŠ HJ A.1.4.**

Učenik piše tekstove opisnoga i pripovjednoga diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednoga diskursa u skladu s određenom strukturom, oblikom te administrativnim i publicističkim funkcionalnim stilom
- istražuje različite izvore informacija i primjenjuje ih pri oblikovanju teksta: prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja
- služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva
- razlikuje jezična i strukturna obilježja opisnoga i pripovjednoga diskursa
- oprimjeruje obilježja administrativnoga i publicističkog stila
- oblikuje sadržajno i logički povezan tekst primjenjujući jezična i strukturna obilježja pripovjednoga i opisnoga diskursa
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- prema primjeru piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema smjernicama piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- samostalno piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

IZNIMNA

- samostalno piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica; plan pisanja vezanoga teksta opisnoga i pripovjednoga diskursa; obilježja administrativnoga i publicističkog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri opisna ili pripovjedna teksta: vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa, putopis, životopis.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija, vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.1.1., SŠ HJ A.1.2., SŠ HJ A.1.3. i SŠ HJ A.1.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishoda nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD**SŠ HJ A.1.5.**

Učenik analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.

RAZRADA ISHODA

- objašnjava rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu
- objašnjava riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu
- raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove
- određuje uloge i gramatičke veze među sastavnicama sintagme
- opisuje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici
- razlikuje apsolutnu i relativnu uporabu glagolskih vremena i načina
- objašnjava subjektno-predikatnu sročnost
- primjenjuje morfosintaktička znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- prepoznaje morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u tekstu

DOBRA

- razlikuje morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi

VRLO DOBRA

- razlikuje i opisuje morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanje u novim primjerima

IZNIMNA

- opisuje morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i funkcionalno primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.1.6.

Učenik analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.

- opisuje strukturu jezičnoga znaka
- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima
- objašnjava uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka
- razlikuje osnovno i izvedeno te denotativno i konotativno značenje leksema u zadanome kontekstu
- razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron
- tumači leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu
- opisuje strukturu rječničkoga članka
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava značenjske odnose među riječima i prepoznaje vrste rječnika

DOBRA

- opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i opisuje vrste rječnika

VRLO DOBRA

- razlikuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika

IZNIMNA

- analizira značenjske odnose među riječima na temelju konteksta pomoću rječnika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja
- leksičko-semantički odnosi: sinonimija, homonimija, antonimija, hiperonimija i hiponimija u zadanom kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD**SŠ HJ A.1.7.**

Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.

RAZRADA ISHODA

- objašnjava odnos između jezika, govora i pisma
- opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici
- navodi svojstva hrvatskoga standardnog jezika
- navodi i opisuje vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika
- opisuje razliku između standardnoga jezika i supstandardnih idioma
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik
- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta
- prepoznaje hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta poštujući norme standardnoga jezika u javnoj komunikaciji

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uočava da se služi različitim govorima u svojoj komunikaciji

DOBRA

- razlikuje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji

VRLO DOBRA

- objašnjava razliku između sastavnica svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na standardnom jeziku

IZNIMNA

- primjenjuje znanje o hrvatskome standardnom jeziku kao jeziku javne komunikacije i razlikuje ga od osobnoga idiolekta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ B.1.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj književnoga teksta
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva
- potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- objašnjava u čemu uživa dok čita

-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.1.2.

Učenik razlikuje i opisuje književni tekst prema temi i žanru na sadržajnoj i izraznoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.

- opisuje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja
- opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- opisuje osobitosti hrvatske usmenoknjiževne baštine
- analizira književni tekst na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje književne žanrove i vrste i uočava njihova osnovna obilježja

DOBRA

- tumači tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

VRLO DOBRA

- analizira tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

IZNIMNA

- analizira tematska, žanrovska i jezično-stilska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: pripovijest, roman, tragedija, lirsko poezija, lirsko-epska poezija; jednostavni oblici (izbor); mit.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Sofoklo, *Antigona*, Francesco Petrarca, *Kanconijer* (10 pjesama), August Šenoa, *Prijan Lovro*, Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*, Vladimir Nazor, izbor iz poezije (10 pjesama).

Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: proza, roman, pripovijest, struktura proznog teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje; uokvirena kompozicija
- poetske vrste: obilježja lirike, lirске vrste i oblici, struktura lirске pjesme
- dramske vrste: drama i kazalište, tragedija i obilježja tragedije, struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, čin, prizor ili slika
- usmeni književni oblici: narodna pjesma; narodne predaje, zagonetke, poslovice i vicevi.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.1.3.</p> <p>Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst • opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst • uočava razlike i sličnosti u djelima nastalima u različitim povijesnim, društvenim i kulturnim kontekstima • prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u tragediji i ljubavnoj poeziji • potvrđuje primjerima obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: klasična književnost, srednjovjekovna književnost, predrenesansa i humanizam.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Sofoklo, *Antigona*, Francesco Petrarca, *Kanconijer* (10 pjesama).

Nastavnik samostalno odabire ulomke teksta za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog teksta nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za klasičnu književnost, srednjovjekovnu književnost, predrenesansu i humanizam. Učenik na osnovi pročitanoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ B.1.4.**

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

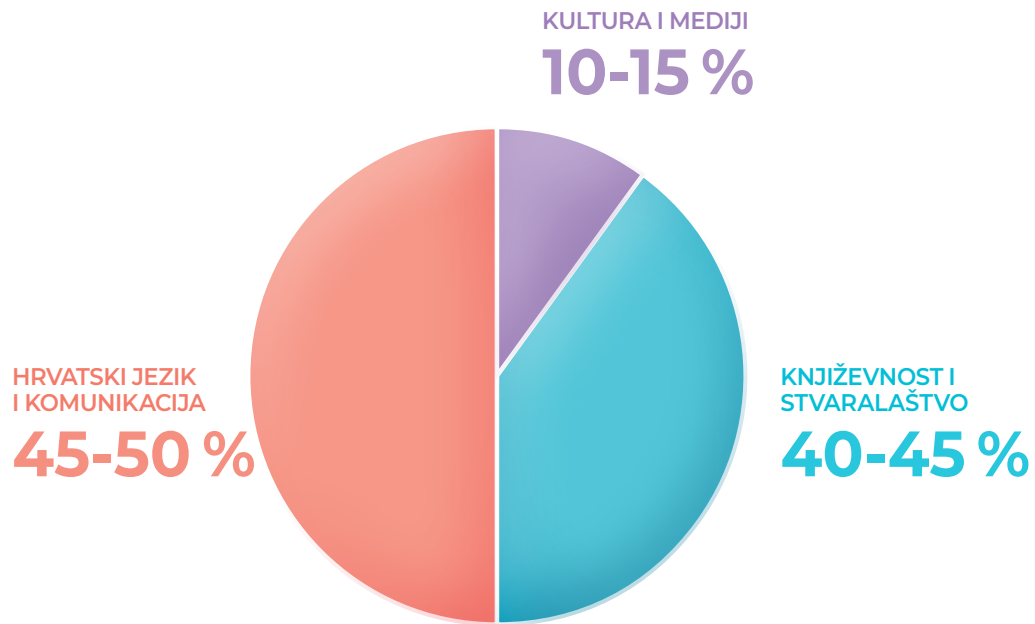
KULTURA I MEDIJI

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ C.1.1.</p> <p>Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na svakodnevni život primatelja • prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskome tekstu • analizira svrhu (osobnu, javnu) medijskoga teksta • interpretira medijsku poruku i zaključuje kome je ona namijenjena • istražuje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovan medijski tekst i koje su funkcije tih odabira • prosuđuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu utječu na svakodnevni život primatelja 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava svrhu medijskoga teksta i prema smjernicama interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava svrhu medijskog teksta, interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja i objašnjava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava svrhu medijskog teksta, prosuđuje kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na svakodnevni život primatelja te objašnjava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori. 		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Odgajno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.</p>		
<p>SŠ HJ C.1.2.</p> <p>Učenik analizira tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima • razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta • prepoznaje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u tekstu i izražava svoj kritički stav prema njima • prosuđuje utjecaj teksta popularne kulture na razvoj vlastitoga kulturnog identiteta • posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj u stvarnom i digitalnom okružju 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i prepoznaje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i povezuje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i tumači njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Preporučeni su tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip.</p>		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Odgajno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.</p>		

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 1. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 4, 4, 4, 4

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ A.2.1.</p> <p>Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje • istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima • uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta • istražuje i izdvaja informacije važne za pripremu i izvođenje govorenog teksta točno ih navodeći i poštujući autorstvo • analizira stilska obilježja popularno-znanstvenog i stručnog članka i primjenjuje ih u oblikovanju teksta • prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju • govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja/sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke • primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama govori u skladu s temom govornoga teksta <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, javnog govora; stilska obilježja znanstveno-popularnog i stručnoga članka.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima izlagačkoga diskursa: javni govor, poslovni razgovor.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, sažetak, motivacijsko pismo, anketni obrazac.

ISHOD

SŠ HJ A.2.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora, različitih funkcionalnih stilova i oblika u skladu s određenom svrhom slušanja i namjeni
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- tumači utjecaj okružja na primanje informacija
- vrednuje informacije
- sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- tumači obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- analizira obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

SŠ HJ A.2.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjeni
- objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika služeći se prethodno stečenim znanjima
- istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora
- razlikuje provjerene i neprovjerene izvore informacija
- povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu
- odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta
- povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te razvrstava i povezuje informacije i ideje

DOBRA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te sažima informacije i ideje

VRLO DOBRA

- objašnjava funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim primjerima te sažima i objašnjava informacije i ideje u tekstu, a svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima

IZNIMNA

- objašnjava funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te sažima informacije i ideje u tekst, zaključke potkrepljuje prikladnim citatima i povezuje tekst sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

ISHOD**SŠ HJ A.2.4.**

Učenik piše izlagačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- oblikuje koncept za pisanje izlagačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom: administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim
- istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem
- odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta
- analizira jezično-strukturna obilježja izlagačkih tekstova te ih oblikuje prema modelu
- oblikuje prema konceptu prikaz popularno-znanstvenog ili stručnog članka
- prepravlja tekst u skladu s povratnim informacijama
- samostalno oblikuje anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- prema primjeru piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

IZNIMNA

- samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, stilska obilježja znanstveno-popularnog i stručnoga članka
- pravopisni sadržaji: pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri izlagačka teksta: prikaz znanstveno-popularnog ili stručnog članka, koncept, motivacijsko pismo.

Preporučeni su tekstovi: sažetak, prikaz znanstveno-popularnog i/ili stručnog članka i anketnoga obrasca, motivacijsko pismo, koncept, interpretacijski školski esej. Preporučuje se da se započne s poučavanjem i uvježbavanjem pisanja interpretacijskoga školskog eseja, ali da ga se sumativno ne vrednuje. Učeniku se mora najprije omogućiti postupno uvježbavanje i ovladavanje oblikovanja interpretacijskog školskoga eseja.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.2.1., SŠ HJ A.2.2., SŠ HJ A.2.3. i SŠ HJ A.2.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.2.5.

Učenik analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju.

- analizira nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice
- razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi
- objašnjava položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi
- objašnjava i uspoređuje linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori)
- razlikuje tekst i diskurs
- primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- imenuje sintaktičku službu riječi u rečenici

DOBRA

- razlikuje rečenice po sastavu i primjenjuje sintaktična znanja pri oblikovanju teksta

VRLO DOBRA

- objašnjava sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta

IZNIMNA

- analizira sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.2.6.

Učenik razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga leksika hrvatskoga standardnog jezika.

- imenuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika
- objašnjava izvanjezične i unutarjezične procese u hrvatskome jeziku
- razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni
- interpretira primjere iz obavijesnih i književnih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika
- primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u određenome kontekstu
- opisuje jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema smjernicama određuje pripadnost leksema leksičkom sloju

DOBRA

- prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja i navodi prikladne kontekste za njihovu uporabu

VRLO DOBRA

- samostalno izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja prema zadanome kontekstua

IZNIMNA

- samostalno izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja i služi se prikladnim leksikom prema samostalnom ili zadanom kontekstu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD**SŠ HJ A.2.7.**

Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini.

RAZRADA ISHODA

- opisuje rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja
- uspoređuje obilježja svojeg idioleka i idioma sa hrvatskim standardnim jezikom
- uočava i komentira uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji
- primjenjuje prikladni idiom s obzirom na kontekst komunikacije i funkcionalni stil

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- prepoznaje organske govore kao sastavnice svojega idioleka

DOBRA

- opisuje kontekste u kojima se upotrebljavaju organski idiomi i hrvatski standardni jezik

VRLO DOBRA

- razlikuje uporabne mogućnosti mjesnih govora, dijalekata i narječja

IZNIMNA

- uspoređuje uporabne mogućnosti mjesnih govora, dijalekata i narječja i standardnoga jezika u komunikaciji

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ B.2.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- uspoređuje svoje proživljeno iskustvo čitanja s iskustvima drugih čitatelja

-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.2.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru na sadržajnoj i izraznoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.

- uspoređuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- analizira i uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste

ZADOVOLJAVAJUĆA

- tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

DOBRA

- analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnog teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

VRLO DOBRA

- interpretira književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

IZNIMNA

- uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: novela, roman, drama, komedija, lirska poezija, jednostavni oblici (izbor).

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Marin Držić, *Novela ad Stanca*, Pedro Calderon de la Barca, *Život je san*, Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladog Werthera*, Silvije Strahimir Kranjčević, izbor iz poezije (10 pjesama), Antun Gustav Matoš, izbor iz novela.

Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman, novela, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih
- dramske vrste: komedija; struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različiti postupci iskazivanja smiješnoga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.2.3.</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst • opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst • prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u renesansnoj komediji, baroknoj drami i predromantičarskom romanu • analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama s obzirom na društveni i kulturni kontekst • uspoređuje stilsko-poetička obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i objašnjava njegova stilsko-poetička obilježja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: hrvatska renesansa, barok, klasicizam, predromantizam.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Marin Držić, *Novela od Stanca*, Pedro Calderon de la Barca, *Život je san*, Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladog Werthera*.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za hrvatsku renesansu, barok, klasicizam i predromantizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ B.2.4.**

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.2.1.

Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.

- opisuje različito djelovanje tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnog stila
- analizira uporabu različitih stilskih sredstava u medijskim tekstovima
- prosuđuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu
- procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja iz medijskih tekstova utječu na životni stil različitih primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja

DOBRA

- opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob i spol

VRLO DOBRA

- uočava stilska sredstva u medijskim tekstu te objašnjava kako su u tekstu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

IZNIMNA

- uočava stilska sredstva u medijskim tekstu te prosuđuje kako su u tekstu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod SŠ HJ C.2.1. ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.2.2.

Učenik analizira tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu
- analizira sadržajna, izrazna i idejna obilježja ulomka iz teksta
- zaključuje o utjecaju jezične i književne nematerijalne kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta na odabranom tekstu
- prihvaća mjesto jezika i književnosti u nematerijalnoj baštini sredine u kojoj živi
- posjećuje i kulturno-umjetnički događaj, manifestaciju i/ili posjet kulturnoj instituciji u stvarnome i digitalnom okružju

ZADOVOLJAVAJUĆA

- navodi bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i prepoznaje njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom

DOBRA

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu te sadržaj i ideju ulomka iz teksta

VRLO DOBRA

- obrazlaže simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu te sadržaj i ideju ulomka iz teksta

IZNIMNA

- analizira bitne tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstveno-popularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda SŠ HJ C.2.2. tematski su vezani uz hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu. Preporučuje se odabrati ih prema zavičajnom načelu.

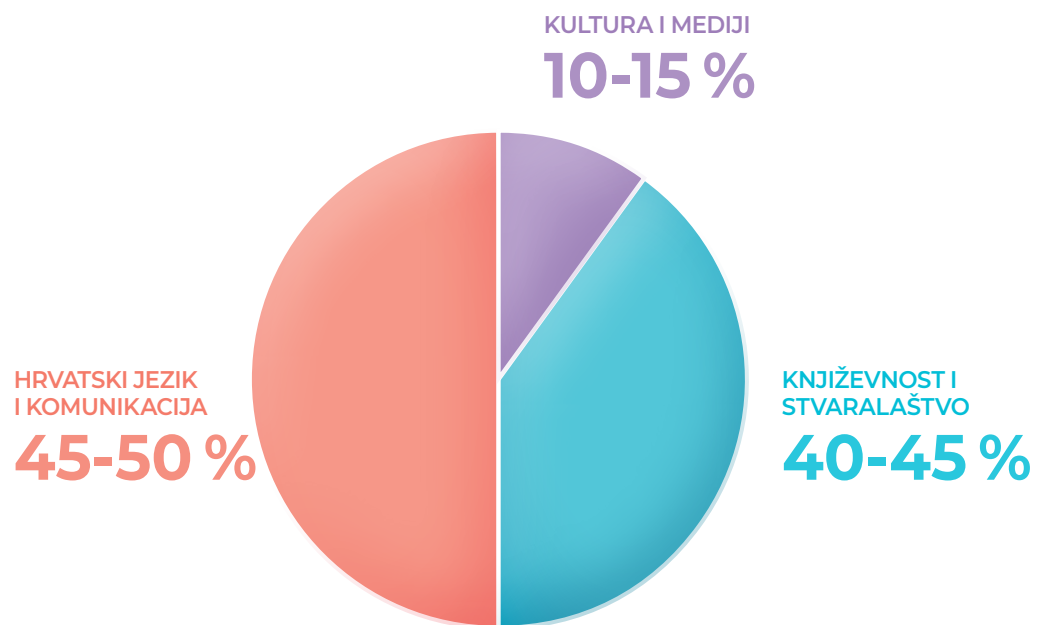
Učenik analizira najmanje dvaju tekstova (ulomke ili cjelovit tekst).

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 2. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 4, 4, 4, 4

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ A.3.1. Učenik govori upućivačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	<ul style="list-style-type: none">• određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, uvjeravanje, zabavljanje• oprimjeruje jezično-strukturna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova• istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata• govori u skladu s govornom ulogom• razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova• izriče tezu• navodi argumente i protuargumente• izvodi zaključak• samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none">• prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govora <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none">• uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govora <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none">• samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govora i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkog i raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična i strukturna obilježja predavanja i priopćenja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima upućivačkoga i raspravljačkog diskursa: rasprava, predavanje. Preporučeni su tekstovi: javni govor, interpretacijski esej, kolumna, uputa, molba, rasprava, predavanje, priopćenje.

ISHOD

SŠ HJ A.3.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljачkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjeni (informiranje, dokazivanje, uvjeravanje i zabavljanje)
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- tumači jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- razlikuje pouzdane od nepouzdanih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu
- kritički vrednuje informacije
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu upućivačkih i raspravljачkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu upućivačkih i raspravljачkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- tumači obilježja i svrhu upućivačkih i raspravljачkih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- analizira obilježja i svrhu upućivačkih i raspravljачkih tekstova te kritički vrednuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva upućivačka ili raspravljачka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, debata, interpretacijski esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

SŠ HJ A.3.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjeni (dokazivanje, upućivanje)
- tumači strukturna obilježja teksta
- izdvaja i tumači ideje
- uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja
- razlikuje činjenice od mišljenja
- prikladno povezuje ideje iz tekstova sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima
- uočava pristranost i nepristranost izvora informacija

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova te izdvaja i objašnjava ideje u tekstu

DOBRA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova te analizira i tumači ideje u tekstu, svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima

VRLO DOBRA

- objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova na poznatim primjerima, interpretira tekst i svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima

IZNIMNA

- objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima, interpretira tekst, svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima i tekst povezuje sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva upućivačka ili raspravljачka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

ISHOD**SŠ HJ A.3.4.**

Učenik piše upućivačke i raspravljачke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- oblikuje plan pisanja upućivačkih i raspravljачkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim
- oblikuje raspravljачke tekstove prema modelu i u skladu s jezično-strukturnim i stilskim obilježjima raspravljачkog diskursa
- oblikuje upućivačke tekstove prema modelima
- istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne od sekundarnih izvora
- navodi bibliografske jedinice i citira stručnu literaturu
- sažima prikupljene informacije i oblikuje sadržajno i logički povezan tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- prema primjeru piše upućivačke i raspravljачke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema smjernicama piše upućivačke i raspravljачke tekstove, ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- samostalno piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno navodi i parafrazira

IZNIMNA

- samostalno piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno navodi i parafrazira

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova
- pravopisni sadržaji: pravila citiranja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri upućivačka ili raspravljачka teksta: uputa, molba, komentar.

Preporučeni tekstovi: esej, kolumna, uputa, usporedni školski esej; molba, reportaža, rasprava, komentar.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.3.1., SŠ HJ A.3.2., SŠ HJ A.3.3. SŠ HJ A.3.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ A.3.5.**

Učenik analizira morfološka obilježja riječi i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.

- raščlanjuje riječi na morfeme
- imenuje morfeme po položaju i funkciji na korijenske, prefiksalske i sufiksalske; leksičke i gramatičke ili oblikotvorne
- određuje oblikotvornu osnovu
- uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf)
- razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu
- razlikuje uporabu glagolskih vremena i načina prezent, perfekt, aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur I., futur II., imperativ, optativ, kondicional I. i kondicional II.
- objašnjava tvorbu i uporabu aktiva i pasiva
- primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u stvaranju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje oblike riječi i gramatičke kategorije

DOBRA

- razlikuje oblike riječi i gramatičke kategorije

VRLO DOBRA

- razlikuje oblike riječi i gramatičke kategorije, raščlanjuje riječi na morfeme i primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u tekstu

IZNIMNA

- analizira oblike riječi i gramatičke kategorije, raščlanjuje riječi na morfeme i primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u tekstu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- morfemska analiza, oblici riječi, gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.3.6.

Učenik objašnjava tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima.

- razlikuje tvorbene i netvorbene riječi
- raščlanjuje riječi na tvorbene sastavnice
- razlikuje morfemsku i tvorbenu analizu riječi
- razlikuje izvođenje i slaganje kao dva temeljna tvorbena načina i navodi primjere
- analizira kojim je tvorbenim načinom nastala riječ
- razlikuje česte paronime
- opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbom riječi
- primjenjuje znanje o tvorbi riječi pri oblikovanju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje sufiksalsku i prefiksalsku tvorbu i slaganje na oglednim primjerima

DOBRA

- opisuje temeljne tvorbene načine na primjerima

VRLO DOBRA

- razlikuje temeljne tvorbene načine na primjerima

IZNIMNA

- objašnjava tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tvorbena analiza, tvorbeni načini: izvođenje (prefiksalska, sufiksalska i prefiksalsko-sufiksalska tvorba), slaganje, složeno-sufiksalska, srastanje, preobrazba, tvorba polusložnica i pokrata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.3.7.

Učenik opisuje osnovna obilježja funkcionalnih stilova na tekstu.

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika
- analizira jezična obilježja funkcionalnoga stila i tumači njihovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika
- primjenjuje pravila jezične kulture u različitim komunikacijskim situacijama

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i njihova obilježja

DOBRA

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i opisuje njihova jezična obilježja

VRLO DOBRA

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnoga jezika i opisuje vezu funkcionalnoga stila i rečeničnih struktura u tekstovima koje stvara i prima

IZNIMNA

- razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i opisuje odnos funkcionalnoga stila i jezične norme na primjerima

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ B.3.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- uspoređuje svoj literarni doživljaj s literarnim doživljajem drugih učenika.

-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.3.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra na sadržajnoj i izraznoj razini i tumači reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima.

- analizira i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- opisuje univerzalne teme i predodžbe u književnim tekstovima različitoga vremena i mjesta nastanka
- analizira povezanost književnog teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama

ZADOVOLJAVAJUĆA

- analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

DOBRA

- interpretira književni tekst prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

VRLO DOBRA

- uspoređuje književne tekstove istog žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

IZNIMNA

- uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra na sadržajnoj i izraznoj razini i tumači reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: roman, epski spjev, tragedija, pastorala, lirska poezija, pjesma u prozi, vizija (viđenje).

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*, Fjodor Mihajlovič Dostojevski, *Zločin i kazna*, Charles Baudelaire, izbor iz poezije (10 pjesama),

William Shakespeare, *Hamlet*, Ivan Gundulić, *Dubravka*, Tin Ujević, izbor iz poezije (10 pjesama).

Učenik analizira prema temi i žanru šest obveznih književnih tekstova i četiri književna teksta koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman; diskurzivne postupke moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravn govori
- poetske vrste: obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih; epske vrste u stihu; tradicionalni hrvatski stihovi
- dramske vrste: tragedija, pastorala
- tekstovi: slikopriča, kratka pripovijetka, bajka, dječja pjesma, kratki igrokaz, zagonetka.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Epski spjev Ivana Mažuranića, *Smrt Smail-age Čengića* polazište je za bavljenje književnom temom epske poezije od početka do 19. stoljeća, a pregledno i na ulomcima uvode se temeljna djela (*Biblija*, Homerovi epovi *Ilijada* i *Odiseja*, odabrani srednjovjekovni nacionalni ep epovi, *Eneida* Vergilija Publija Marona, *Judita* Marka Marulića, *Osman* Ivana Gundulića).

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.3.3.</p> <p>Učenik interpretira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • interpretira na osnovi usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst • zaključuje o sličnostima i razlikama između književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja na uspoređivanim tekstovima • opisuje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u romantičarskom epskom spjevu, realističkom romanu i modernoj poeziji • opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst • opisuje reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje sličnosti i razlike između književnih poetika i razdoblja i tipične književne žanrove i vrste za određeno razdoblje <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama analizira veze među književnim tekstovima i tumači njihova poetička obilježja s obzirom na književnopovijesno razdoblje <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama analizira veze među književnim tekstovima i uspoređuje njihova poetička obilježja s obzirom na književnopovijesno razdoblje <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama interpretira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*, Fjodor Mihajlovič Dostojevski, *Zločin i kazna*, Charles Baudelaire, izbor iz poezije (10 pjesama).

Nastavnik samostalno odabire ulomke teksta za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog teksta nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam. Učenik na osnovi pročitanaoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ B.3.4.**

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.3.1.

Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.

- obrazlaže utjecaj različitih medijskih poruka / tekstova / sadržaja na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja
- analizira zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj, javnoj) i njihovoj upućenosti različitim skupinama primatelja
- prepoznaje prikrivenu svrhu medijske poruke
- objašnjava trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim tekstovima
- uspoređuje različite medijske tekstove
- prosuđuje kako su u medijskim tekstovima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ZADOVOLJAVAJUĆA

- tumači medijski tekst i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i tumači kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

VRLO DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i analizira njihov utjecaj na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje skrivene stavove i mišljenja u medijskim porukama

IZNIMNA

- uspoređuje medijske tekstove i analizira njihov utjecaj na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst, prepoznaje skrivene stavove i mišljenja, predrasude, stereotipe i manipulaciju u medijskim porukama

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.3.2.

Učenik analizira tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta europskog kulturnog kruga i baštine za hrvatski kulturni identitet
- analizira sadržajna, izrazna i idejna obilježja ulomka iz teksta
- zaključuje o utjecaju europskoga kulturnog kruga na hrvatski kulturni identitet na odabranom tekstu
- promišlja o europskoj kulturnoj baštini kao dijelu vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i kritički procjenjuje kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnome i digitalnom okružju

ZADOVOLJAVAJUĆA

- navodi tekstove bitne za europsku kulturnu baštinu i kulturni krug i prepoznaje njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom

DOBRA

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta europskoga kulturnog kruga i baštine za hrvatski kulturni identitet te sadržajna, izrazna i idejna obilježja ulomka

VRLO DOBRA

- prema smjernicama objašnjava utjecaj tekstova europske kulturne baštine i kulturnog kruga na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta

IZNIMNA

- prema smjernicama analizira tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: esej, polemika, kolumna, književna kritika, manifest i reklama; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda SŠ HJ C.3.2. tematski su vezani uz europski kulturni identitet.

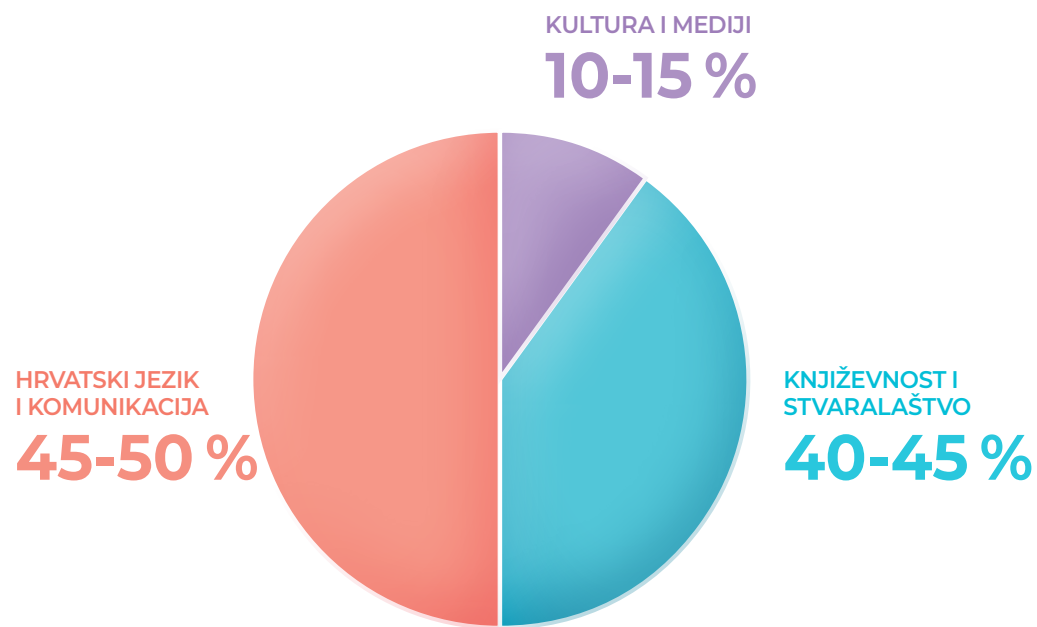
Učenik analizira ulomke najmanje dvaju tekstova.

Odgojno-obrazovni ishod SŠ HJ C.3.2. ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 3. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 4, 4, 4, 4

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.4.1.

Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, zabavljanje, pregovaranje
- procjenjuje informacije i njihov izvor te ih primjenjuje
- svojim riječima objašnjava obilježja znanstvenoga stila
- govori u skladu s govornom ulogom poštujući strukturu raspravljačkoga teksta
- donosi zajedničke zaključke o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnog jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema smjernicama raspravlja u skladu s temom rasprave i govornom ulogom

DOBRA

- prema smjernicama raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom

VRLO DOBRA

- samostalno raspravlja u skladu s temom, svrhom i oblikom rasprave i govornom ulogom

IZNIMNA

- samostalno raspravlja u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom rasprave, govornom ulogom i željenim učinkom na primatelja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sudjeluje u najmanje dva dijaloška teksta s obilježjima raspravljačkoga diskursa: sastanak i debata.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija.

SŠ HJ A.4.2.

Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova u skladu s određenom svrhom i iz različitih izvora.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjeni: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- procjenjuje pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja
- kritički vrednuje informacije i ideje
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje obilježja i svrhu teksta te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- objašnjava obilježja i svrhu teksta te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- analizira obilježja i svrhu teksta te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- analizira obilježja i svrhu teksta te kritički vrednuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika. Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija, raspravljački školski esej.

SŠ HJ A.4.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjeni: dokazivanje, zabavljanje
- tumači strukturalna obilježja teksta
- samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
- uspoređuje informacije i ideje u tekstu s informacijama i idejama u drugim tekstovima, svojim znanjem i iskustvom
- oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama: sadržaj, struktura, svrha, namjena
- prepoznaje referencije i aluzije na druge tekstove

ZADOVOLJAVAJUĆA

- objašnjava funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika uspoređuje i procjenjuje informacije i ideje u tekstu prema zadanim odrednicama

DOBRA

- tumači funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć smjernica uspoređuje i procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama

VRLO DOBRA

- tumači funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te uz pomoć smjernica uspoređuje i kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama

IZNIMNA

- tumači funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: kritika, recenzija, raspravljački esej.

SŠ HJ A.4.4.

Učenik piše raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim, znanstvenim)
- procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište
- oblikuje sadržajno i logički povezani tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema primjeru piše raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje i obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema smjernicama piše raspravljačke tekstove, ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- samostalno piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno citira i parafrazira

IZNIMNA

- samostalno piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno citira i parafrazira

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturalna obilježja raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična obilježja znanstvenog stila; jezična i strukturalna obilježja kritike, polemike i školskog raspravljačkog eseja
- pravopisni sadržaji: pisanje glasova u dodiru.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva raspravljačka teksta: kritika, polemika.

Preporučeni su tekstovi: kritika, polemika, recenzija, raspravljački esej, referat.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.4.1., SŠ HJ A.4.2., SŠ HJ A.4.3., SŠ HJ A.4.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.4.5.

Učenik analizira glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika.

- objašnjava razliku između otvornika i zatvornika
- razlikuje slog i morfem
- prepoznaje razlike između glasovnog i naglasnog sustava materinskoga idioma i hrvatskoga standardnog jezika
- opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak i dužina) razini
- objašnjava fonološki i morfološki uvjetovane glasovne promjene u kontekstu riječi
- uspoređuje govorni i pisani oblik jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina)
- tumači razliku između izgovornih cjelina u govoru i pismu
- opisuje prozodijski sustav i primjenjuje u govorenju i u pisanju riječi kojima naglasak i naglasna dužina određuje značenje

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i glasovne promjene u riječima

DOBRA

- opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene u riječima

VRLO DOBRA

- objašnjava glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i glasovne promjene u riječima

IZNIMNA

- analizira glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini, objašnjava glasovne promjene i analizira govorni i pisani ostvaraj jezika

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.4.6.

Učenik razlikuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.

- razlikuje vrste vlastitih imena
- prepoznaje frazeme kao dio leksika
- objašnjava proces leksičkoga posuđivanja
- tumači vrste leksičkoga posuđivanja
- prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi
- služi se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja pri razvijanju rječnika i jezične kulture

ZADOVOLJAVAJUĆA

- izdvaja lekseme ograničene uporabe iz teksta i prema smjernicama pravilno ih primjenjuje

DOBRA

- izdvaja lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu

VRLO DOBRA

- odabire lekseme ograničene uporabe u zadanom kontekstu služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja

IZNIMNA

- razlikuje lekseme ograničene uporabe služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja i jezičnim savjetnicima i prema pravilima jezične kulture

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni rječnici: rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik, rječnik vlastitih imena i prezimena.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD

SŠ HJ A.4.7.

Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.

RAZRADA ISHODA

- objašnjava početke hrvatske pismenosti
- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa
- opisuje osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika
- tumači položaj hrvatskoga standardnog jezika u europskome kontekstu u prošlosti i sadašnjosti

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima

DOBRA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma

VRLO DOBRA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma i početke standardizacije hrvatskoga standardnog jezika

IZNIMNA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma te prema smjernicama tumači položaj hrvatskoga jezika u europskome kontekstu u prošlosti i sadašnjosti

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni sadržaji: hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.4.1. Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnome tekstu.	<ul style="list-style-type: none">• izražava svoj literarni doživljaj teksta• objašnjava u čemu uživa dok čita djelo• potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove• izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje	-
SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.		
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.		
SŠ HJ B.4.2. Učenik analizira različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren na čitatelju, književnom tekstu ili piscu.	<ul style="list-style-type: none">• interpretira na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste• opisuje intertekstualne poveznice među tekstovima i njihovim obilježjima (groteska, parodija ili travestija)• analizira povezanost tekstova prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama• uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja (znanstvenika, književnih kritičara)	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama analizira na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama interpretira na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja (znanstvenika, književnih kritičara) IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama analizira različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.
SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Obvezne su književne vrste: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, moderna drama, lirski poezija, poema. Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Albert Camus, <i>Stranac</i> , Franz Kafka, <i>Preobražaj</i> , Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i> , Ranko Marinković, <i>Kiklop</i> , Antun Branko Šimić, izbor iz poezije (10 pjesama). Učenik analizira prema temi i žanru šest obveznih književnih tekstova i četiri književna teksta koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.		
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima. U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita. Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima. Nastavnici odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.		

ISHOD

SŠ HJ B.4.3.

Učenik obrazlaže slijed književnih poetika i razdoblja i kritički prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.

RAZRADA ISHODA

- analizira književni tekst s obzirom na povijesni, društveni i kulturni kontekst
- objašnjava tekst iz perspektive poetike i književnopovijesne epohe
- uspoređuje tekstove hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti u književnopovijesnome kontekstu
- obrazlaže slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- objašnjava književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja u tekstu

DOBRA

- analizira utjecaj književnopovijesnoga, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnoga teksta

VRLO DOBRA

- obrazlaže slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

IZNIMNA

- prosuđuje utjecaje različitih konteksta na književne tekstove na temelju usporedne interpretacije i obrazlaže slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: ekspresionizam, suvremena književnost; sva prethodna književna razdoblja.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Albert Camus, *Stranac*, Franz Kafka, *Preobražaj*, Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*, Ranko Marinković *Kiklop*, Antun Branko Šimić, izbor iz poezije (10 pjesama).

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za ekspresionizam i suvremenu književnost. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.4.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ C.4.1.</p> <p>Učenik kritički procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kritički procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitog doživljaja stvarnosti i identiteta • uspoređuje neovisnost i cenzuru medijskih poruka u medijskim tekstovima • objašnjava sadržaj komercijalnih medijskih poruka • opisuje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta • uspoređuje različite medijske tekstove i kritički procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst • odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima) 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira medijski tekst i objašnjava kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje medijske tekstove i analizira kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njima utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje medijske tekstove i procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje medijske tekstove i kritički procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te opisuje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori. 		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.</p>		

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.4.2.

Učenik prosuđuje povezanost vlastitoga i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

- uspoređuje tekstove popularne, pučke i visoke kulture prema njihovoj simboličkoj vrijednosti za oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- analizira u književnim i obavijesnim tekstovima prijenos kulturnih obrazaca iz jednog u drugi kulturni krug i njihovu prilagodbu
- zaključuje o globalizaciji i individualizmu kao temama u uspoređivanim tekstovima te njihovu utjecaju na oblikovanje vlastitoga i hrvatskoga kulturnog identiteta
- prosuđuje povezanost vlastitoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova
- posjećuje i procjenjuje kako kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnom i digitalnom okružju utječu na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje povezanost vlastitog kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova

DOBRA

- opisuje povezanost vlastitoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova

VRLO DOBRA

- analizira povezanost vlastitog kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova

IZNIMNA

- prosuđuje povezanost vlastitog kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C.4.2. tematski su vezani uz određeni kulturni krug.

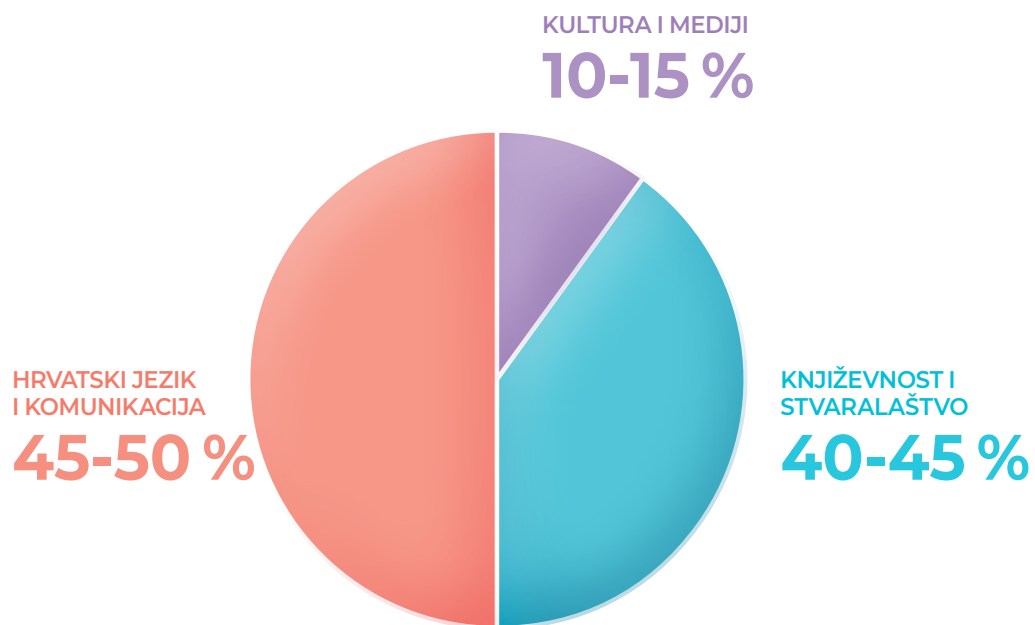
Učenik analizira ulomke najmanje dvaju tekstova.

Odgojno-obrazovni ishod C.4.2. ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 4. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 4, 4, 4, 4

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

Četverogodišnje srednje strukovne škole sa satnicom 4, 4, 3, 3

140 (1. i 2. razred) i 105 (3. i 4. razred)

1. RAZRED SREDNJE ŠKOLE

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ A.1.1. Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	<ul style="list-style-type: none">• određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje• razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa• prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta• odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost• objašnjava svojim riječima obilježja administrativnoga i publicističkog stila na primjerima različitih vrsta tekstova• oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori• govori i razgovara u skladu s govornom ulogom• razgovara prema obrascima razgovora u skupini: uvjeravanja i pregovaranja• samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama govori u skladu s temom govornoga teksta DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• samostalno govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa: izvješće i intervju.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHOD**SŠ HJ A.1.2.**

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

RAZRADA ISHODA

- razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje)
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- objašnjava informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja
- vodi bilješke i postavlja pitanja radi razjašnjavanja i razumijevanja
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- tumači obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- analizira obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika. Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

SŠ HJ A.1.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, pregovaranje)
- objašnjava strukturalna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika
- izdvaja informacije u skladu sa svrhom čitanja
- razlikuje informacije po važnosti
- određuje glavne ideje u tekstu
- objašnjava osnovna i prenesena značenja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje

DOBRA

- objašnjava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te opisuje informacije i ideje

VRLO DOBRA

- objašnjava obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje

IZNIMNA

- objašnjava obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te na raznovrsnim primjerima analizira informacije i ideje

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHOD

SŠ HJ A.1.4.

Učenik piše tekstove opisnoga i pripovjednoga diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednoga diskursa u skladu s određenom strukturom, oblikom te administrativnim i publicističkim funkcionalnim stilom
- istražuje različite izvore informacija i primjenjuje ih pri oblikovanju teksta: prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja
- služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva
- razlikuje jezična i strukturna obilježja opisnoga i pripovjednoga diskursa
- oprimjeruje obilježja administrativnoga i publicističkog stila
- oblikuje sadržajno i logički povezan tekst primjenjujući jezična i strukturna obilježja pripovjednoga i opisnoga diskursa
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema primjeru piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema smjernicama piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- samostalno piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

IZNIMNA

- samostalno piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica; plan pisanja vezanoga teksta opisnoga i pripovjednoga diskursa; obilježja administrativnoga i publicističkog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri opisna ili pripovjedna teksta: vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa, putopis, životopis.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija, vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.1.1., SŠ HJ A.1.2., SŠ HJ A.1.3. i SŠ HJ A.1.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ A.1.5.**

Učenik analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.

- objašnjava rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu
- objašnjava riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu
- raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove
- određuje uloge i gramatičke veze među sastavnicama sintagme
- opisuje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici
- razlikuje apsolutnu i relativnu uporabu glagolskih vremena i načina
- objašnjava subjektno-predikatnu sročnost
- primjenjuje morfosintaktička znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u tekstu

DOBRA

- razlikuje morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi

VRLO DOBRA

- razlikuje i opisuje morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanje u novim primjerima

IZNIMNA

- opisuje morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i funkcionalno primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.1.6.

Učenik analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.

- opisuje strukturu jezičnoga znaka
- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima
- objašnjava uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka
- razlikuje osnovno i izvedeno te denotativno i konotativno značenje leksema u zadanome kontekstu
- razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron
- tumači leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu
- opisuje strukturu rječničkoga članka
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava značenjske odnose među riječima i prepoznaje vrste rječnika

DOBRA

- opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i opisuje vrste rječnika

VRLO DOBRA

- razlikuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika

IZNIMNA

- analizira značenjske odnose među riječima na temelju konteksta pomoću rječnika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja
- leksičko-semantički odnosi: sinonimija, homonimija, antonimija, hiperonimija i hiponimija u zadanom kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.1.7.

Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.

- objašnjava odnos između jezika, govora i pisma
- opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici
- navodi svojstva hrvatskoga standardnog jezika
- navodi i opisuje vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika
- opisuje razliku između standardnoga jezika i supstandardnih idioma
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik
- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta
- prepoznaje hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta
- poštuje norme standardnoga jezika
- u javnoj komunikaciji

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava da se služi različitim govorima u svojoj komunikaciji

DOBRA

- razlikuje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji

VRLO DOBRA

- objašnjava razliku između sastavnica svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na standardnom jeziku

IZNIMNA

- primjenjuje znanje o hrvatskome standardnom jeziku kao jeziku javne komunikacije i razlikuje ga od osobnoga idiolekta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.1.1.</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • izražava svoj literarni doživljaj književnoga teksta • izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje • izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva • potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove • objašnjava u čemu uživa dok čita 	-
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.</p>		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.</p>		
<p>SŠ HJ B.1.2.</p> <p>Učenik razlikuje i opisuje književni tekst prema temi i žanru na sadržajnoj i izraznoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja • opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima • opisuje osobitosti hrvatske usmenoknjiževne baštine • analizira književni tekst na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikuje književne žanrove i vrste i uočava njihova osnovna obilježja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • tumači tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira tematska, žanrovska i jezično-stilska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Obvezne su književne vrste: pripovijest, roman, tragedija, lirski poezija, lirsko-epska poezija; jednostavni oblici (izbor); mit.</p> <p>Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Sofoklo, <i>Antigona</i>, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i> (10 pjesama), August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>, Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>, Vladimir Nazor, izbor iz poezije (10 pjesama).</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prozne vrste: proza, roman, pripovijest, struktura proznog teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje; uokvirena kompozicija • poetske vrste: obilježja lirike, lirski vrste i oblici, struktura lirski pjesme • dramske vrste: drama i kazalište, tragedija i obilježja tragedije, struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, čin, prizor ili slika • usmeni književni oblici: narodna pjesma; narodne predaje, zagonetke, poslovice i vicevi. 		

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.1.3. Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.	<ul style="list-style-type: none">• imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst• opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst• uočava razlike i sličnosti u djelima nastalima u različitim povijesnim, društvenim i kulturnim kontekstima• prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u tragediji i ljubavnoj poeziji• potkrjepljuje primjerima obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja DOBRA <ul style="list-style-type: none">• opisuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prepoznaje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: klasična književnost, srednjovjekovna književnost, predrenesansa i humanizam.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Sofoklo, *Antigona*, Francesco Petrarca, *Kanconijer* (10 pjesama).

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za klasičnu književnost, srednjovjekovnu književnost, predrenesansu i humanizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.1.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okruženju.

KULTURA I MEDIJI

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ C.1.1.</p> <p>Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na svakodnevni život primatelja • prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskome tekstu • analizira svrhu (osobnu, javnu) medijskoga teksta • interpretira medijsku poruku i zaključuje kome je ona namijenjena • istražuje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovan medijski tekst i koje su funkcije tih odabira • prosuđuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu utječu na svakodnevni život primatelja 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava svrhu medijskoga teksta i prema smjernicama interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava svrhu medijskog teksta, interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja i objašnjava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava svrhu medijskog teksta, prosuđuje kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na svakodnevni život primatelja te objašnjava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

<p>SŠ HJ C.1.2.</p> <p>Učenik analizira tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima • razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta • prepoznaje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u tekstu i izražava svoj kritički stav prema njima • prosuđuje utjecaj teksta popularne kulture na razvoj vlastitoga kulturnog identiteta • posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj u stvarnom i digitalnom okružju 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i prepoznaje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i povezuje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i tumači njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet
---	--	---

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip.

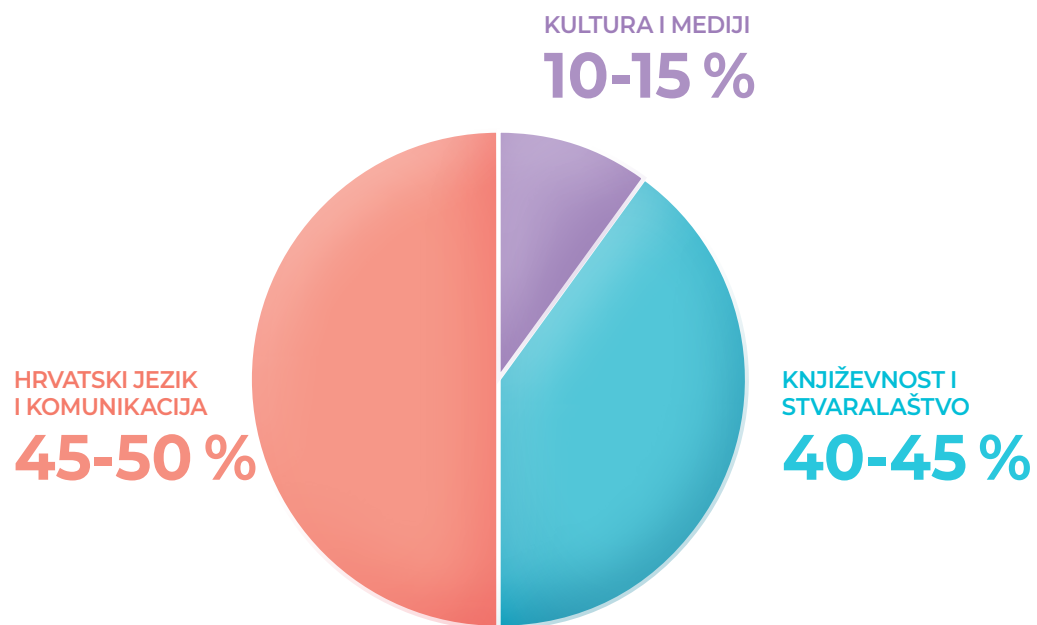
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 1. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 4, 4, 3, 3

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.2.1.

Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima
- uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta
- istražuje i izdvaja informacije važne za pripremu i izvođenje govorenog teksta točno ih navodeći i poštujući autorstvo
- analizira stilsku obilježja popularno-znanstvenog i stručnog članka i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju
- govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja/sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke
- primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema smjernicama govori u skladu s temom govornoga teksta

DOBRA

- prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

VRLO DOBRA

- samostalno govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta

IZNIMNA

- samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, javnog govora; stilska obilježja znanstveno-popularnog i stručnoga članka.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima izlagačkoga diskursa: javni govor, poslovni razgovor. Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, sažetak, motivacijsko pismo, anketni obrazac.

ISHOD

SŠ HJ A.2.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora, različitih funkcionalnih stilova i oblika u skladu s određenom svrhom slušanja i namjeni
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- tumači utjecaj okružja na primanje informacija
- vrednuje informacije sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- tumači obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- analizira obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

SŠ HJ A.2.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjeni
- objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika služeći se prethodno stečenim znanjima
- istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora
- razlikuje provjerene i neproverjene izvore informacija
- povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu
- odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta
- povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te razvrstava i povezuje informacije i ideje

DOBRA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te sažima informacije i ideje

VRLO DOBRA

- objašnjava funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim primjerima te sažima i objašnjava informacije i ideje u tekstu, a svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima

IZNIMNA

- objašnjava funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te sažima informacije i ideje u tekst, zaključke potkrepljuje prikladnim citatima i povezuje tekst sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

ISHOD**SŠ HJ A.2.4.**

Učenik piše izlagačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- oblikuje koncept za pisanje izlagačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom: administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim
- istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem
- odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta
- analizira jezično-strukturna obilježja izlagačkih tekstova te ih oblikuje prema modelu
- oblikuje prema konceptu prikaz popularno-znanstvenog ili stručnog članka
- prepravljiva tekst u skladu s povratnim informacijama
- samostalno oblikuje anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- prema primjeru piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

IZNIMNA

- samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, stilska obilježja znanstveno-popularnog i stručnoga članka
- pravopisni sadržaji: pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje tri izlagačka teksta: prikaz znanstveno-popularnog ili stručnog članka, koncept, motivacijsko pismo.

Preporučeni su tekstovi: sažetak, prikaz znanstveno-popularnog i/ili stručnog članka i anketnoga obrasca, motivacijsko pismo, koncept, interpretacijski školski esej. Preporučuje se da se započne s poučavanjem i uvježbavanjem pisanja interpretacijskoga školskog eseja, ali da ga se sumativno ne vrednuje. Učeniku se mora najprije omogućiti postupno uvježbavanje i ovladavanje oblikovanja interpretacijskog školskoga eseja.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.2.1., SŠ HJ A.2.2., SŠ HJ A.2.3. i SŠ HJ A.2.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

SŠ HJ A.2.5.

Učenik analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju.

- analizira nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice
- razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi
- objašnjava položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi
- objašnjava i uspoređuje linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori)
- razlikuje tekst i diskurs
- primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- imenuje sintaktičku službu riječi u rečenici

DOBRA

- razlikuje rečenice po sastavu i primjenjuje sintaktična znanja pri oblikovanju teksta

VRLO DOBRA

- objašnjava sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta

IZNIMNA

- analizira sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.2.6.

Učenik razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga leksika hrvatskoga standardnog jezika.

- imenuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika
- objašnjava izvanjezične i unutarjezične procese u hrvatskome jeziku
- razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni
- interpretira primjere iz obavijesnih i književnih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika
- primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u određenome kontekstu
- opisuje jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema smjernicama određuje pripadnost leksema leksičkom sloju

DOBRA

- prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja i navodi prikladne kontekste za njihovu uporabu

VRLO DOBRA

- samostalno izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja prema zadanome kontekstu

IZNIMNA

- samostalno izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja i služi se prikladnim leksikom prema samostalnom ili zadanom kontekstu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.2.7.

Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini.

- opisuje rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja
- uspoređuje obilježja svojeg idiolektala i idioma sa hrvatskim standardnim jezikom
- uočava i komentira uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji
- primjenjuje prikladni idiom s obzirom na kontekst komunikacije i funkcionalni stil

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje organske govore kao sastavnice svojega idiolektala

DOBRA

- opisuje kontekste u kojima se upotrebljavaju organski idiomi i hrvatski standardni jezik

VRLO DOBRA

- razlikuje uporabne mogućnosti mjesnih govora, dijalekata i narječja

IZNIMNA

- uspoređuje uporabne mogućnosti mjesnih govora, dijalekata i narječja i standardnoga jezika u komunikaciji

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.2.1. Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.	<ul style="list-style-type: none">• izražava svoj literarni doživljaj teksta• objašnjava u čemu uživa dok čita djelo• povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva• obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima• izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje• uspoređuje svoje proživljeno iskustvo čitanja s iskustvima drugih čitatelja	-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.2.2. Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru na sadržajnoj i izraznoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.	<ul style="list-style-type: none">• uspoređuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja• na oglednim primjerima• analizira i uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste DOBRA <ul style="list-style-type: none">• analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnog teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• interpretira književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
--	---	--

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: novela, roman, drama, komedija, lirska poezija, jednostavni oblici (izbor).

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Marin Držić, *Novela od Stanca*, Pedro Calderon de la Barca, *Život je san*, Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladog Werthera*, Silvije Strahimir Kranjčević, izbor iz poezije (10 pjesama), Antun Gustav Matoš, izbor iz novela.

Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman, novela, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih
- dramske vrste: komedija; struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različiti postupci iskazivanja smiješnoga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.2.3. Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.	<ul style="list-style-type: none">• uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst• opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst• prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u renesansnoj komediji, baroknoj drami i predromantičarskom romanu• analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama s obzirom na društveni i kulturni kontekst• uspoređuje stilsko-poetička obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i objašnjava njegova stilsko-poetička obilježja DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• samostalno uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: hrvatska renesansa, barok, klasicizam, predromantizam.

Obvezni književni tekstovi za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Marin Držić, *Novela od Stanca*, Pedro Calderon de la Barca, *Život je san*, Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladog Werthera*.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za hrvatsku renesansu, barok, klasicizam i predromantizam. Učenik na osnovi pročitanoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.2.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.	<ul style="list-style-type: none">• oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima• predstavlja svoj rad individualno ili timski	-
---	---	---

KULTURA I MEDIJI

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.2.1.

Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.

- opisuje različito djelovanje tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnog stila
- analizira uporabu različitih stilskih sredstava u medijskim tekstovima prosuđuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu
- procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja iz medijskih tekstova utječu na životni stil različitih primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja

DOBRA

- opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob i spol

VRLO DOBRA

- uočava stilska sredstva u medijskim tekstu te objašnjava kako su u tekstu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

IZNIMNA

- uočava stilska sredstva u medijskim tekstu te prosuđuje kako su u tekstu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod SŠ HJ C.2.1. ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.2.2.

Učenik analizira tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu
- analizira sadržajna, izrazna i idejna obilježja ulomka iz teksta
- zaključuje o utjecaju jezične i književne nematerijalne kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta na odabranom tekstu
- prihvaća mjesto jezika i književnosti u nematerijalnoj baštini sredine u kojoj živi
- posjećuje i kulturno-umjetnički događaj, manifestaciju i/ili posjet kulturnoj instituciji u stvarnome i digitalnom okružju

ZADOVOLJAVAJUĆA

- navodi bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i prepoznaje njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom

DOBRA

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu te sadržaj i ideju ulomka iz teksta

VRLO DOBRA

- obrazlaže simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu te sadržaj i ideju ulomka iz teksta

IZNIMNA

- analizira bitne tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstveno-popularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda SŠ HJ C.2.2. tematski su vezani uz hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu. Preporučuje se odabrati ih prema zavičajnom načelu.

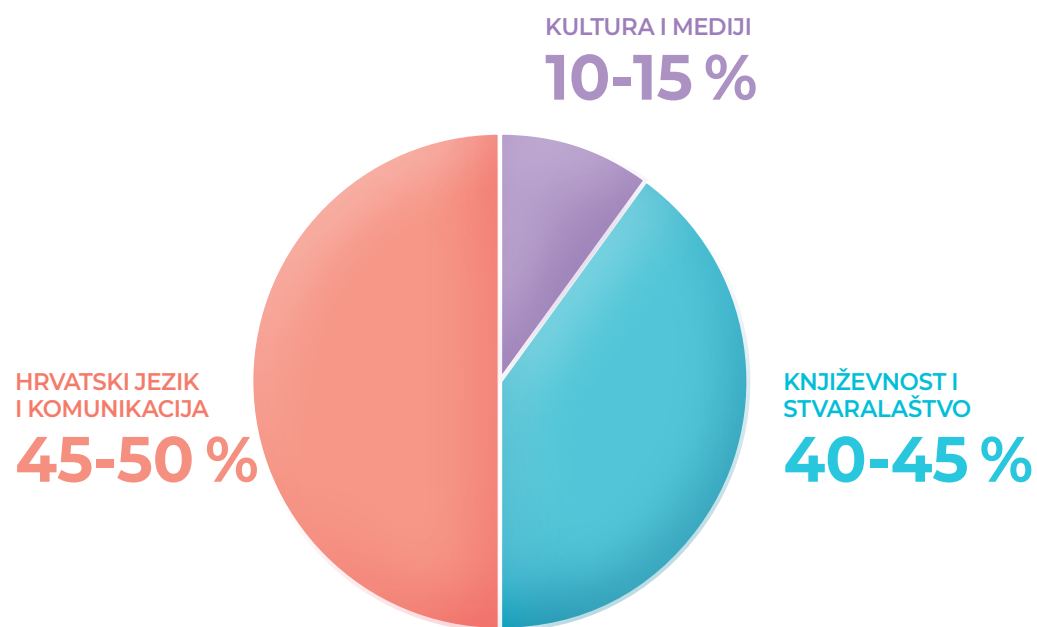
Učenik analizira najmanje dvaju tekstova (ulomke ili cjelovit tekst).

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 2. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 4, 4, 3, 3

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ A.3.1.</p> <p>Učenik govori upućivačke i raspravljачke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, uvjeravanje, zabavljanje • opimjeruje jezično-strukturna obilježja izlagačkih i raspravljачkih tekstova • istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata • govori u skladu s govornom ulogom • razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova • izriče tezu • navodi argumente i protuargumente • izvodi zaključak • samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govora <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govora <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govora i željenim učinkom na primatelja
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • jezična i strukturna obilježja izlagačkog i raspravljачkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična i strukturna obilježja predavanja i priopćenja. 		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p>		
<p>Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima upućivačkog i raspravljачkog diskursa: rasprava, predavanje. Preporučeni su tekstovi: javni govor, interpretacijski esej, kolumna, uputa, molba, rasprava, predavanje, priopćenje.</p>		

ISHOD

SŠ HJ A.3.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

RAZRADA ISHODA

- razlikuje govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljачkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom (informiranje, dokazivanje, uvjeravanje i zabavljanje)
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- tumači jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- razlikuje pouzdane od nepouzdatih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu
- kritički vrednuje informacije
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva upućivačka ili raspravljачka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, debata, interpretacijski esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

SŠ HJ A.3.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom (dokazivanje, upućivanje)
- tumači strukturna obilježja teksta
- izdvaja i tumači ideje
- uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja
- razlikuje činjenice od mišljenja
- prikladno povezuje ideje iz tekstova sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima
- uočava pristranost i nepristranost izvora informacija

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova te uz pomoć nastavnika analizira informacije i ideje

DOBRA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova te prema smjernicama analizira i objašnjava informacije i ideje

VRLO DOBRA

- objašnjava funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova na poznatim primjerima te samostalno analizira i objašnjava informacije i ideje

IZNIMNA

- svojim riječima objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova na poznatim primjerima te interpretira tekst prema smjernicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva upućivačka ili raspravljачka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

ISHOD**SŠ HJ A.3.4.**

Učenik piše upućivačke i raspravljачke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- oblikuje plan pisanja upućivačkih i raspravljачkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim)
- oblikuje raspravljачke tekstove prema modelu i u skladu s jezično-strukturnim i stilskim obilježjima raspravljачkog diskursa
- oblikuje upućivačke tekstove prema modelima
- istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne od sekundarnih izvora
- navodi bibliografske jedinice i citira stručnu literaturu
- sažima prikupljene informacije i oblikuje sadržajno i logički povezan tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uz pomoć nastavnika piše upućivačke i raspravljачke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema primjeru piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno navodi i parafrazira

IZNIMNA

- samostalno piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno navodi i parafrazira

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova
- pravopisni sadržaji: pravila citiranja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva upućivačka ili raspravljачka teksta: uputa, molba.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, usporedni školski esej; molba, reportaža, rasprava, komentar.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.3.1., SŠ HJ A.3.2., SŠ HJ A.3.3. i SŠ HJ A.3.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

SŠ HJ A.3.5.

Učenik primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi pri oblikovanju teksta.

- prepoznaje morfeme po položaju i funkciji na primjerima
- uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf)
- razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu
- razlikuje uporabu glagolskih vremena i načina
- opisuje tvorbu i uporabu aktiva i pasiva
- primjenjuje gramatička znanja o morfološkim obilježjima riječi u stvaranju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje oblike riječi i gramatičke kategorije

DOBRA

- pomoću smjernica primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u oblikovanju teksta

VRLO DOBRA

- opisuje morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi oblikovanju teksta

IZNIMNA

- objašnjava morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.3.6.

Učenik opisuje tvorbu riječi prema osnovnim tvorbenim načinima.

- prepoznaje tvorbu riječi u hrvatskome jeziku prema tvorbenim načinima izvođenja i slaganja: sufiksalna tvorba, prefiksalna tvorba, slaganje, srastanje
- opisuje najčešće tvorbene načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga
- opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava razlike među osnovnim tvorbenim načinima na oglednim primjerima

DOBRA

- opisuje razliku među osnovnim tvorbenim načinima na oglednim primjerima

VRLO DOBRA

- opisuje najčešće tvorbene načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga

IZNIMNA

- opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima na oglednim primjerima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.3.7.

Učenik prepoznaje osnovna obilježja funkcionalnih stilova na tekstu.

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika
- prepoznaje jezična obilježja funkcionalnoga stila i opisuje njihovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika
- primjenjuje pravila jezične kulture u različitim komunikacijskim situacijama

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje razgovorni, administrativni i književnoumjetnički stil hrvatskoga jezika i navodi primjere

DOBRA

- azlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnoga jezika i navodi njihova obilježja

VRLO DOBRA

- razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i prepoznaje vezu funkcionalnoga stila i rečeničnih struktura u tekstovima koje stvara i prima

IZNIMNA

- razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i prepoznaje odnos funkcionalnoga stila i jezične norme na primjerima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaje na kojima se ostvaruje ishod preporučuje se povezati s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.3.1.</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • izražava svoj literarni doživljaj teksta • objašnjava u čemu uživa dok čita djelo • potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove • izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje • povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva • uspoređuje svoj literarni doživljaj s literarnim doživljajem drugih učenika 	-
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p>		
<p>Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.</p>		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p>		
<p>Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.</p>		
<p>SŠ HJ B.3.2.</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objašnjava i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste • prepoznaje univerzalne teme i predodžbe u književnim tekstovima različitoga vremena i mjesta nastanka • analizira povezanost književnog teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama • prepoznaje položaj književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira književni tekst prema temi i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje književne tekstove iste teme nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p>		
<p>Obvezne su književne vrste: roman, epski spjev, drama, pastorala, lirska poezija, pjesma u prozi.</p>		
<p>Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>, Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i>.</p>		
<p>Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p>		
<p>Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • prozne vrste: roman; diskurzivne postupke moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravni govor • poetske vrste: obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih; epske vrste u stihu; tradicionalni hrvatski stihovi • dramske vrste: pastorala. 		

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.3.3. Učenik analizira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.	<ul style="list-style-type: none">objašnjava na osnovi usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekstzaključuje o sličnostima i razlikama između književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja na uspoređivanim tekstovimaopisuje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u epskom spjevu, romanu i modernoj poezijiopisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekstopisuje reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">uočava sličnosti i razlike između književnih poetika i razdoblja i tipične književne žanrove i vrste za određeno razdoblje DOBRA <ul style="list-style-type: none">prema smjernicama opisuje veze među književnim tekstovima i tumači njihova poetička obilježja s obzirom na književnopovijesno razdoblje VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">opisuje stilsko-poetička obilježja književnoga teksta i potkrepljuje primjerima iz teksta utjecaj konteksta na književni tekst IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">analizira stilsko-poetička obilježja književnoga teksta i potkrepljuje primjerima iz teksta utjecaj konteksta na književni tekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke teksta za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog teksta nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.3.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstem.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstem ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.3.1.

Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.

- opisuje utjecaj različitih medijskih poruka / tekstova / sadržaja na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja
- uočava prikrivenu svrhu medijske poruke
- prepoznaje trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim porukama
- uočava zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj i javnoj)
- uspoređuje različite medijske tekstove
- analizira kako su u medijskim tekstovima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ZADOVOLJAVAJUĆA

- tumači medijski tekst i prepoznaje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

VRLO DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

IZNIMNA

- uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje skrivene stavove i mišljenja u medijskim tekstovima

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.3.2.

Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.

- prepoznaje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta europskoga kulturnog kruga i baštine za hrvatski kulturni identitet
- objašnjava informacije i ideje u ulomku teksta
- komentira utjecaj europskoga kulturnog kruga na hrvatski kulturni identitet na odabranom tekstu
- promišlja o europskoj kulturnoj baštini kao dijelu vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i kritički procjenjuje kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnome i digitalnom okružju

ZADOVOLJAVAJUĆA

- navodi tekstove bitne za europsku kulturnu baštinu i kulturni krug

DOBRA

- opisuje simbolično značenje i vrijednost teksta europske kulturne baštine za hrvatski kulturni identitet

VRLO DOBRA

- prepoznaje pripadnost ili povezanost teksta s europskim kulturnim krugovima i baštinom

IZNIMNA

- prema smjernicama objašnjava utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: esej, polemika, kolumna, književna kritika, manifest i reklama; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda SŠ HJ C.3.2. tematski su vezani uz europski kulturni identitet.

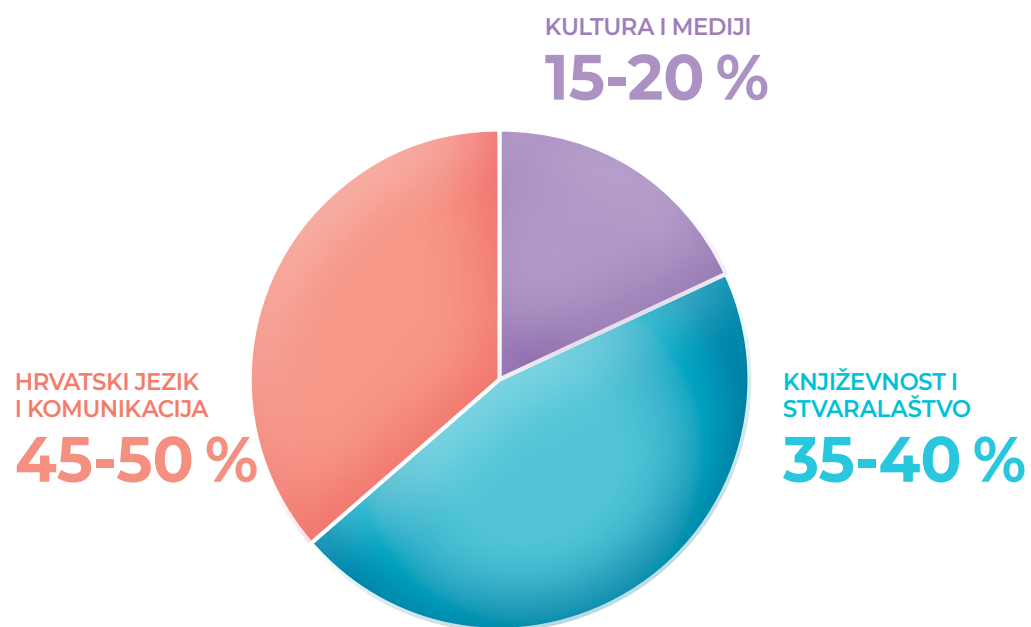
Učenik analizira ulomke najmanje dvaju tekstova.

Odgojno-obrazovni ishod SŠ HJ C.3.2. ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 3. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 4, 4, 3, 3

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ A.4.1.</p> <p>Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, zabavljanje, pregovaranje • procjenjuje informacije i njihov izvor te ih primjenjuje • svojim riječima objašnjava obilježja znanstvenog stila • govori u skladu s govornom ulogom poštujući strukturu raspravljačkog teksta • donosi zajedničke zaključke o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci • samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema primjeru oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom rasprave i govornom ulogom <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uz pomoć nastavnika oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, svrhom i oblikom rasprave i govornom ulogom <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno raspravlja u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom rasprave, govornom ulogom i željenim učinkom na primatelja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sudjeluje u najmanje dvija dijaloška teksta s obilježjima raspravljačkoga diskursa: sastanak i debata.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija.

<p>SŠ HJ A.4.2.</p> <p>Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova u skladu s određenom svrhom i iz različitih izvora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom: informiranje, dokazivanje, zabavljanje • analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta • analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta • procjenjuje pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja • kritički vrednuje informacije i ideje • oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje obilježja i svrhu teksta te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • tumači obilježja i svrhu teksta te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • tumači obilježja i svrhu teksta te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira obilježja i svrhu teksta te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
--	--	---

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija, raspravljački školski esej.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.4.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom: dokazivanje, zabavljanje
- tumači strukturna obilježja teksta
- samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
- uspoređuje informacije i ideje u tekstu s informacijama i idejama u drugim tekstovima, svojim znanjem i iskustvom
- oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama: sadržaj, struktura, svrha, namjena
- prepoznaje referencije i aluzije na druge tekstove

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika uspoređuje i procjenjuje informacije i ideje

DOBRA

- opisuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te prema smjernicama uspoređuje informacije i ideje prema zadanim smjernicama

VRLO DOBRA

- objašnjava obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te prema smjernicama procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama

IZNIMNA

- objašnjava funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te prema smjernicama argumentirano procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: kritika, recenzija, raspravljački esej.

SŠ HJ A.4.4.

Učenik piše raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim, znanstvenim)
- procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište
- oblikuje sadržajno i logički povezani tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uz pomoć nastavnika piše raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema primjeru piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno citira i parafrazira

IZNIMNA

- samostalno piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno citira i parafrazira

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična obilježja znanstvenog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje glasova u dodiru.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje jedan raspravljački tekst: raspravljački esej.

Preporučeni su tekstovi: kritika, polemika, recenzija, raspravljački esej, referat.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.4.1., SŠ HJ A.4.2., SŠ HJ A.4.3., SŠ HJ A.4.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD**SŠ HJ A.4.5.**

Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.

- opisuje razliku između otvornika i zatvornika
- prepoznaje obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak ili prozodem i dužina) razini
- objašnjava glasovne promjene u kontekstu riječi i rečenice
- opisuje razlike između govornoga i pisanog oblika jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina)

RAZRADA ISHODA**RAZINE OSTVARENOSTI****ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uočava obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i imenuje glasovne promjene

DOBRA

- uočava obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene na oglednim primjerima

VRLO DOBRA

- prepoznaje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini, opisuje glasovne promjene na oglednim primjerima i primjenjuje znanja u govoru i pismu

IZNIMNA

- opisuje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i glasovne promjene i primjenjuje znanja u govoru i pismu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.4.6.

Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.

- razlikuje vrste vlastitih imena
- prepoznaje frazeme kao dio leksika
- opisuje proces leksičkoga posuđivanja
- opisuje vrste leksičkoga posuđivanja
- prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi
- služi se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja pri razvijanju vokabulara i jezične kulture

ZADOVOLJAVAJUĆA

- izdvaja lekseme ograničene uporabe iz teksta i prema smjernicama pravilno ih primjenjuje

DOBRA

- izdvaja lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu

VRLO DOBRA

- odabire lekseme ograničene uporabe u zadanom kontekstu služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja

IZNIMNA

- opisuje lekseme ograničene uporabe služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja i jezičnim savjetnicima i prema pravilima jezične kulture

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni rječnici: rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik, rječnik vlastitih imena i prezimena.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD

SŠ HJ A.4.7.

Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.

RAZRADA ISHODA

- opisuje početke hrvatske pismenosti
- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa
- navodi osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima

DOBRA

- navodi povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma

VRLO DOBRA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma i početke standardizacije hrvatskoga standardnog jezika

IZNIMNA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma te prema smjernicama objašnjava položaj hrvatskoga jezika u europskome kontekstu u prošlosti i sadašnjosti

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni sadržaji: hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.4.1. Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnome tekstu.	<ul style="list-style-type: none">• izražava svoj literarni doživljaj teksta• objašnjava u čemu uživa dok čita djelo• potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove• izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje	-
SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.		
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.		
SŠ HJ B.4.2. Učenik opisuje različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.	<ul style="list-style-type: none">• opisuje na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste• opisuje povezanost tekstova prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama• uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja (znanstvenika, književnih kritičara)	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama tumači književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu DOBRA <ul style="list-style-type: none">• tumači na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• opisuje različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu
SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Obvezne su književne vrste: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirski poezija, poema. Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i> . Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.		
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima. U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita. Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima. Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.		

ISHOD

SŠ HJ B.4.3.

Učenik opisuje slijed književnih poetika i razdoblja i prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.

RAZRADA ISHODA

- analizira književni tekst s obzirom na povijesni, društveni i kulturni kontekst
- uspoređuje tekstove hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti u književnopovijesnome kontekstu
- opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja u tekstu

DOBRA

- opisuje utjecaj književnopovijesnoga, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnoga teksta

VRLO DOBRA

- opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

IZNIMNA

- opisuje utjecaje različitih konteksta na književne tekstove na temelju usporedne interpretacije i opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: ekspresionizam, suvremena književnost; sva prethodna književna razdoblja.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za ekspresionizam i suvremenu književnost. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.4.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekстом.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekстом ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.4.1.

Učenik procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.

- procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje i oblikovanje vlastitoga doživljaja stvarnosti i identiteta
- uspoređuje neovisnost i cenzuru medijskih poruka u medijskim tekstovima
- opisuje sadržaj komercijalnih medijskih
- prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta
- uspoređuje različite medijske tekstove i procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst
- odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima)

ZADOVOLJAVAJUĆA

- tumači medijski tekst i opisuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i tumači kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja

VRLO DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i analizira kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

IZNIMNA

- uspoređuje medijske tekstove i procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.4.2.

Učenik objašnjava povezanost vlastitoga i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

- uspoređuje tekstove popularne, pučke i visoke kulture prema njihovoj simboličkoj vrijednosti za oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- komentira tekstove s temom globalizacije i individualizma te njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- objašnjava povezanost hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova
- procjenjuje kako kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnom i digitalnom okruženju utječu na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- na poznatim primjerima tekstova prepoznaje utjecaje različitih kulturnih krugova

DOBRA

- navodi kulturne krugove i uočava njihove utjecaje na različite tekstove

VRLO DOBRA

- prepoznaje utjecaje tekstova iz različitih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

IZNIMNA

- opisuje utjecaje tekstova iz različitih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitoga i hrvatskog kulturnog identiteta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučene su tekstne vrste i izvori: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

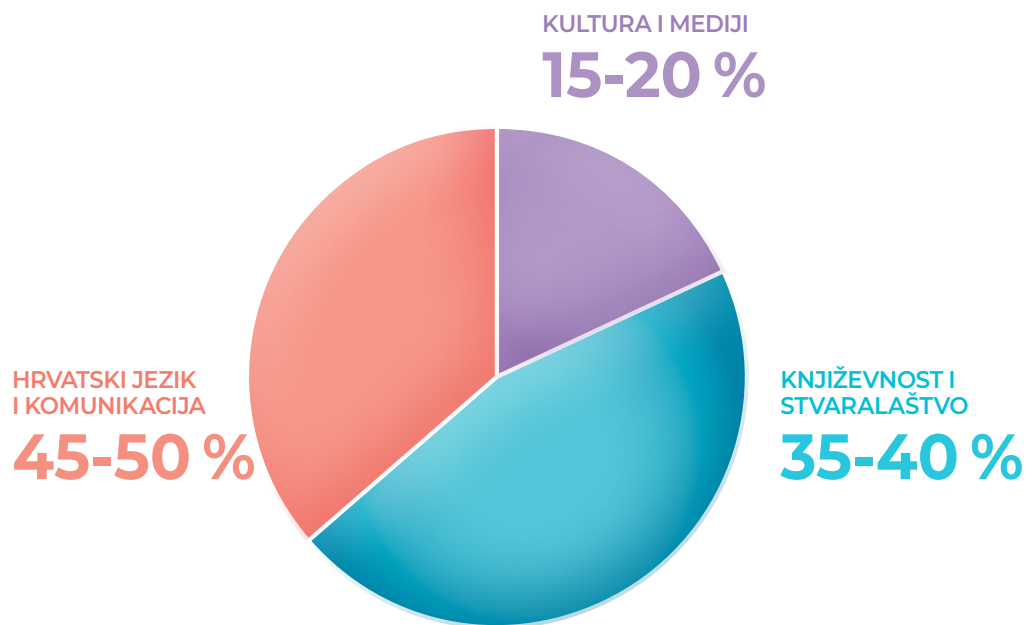
Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz određeni kulturni krug.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 4. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 4, 4, 3, 3

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

Četverogodišnje srednje strukovne škole sa satnicom 3, 3, 3, 3

105 sati godišnje

1. RAZRED SREDNJE ŠKOLE

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ A.1.1. Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja	<ul style="list-style-type: none">• određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje• razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa• prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta• odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost• objašnjava svojim riječima obilježja adimistrativnog i publicističkog stila na primjerima različitih vrsta tekstova• oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori• govori i razgovara u skladu s govornom ulogom• razgovara prema obrascima razgovora u skupini: uvjeravanja i pregovaranja• samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none">• prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govornoga teksta <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none">• uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none">• samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa: izvješće i intervju.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHOD

SŠ HJ A.1.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje)
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- objašnjava informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja
- vodi bilješke i postavlja pitanja radi razjašnjavanja i razumijevanja
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te opisuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

SŠ HJ A.1.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, pregovaranje)
- objašnjava strukturalna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika
- izdvaja informacije prema svrsi čitanja
- razlikuje informacije po važnosti
- određuje glavne ideje u tekstu
- objašnjava osnovna i prenesena značenja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje

DOBRA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te opisuje informacije i ideje

VRLO DOBRA

- razlikuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje

IZNIMNA

- razlikuje obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima i analizira ih pomoću smjernica

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.

ISHOD**SŠ HJ A.1.4.**

Učenik piše tekstove opisnog i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednoga diskursa u skladu s određenom strukturom te administrativnom i publicističkom funkcionalnome stilu
- istražuje različite izvore informacija i primjenjuje ih pri oblikovanju teksta: prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja
- služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva
- razlikuje jezična i strukturna obilježja opisnoga i pripovjednoga diskursa
- oprimjeruje obilježja administrativnog i publicističkog stila
- oblikuje sadržajno i logički povezan tekst primjenjujući jezična i strukturna obilježja pripovjednoga i opisnoga diskursa
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uz pomoć nastavnika piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema modelu piše vezani tekst pripovjednoga i opisnoga diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

IZNIMNA

- samostalno piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica; plan pisanja vezanoga teksta opisnoga i pripovjednoga diskursa; obilježja administrativnog i publicističkog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta: vezani tekst pripovjednog i opisnog diskursa, životopis.

Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija, vezani tekst pripovjednog i opisnog diskursa.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.1.1., SŠ HJ A.1.2., SŠ HJ A.1.3. i SŠ HJ A.1.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.1.5.

Učenik objašnjava morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.

- prepoznaje rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu
- prepoznaje riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu
- raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove
- određuje uloge i gramatičke veze među sastavnicama sintagme
- prepoznaje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici
- prepoznaje subjektno-predikatnu sročnost
- primjenjuje morfosintaktička znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u tekstu

DOBRA

- opisuje morfosintaktička obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi

VRLO DOBRA

- razlikuje morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanje u novim primjerima

IZNIMNA

- opisuje morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i funkcionalno primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.1.6.

Učenik opisuje značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.

- prepoznaje strukturu jezičnoga znaka
- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima
- opisuje uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka
- razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron
- opisuje leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu
- opisuje strukturu rječničkoga članka
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava značenjske odnose među riječima

DOBRA

- imenuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika

VRLO DOBRA

- razlikuje riječi prema vrsti značenjskih odnosa na temelju konteksta i pomoću rječnika

IZNIMNA

- opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta pomoću rječnika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezični rječnici općega i ograničenog leksičkog sloja
- leksičko-semantički odnosi: sinonimija, homonimija, antonimija, hiperonimija i hiponimija u zadanom kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD**SŠ HJ A.1.7.**

Učenik opisuje razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.

RAZRADA ISHODA

- opisuje jezik kao sredstvo komunikacije, spoznaje i izražavanja
- prepoznaje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici
- navodi sastavnice jezične norme hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu, pravogovornu, gramatičku, leksičko-semantičku, stilističku
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik
- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnoga identiteta
- prepoznaje hrvatski standardni jezik kao dio nacionalnoga identiteta
- primjenjuje spoznaje o hrvatskom standardnome jeziku u javnoj komunikaciji i razlikuje ga od osobnoga idiolekta

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uočava da se služi različitim govorima u svojoj komunikaciji i

DOBRA

- prepoznaje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji

VRLO DOBRA

- prepoznaje razliku između sastavnica svojega idiolekta i standardnog jezika

IZNIMNA

- opisuje razliku između sastavnica svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na standardnom jeziku

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ B.1.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj književnoga teksta
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva
- potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- objašnjava u čemu uživa dok čita

-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.1.2.

Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru.

- prepoznaje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja
- opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima
- služi se književnoteorijskim pojmovima u opisivanju književnoga teksta na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini: prozne vrste, poetske vrste, dramske vrste

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja

DOBRA

- prepoznaje tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje osnovne pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

VRLO DOBRA

- opisuje tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

IZNIMNA

- opisuje tematska, žanrovska i izrazna obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: pripovijest, roman, komedija, lirska poezija, lirsko-epska poezija; jednostavni oblici (izbor); mit.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: August Šenoa, *Prijan Lovro*; Marin Držić, *Novela od Stanca*.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: proza, roman, pripovijest, struktura proznoga teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje
- poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih
- dramske vrste: drama i kazalište, komedija, struktura dramskoga teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različiti postupci iskazivanja smiješnoga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.1.3.</p> <p>Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst • uočava razlike i sličnosti u djelima nastalima u različitim povijesnim, društvenim i kulturnim kontekstima • prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u tragediji, komediji i ljubavnoj poeziji • potkrepljuje primjerima obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje književni tekst u društvenom i kulturnom kontekstu i potkrepljuje primjerima obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje književnopovijesni, povijesni, društveni i kulturni kontekst književnog teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: klasična književnost, srednjovjekovna književnost, renesansa.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za klasičnu književnost, srednjovjekovnu književnost i renesansu. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodima predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ B.1.4.**

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ C.1.1.</p> <p>Učenik tumači utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uočava različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim na svakodnevni život primatelja • opisuje svrhu (osobnu, javnu) medijskoga teksta uočava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu • objašnjava medijsku poruku i zaključuje kome je namijenjena • prepoznaje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovan medijski tekst • tumači kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu utječu na svakodnevni život primatelja 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje svrhu medijskog teksta i prema smjernicama opisuje medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje svrhu medijskog teksta, objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja te prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje svrhu medijskog teksta i tumači kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na svakodnevni život primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

<p>SŠ HJ C.1.2.</p> <p>Učenik opisuje tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima • razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta • prepoznaje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u tekstu i izražava svoj kritički stav prema njima • opisuje utjecaj teksta popularne kulture na razvoj vlastitoga kulturnog identiteta • posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj u stvarnom i digitalnom okružju 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet
---	---	---

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip .

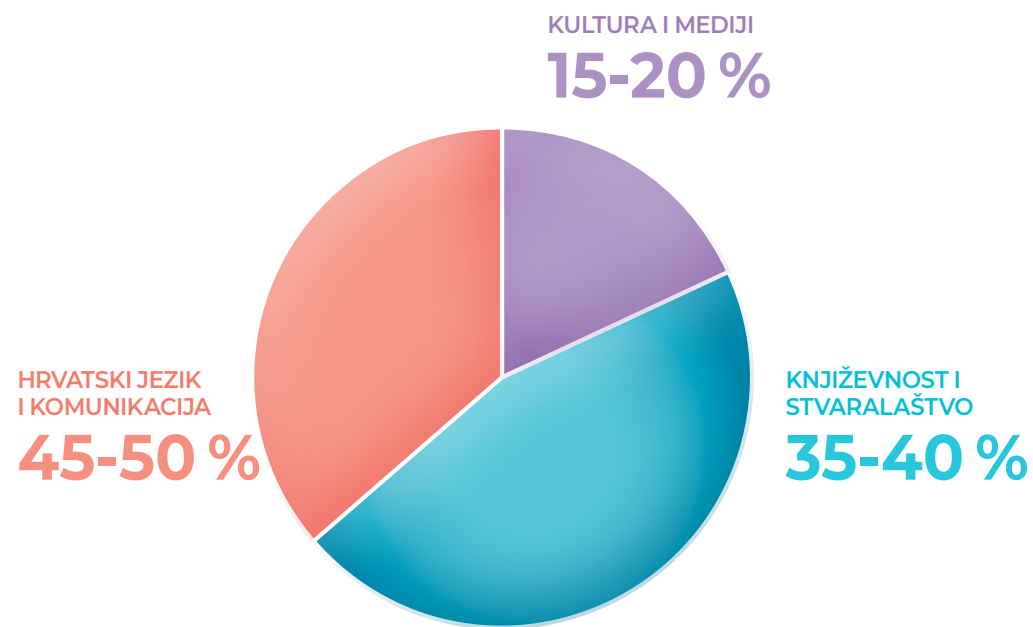
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 1. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 3, 3, 3, 3

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ A.2.1.</p> <p>Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje • istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima • uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta • istražuje i izdvaja informacije važne za pripremu i izvođenje govorenog teksta točno ih navodeći i poštujući autorstvo • analizira stilska obilježja stručnog članka i primjenjuje ih u oblikovanju teksta • prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju • govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja / sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke • primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govornoga teksta <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka, javnog govora; stilska obilježja stručnoga članka.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima izlagačkoga diskursa: javni govor, poslovni razgovor. Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, stručni članak, sažetak, motivacijsko pismo, anketni obrazac.

ISHOD

SŠ HJ A.2.2.

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora, različitih funkcionalnih stilova i oblika u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- tumači utjecaj okružja na primanje informacija
- vrednuje informacije
- sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

SŠ HJ A.2.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom i namjenom čitanja
- objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika služeći se prethodno stečenim znanjima
- istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora
- razlikuje provjerene i neproverjene izvore informacija
- povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu
- odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta
- povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te analizira informacije

DOBRA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te sažima informacije i ideje

VRLO DOBRA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova na poznatim primjerima te sažima informacije i ideje u tekstu, služi se prikladnim citatima

IZNIMNA

- opisuje funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te sažima informacije i ideje u tekstu te svoje zaključke podupire prikladnim citatima i povezuje tekst sa svojim znanjem i drugim tekstovima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, javni govor, diskusija, poslovni razgovor, stručni članak, intervju, sažetak, prikaz, pismo, anketni obrazac.

ISHOD**SŠ HJ A.2.4.**

Učenik piše izlagačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- oblikuje koncept za pisanje izlagačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom: administrativnim, publicističkim
- istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem
- odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta
- analizira jezično-strukturna obilježja izlagačkih tekstova te ih oblikuje prema modelu
- oblikuje prema konceptu prikaz stručnog članka
- prepravljiva tekst u skladu s povratnim informacijama
- samostalno oblikuje anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uz pomoć nastavnika piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema primjeru piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta

IZNIMNA

- samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza, sažetka; stilska obilježja stručnoga članka
- pravopisni sadržaji: pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva izlagačka teksta: prikaz stručnog članka, motivacijsko pismo.

Preporučeni tekstovi: sažetak, prikaz stručnog članka i anketnoga obrasca, motivacijsko pismo, koncept, interpretacijski školski esej.

Preporučuje se da se započne s poučavanjem i uvježbavanjem pisanja interpretacijskoga školskog eseja, ali da ga se sumativno ne vrednuje. Učeniku se mora najprije omogućiti vježbanje i ovladavanje oblikovanja interpretacijskog školskoga eseja različitim aktivnostima i vježbama.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.2.1., SŠ HJ A.2.2., SŠ HJ A.2.3. i SŠ HJ A.2.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.2.5.

Učenik primjenjuje sintaktička znanja u oblikovanju teksta i prepoznaje rečenice u tekstu.

- razlikuje nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice
- razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi
- primjenjuje pravilan položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi
- zapaža linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori)
- primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava sintaktičku službu riječi u rečenici

DOBRA

- pomoću smjernica primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici

VRLO DOBRA

- samostalno primjenjuje riječ u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici

IZNIMNA

- samostalno primjenjuje riječ u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici i opisuje njezinu strukturu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.2.6.

Učenik izdvaja lekseme iz leksičkoga sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje ih u zadanom kontekstu.

- imenuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika
- prepoznaje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni
- izdvaja primjere iz obavijesnih i književnih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika
- primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u određenome kontekstu
- uočava jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema smjernicama prepoznaje pripadnost leksema leksičkom sloju

DOBRA

- prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja

VRLO DOBRA

- samostalno izdvaja lekseme određenog leksičkog sloja

IZNIMNA

- primjenjuje lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika u zadanom kontekstu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.2.7.

Učenik opisuje razliku između hrvatskih narječja i hrvatskoga standardnog jezika.

- prepoznaje organske (mjesne govore, dijalekte i narječja) govore i idiome kao sastavnice svojega idiolekta
- prepoznaje obilježja svojega mjesnog govora ili idioma prema standardnome hrvatskom jeziku
- navodi rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja
- prepoznaje uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji
- primjenjuje prikladni idiom s obzirom na kontekst komunikacije i funkcionalni stil

ZADOVOLJAVAJUĆA

- navodi obilježja svojega mjesnog govora u odnosu na standardni hrvatski jezik

DOBRA

- uočava obilježja svojega mjesnoga govora u odnosu na standardni hrvatski jezik i prepoznaje organske i neorganske idiome kao sastavnice hrvatskoga jezika

VRLO DOBRA

- navodi obilježja svojega mjesnog govora u odnosu na standardni hrvatski jezik i prepoznaje organske i neorganske idiome kao sastavnice hrvatskog jezika

IZNIMNA

- navodi obilježja svojega mjesnog govora u odnosu na standardni hrvatski jezik i opisuje organske i neorganske idiome kao sastavnice hrvatskog jezika

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.2.1. Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.	<ul style="list-style-type: none">• izražava svoj literarni doživljaj teksta• objašnjava u čemu uživa dok čita djelo• povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva• obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima• izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje• uspoređuje svoje proživljeno iskustvo čitanja s iskustvima drugih čitatelja	-
SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.		
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.		
SŠ HJ B.2.2. Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru.	<ul style="list-style-type: none">• uspoređuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima• uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama tumači tematska i žanrovska obilježja književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama analizira tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama interpretira književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA Obvezne su književne vrste: novela, roman, drama, tragedija, lirska poezija, jednostavni oblici (izbor). Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i> ; Antun Gustav Matoš, izbor iz novela. Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima. Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz: <ul style="list-style-type: none">• prozne vrste: roman, novela, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje• poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih• dramske vrste: tragedija; struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika.		

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.2.3. Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.	<ul style="list-style-type: none">• uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst• prepoznaje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst• prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u lirskoj pjesmi i drami• prepoznaje povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama s obzirom na društveni i kulturni kontekst• uočava stilsko-poetička obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka	ZADOVOLJAVAJUĆA <ul style="list-style-type: none">• imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i opisuje njegova stilsko-poetička obilježja DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama opisuje povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst VRLO DOBRA <ul style="list-style-type: none">• prema smjernicama analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst IZNIMNA <ul style="list-style-type: none">• uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst i prepoznaje poveznice s drugim tekstovima i umjetničkim djelima

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: hrvatska renesansa, barok, klasicizam, romantizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za hrvatsku renesansu, barok, klasicizam i predromantizam. Učenik na osnovi pročitanaoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ HJ B.2.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.	<ul style="list-style-type: none">• oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima• predstavlja svoj rad individualno ili timski	-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHOD

SŠ HJ C.2.1.

Učenik objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.

- prepoznaje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnog stila
- analizira uporabu različitih stilskih sredstava u medijskim tekstovima
- objašnjava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu
- procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja iz medijskih tekstova utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja

DOBRA

- opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja

VRLO DOBRA

- objašnjava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

IZNIMNA

- prepoznaje različita stilska sredstva u medijskom tekstu te objašnjava kako su u tekstu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, popularnoznanstveni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

236

SŠ HJ C.2.2.

Učenik opisuje tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu
- komentira utjecaj jezične i književne nematerijalne kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta na odlomku odabranoga teksta
- prihvaća mjesto jezika i književnosti u nematerijalnoj baštini sredine u kojoj živi
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj, manifestaciju i/ili posjet kulturnoj instituciji u stvarnome i digitalnom okružju

ZADOVOLJAVAJUĆA

- navodi tekstove bitne za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug

DOBRA

- prepoznaje simboličko značenje i vrijednost teksta za hrvatski kulturni krug i baštinu

VRLO DOBRA

- prepoznaje pripadnost ili povezanost teksta s hrvatskim kulturnim krugovima i baštinom

IZNIMNA

- opisuje pripadnost ili povezanost teksta s hrvatskim kulturnim krugovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstveno-popularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

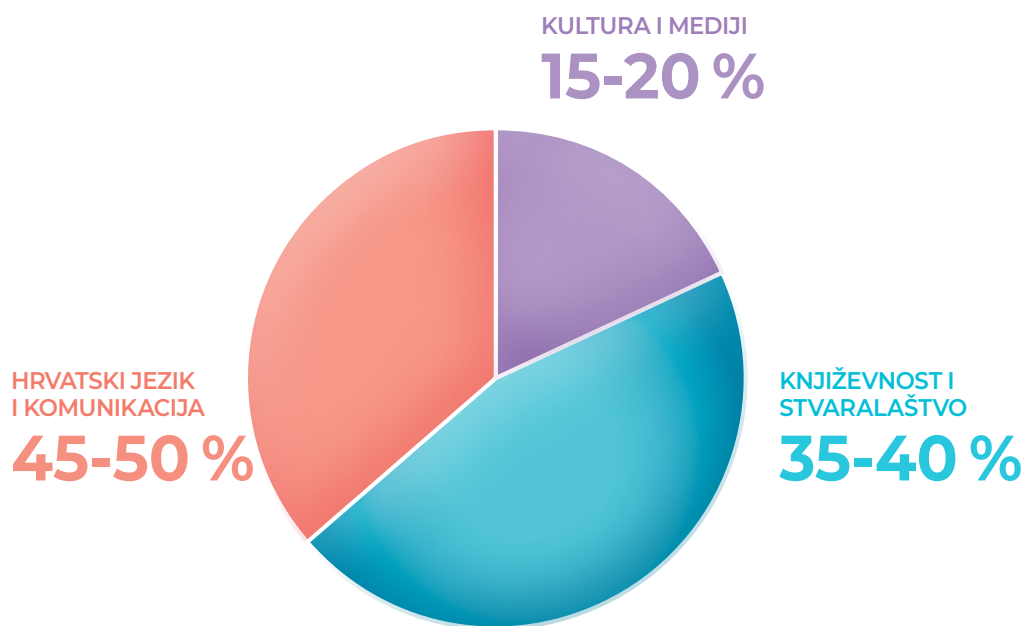
Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu. Preporučuje se odabrati ih prema zavičajnom načelu.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 2. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 3, 3, 3, 3

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.3.1.

Učenik govori upućivačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, uvjeravanje, zabavljanje
- oprimjeruje jezično-strukturalna obilježja izlagačkih i raspravljačkih tekstova
- istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata
- govori u skladu s govornom ulogom
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova
- izriče tezu
- navodi argumente i protuargumente
- izvodi zaključak
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govora

DOBRA

- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora

VRLO DOBRA

- prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govora

IZNIMNA

- samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govora i željenim učinkom na primatelja

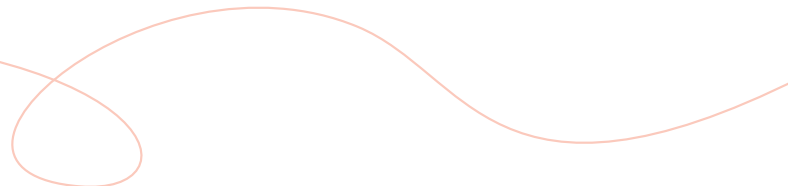
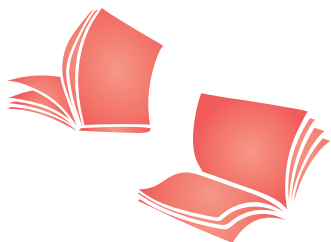
SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturalna obilježja izlagačkog i raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična i strukturalna obilježja predavanja i priopćenja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima upućivačkog i raspravljačkog diskursa: rasprava, predavanje.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, interpretacijski esej, kolumna, uputa, molba, rasprava, predavanje, priopćenje.

ISHOD**SŠ HJ A.3.2.**

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

RAZRADA ISHODA

- razlikuje govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljačkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom (informiranje, dokazivanje, uvjeravanje i zabavljanje)
- analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- tumači jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- razlikuje pouzdane od nepouzdatih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu
- kritički vrednuje informacije
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst
- na temelju slušanja

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: javni govor, debata, interpretacijski esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

SŠ HJ A.3.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom (dokazivanje, upućivanje)
- tumači strukturalna obilježja teksta
- izdvaja i tumači ideje
- uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja
- razlikuje činjenice od mišljenja
- prikladno povezuje ideje iz tekstova sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima
- uočava pristranost i nepristranost izvora informacija

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika analizira informacije i ideje

DOBRA

- opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te prema smjernicama analizira i objašnjava informacije i ideje

VRLO DOBRA

- objašnjava funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te samostalno analizira i objašnjava informacije i ideje

IZNIMNA

- svojim riječima objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te interpretira tekst prema smjernicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.3.4.

Učenik piše upućivačke i raspravljачke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja upućivačkih i raspravljачkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim)
- oblikuje raspravljачke tekstove prema modelu i u skladu s jezično-strukturnim i stilskim obilježjima raspravljачkog diskursa
- oblikuje upućivačke tekstove prema modelima
- istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne od sekundarnih izvora
- navodi bibliografske jedinice i citira stručnu literaturu
- sažima prikupljene informacije i oblikuje sadržajno i logički povezan tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uz pomoć nastavnika piše upućivačke i raspravljачke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema primjeru piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno navodi i parafrazira

IZNIMNA

- samostalno piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno navodi i parafrazira

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova
- pravopisni sadržaji: pravila citiranja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva upućivačka ili raspravljачka teksta: uputa, molba.

Preporučeni su tekstovi: esej, kolumna, uputa, usporedni školski esej, molba, reportaža, rasprava, komentar.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.3.1., SŠ HJ A.3.2., SŠ HJ A.3.3. i SŠ HJ A.3.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

SŠ HJ A.3.5.

Učenik primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi pri oblikovanju teksta.

- prepoznaje morfeme po položaju i funkciji na primjerima
- uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf)
- razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu
- razlikuje uporabu glagolskih vremena i načina
- opisuje tvorbu i uporabu aktiva i pasiva
- primjenjuje gramatička znanja o morfološkim obilježjima riječi u stvaranju teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje oblike riječi i gramatičke kategorije

DOBRA

- pomoću smjernica primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u oblikovanju teksta

VRLO DOBRA

- opisuje morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u oblikovanju teksta

IZNIMNA

- objašnjava morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezničnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD**SŠ HJ A.3.6.**

Učenik opisuje tvorbu riječi prema osnovnim tvorbenim načinima.

RAZRADA ISHODA

- prepoznaje tvorbu riječi u hrvatskome jeziku prema tvorbenim načinima izvođenja i slaganja: sufiksna tvorba, prefiksna tvorba, slaganje, srastanje
- opisuje najčešće tvorbeno načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga
- opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uočava razlike među osnovnim tvorbenim načinima na oglednim primjerima

DOBRA

- opisuje razliku među osnovnim tvorbenim načinima na oglednim primjerima

VRLO DOBRA

- opisuje najčešće tvorbeno načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga

IZNIMNA

- opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima na oglednim primjerima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.3.7.

Učenik prepoznaje osnovna obilježja funkcionalnih stilova na tekstu.

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika
- prepoznaje jezična obilježja funkcionalnoga stila i opisuje njihovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika
- primjenjuje pravila jezične kulture u različitim komunikacijskim situacijama

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje razgovorni, administrativni i književnoumjetnički stil hrvatskoga jezika i navodi primjere

DOBRA

- razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnoga jezika i navodi njihova obilježja

VRLO DOBRA

- razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i prepoznaje vezu funkcionalnoga stila i rečeničnih struktura u tekstovima koje stvara i prima

IZNIMNA

- razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i prepoznaje odnos funkcionalnoga stila i jezične norme na primjerima

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaje na kojima se ostvaruje ishod preporučuje se povezati s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ B.3.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje
- povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva
- uspoređuje svoj literarni doživljaj s literarnim doživljajem drugih učenika.

-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.3.2.

Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.

- objašnjava i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- prepoznaje univerzalne teme i predodžbe u književnim tekstovima različitoga vremena i mjesta nastanka
- analizira povezanost književnog teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama
- prepoznaje položaj književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima

ZADOVOLJAVAJUĆA

- tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

DOBRA

- analizira književni tekst prema temi i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

VRLO DOBRA

- uspoređuje književne tekstove iste teme nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

IZNIMNA

- uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: roman, epski spjev, drama, pastorala, lirska poezija, pjesma u prozi.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, *Dubravka*, Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*. Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:

- prozne vrste: roman; diskurzivne postupke moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravni govor
- poetske vrste: obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih; epske vrste u stihu; tradicionalni hrvatski stihovi
- dramske vrste: pastorala.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.3.3.</p> <p>Učenik analizira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst</p>	<ul style="list-style-type: none"> objašnjava na osnovi usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst zaključuje o sličnostima i razlikama između književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja na uspoređivanim tekstovima opisuje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u epskom spjevu, romanu i modernoj poeziji opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst opisuje reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> uočava sličnosti i razlike između književnih poetika i razdoblja i tipične književne žanrove i vrste za određeno razdoblje <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> prema smjernicama opisuje veze među književnim tekstovima i tumači njihova poetička obilježja s obzirom na književnopovijesno razdoblje <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje stilsko-poetička obilježja književnoga teksta i potkrepljuje primjerima iz teksta utjecaj konteksta na književni tekst <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> analizira stilsko-poetička obilježja književnoga teksta i potkrepljuje primjerima iz teksta utjecaj konteksta na književni tekst

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam. Učenik na osnovi pročitanaoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.3.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.3.1.

Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.

- opisuje utjecaj različitih medijskih poruka / tekstova / sadržaja na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja
- uočava prikrivenu svrhu medijske poruke
- prepoznaje trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim porukama
- uočava zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj i javnoj)
- uspoređuje različite medijske tekstove
- analizira kako su u medijskim tekstovima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

ZADOVOLJAVAJUĆA

- tumači medijski tekst i prepoznaje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

VRLO DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

IZNIMNA

- uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje skrivene stavove i mišljenja u medijskim tekstovima

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

244

SŠ HJ C.3.2.

Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.

- prepoznaje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta europskoga kulturnog kruga i baštine za hrvatski kulturni identitet
- objašnjava informacije i ideje u ulomku teksta
- komentira utjecaj europskoga kulturnog kruga na hrvatski kulturni identitet na odabranom tekstu
- promišlja o europskoj kulturnoj baštini kao dijelu vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i kritički procjenjuje kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnome i digitalnom okružju

ZADOVOLJAVAJUĆA

- navodi tekstove bitne za europsku kulturnu baštinu i kulturni krug

DOBRA

- opisuje simbolično značenje i vrijednost teksta europske kulturne baštine za hrvatski kulturni identitet

VRLO DOBRA

- prepoznaje pripadnost ili povezanost teksta s europskim kulturnim krugovima i baštinom

IZNIMNA

- prema smjernicama objašnjava utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: esej, polemika, kolumna, književna kritika, manifest i reklama; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

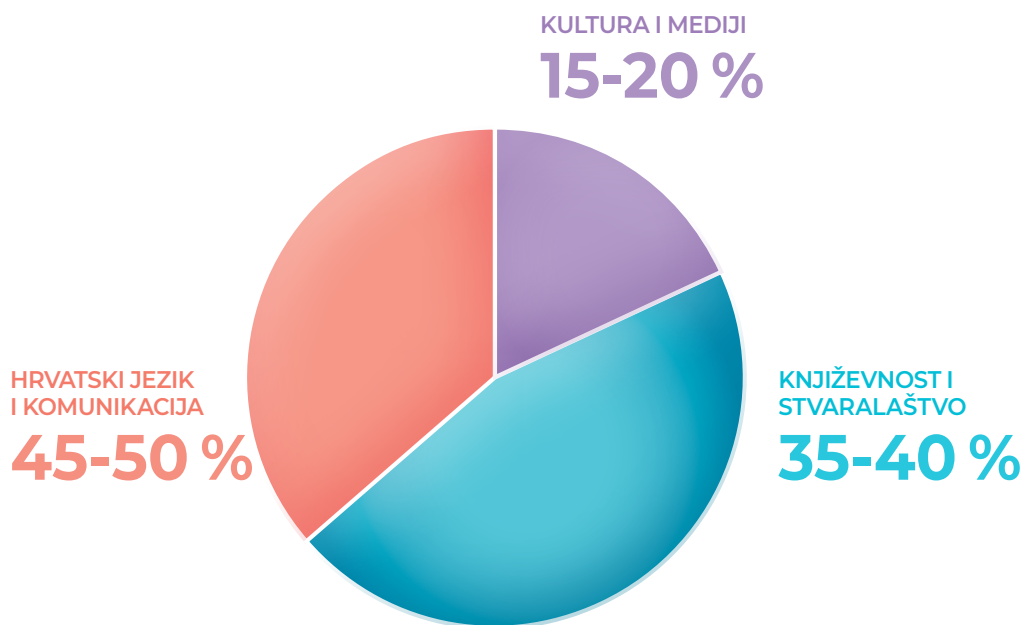
Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz europski kulturni identitet.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 3. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 3, 3, 3, 3

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ A.4.1.

Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, zabavljanje, pregovaranje
- procjenjuje informacije i njihov izvor te ih primjenjuje
- svojim riječima objašnjava obilježja znanstvenog stila
- govori u skladu s govornom ulogom poštujući strukturu raspravljačkog teksta
- donosi zajedničke zaključke o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema primjeru oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom rasprave i govornom ulogom

DOBRA

- uz pomoć nastavnika oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom

VRLO DOBRA

- prema smjernicama oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, svrhom i oblikom rasprave i govornom ulogom

IZNIMNA

- samostalno raspravlja u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom rasprave, govornom ulogom i željenim učinkom na primatelja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sudjeluje u najmanje dvija dijaloška teksta s obilježjima raspravljačkoga diskursa: sastanak i debata.

Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija.

SŠ HJ A.4.2.

Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova u skladu s određenom svrhom i iz različitih izvora.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom: informiranje, dokazivanje, zabavljanje
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- procjenjuje pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja
- kritički vrednuje informacije i ideje
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje obilježja i svrhu teksta te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- tumači obilježja i svrhu teksta te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- tumači obilježja i svrhu teksta te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- analizira obilježja i svrhu teksta te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika. Preporučeni su tekstovi: debata, sastanak, kritika, polemika, recenzija, raspravljački školski esej.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ A.4.3.**

Učenik čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom: dokazivanje, zabavljanje
- tumači strukturalne obilježja teksta
- samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
- uspoređuje informacije i ideje u tekstu s informacijama i idejama u drugim tekstovima, svojim znanjem i iskustvom
- oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama: sadržaj, struktura, svrha, namjena
- prepoznaje referencije i aluzije na druge tekstove

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika uspoređuje i procjenjuje informacije i ideje

DOBRA

- opisuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te prema smjernicama uspoređuje informacije i ideje prema zadanim smjernicama

VRLO DOBRA

- objašnjava obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te prema smjernicama procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama

IZNIMNA

- objašnjava funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te prema smjernicama argumentirano procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: kritika, recenzija, raspravljački esej.

SŠ HJ A.4.4.

Učenik piše raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- oblikuje plan pisanja raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim, znanstvenim)
- procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište
- oblikuje sadržajno i logički povezani tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uz pomoć nastavnika piše raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema primjeru piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno citira i parafrazira

IZNIMNA

- samostalno piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno citira i parafrazira

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturalna obilježja raspravljačkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična obilježja znanstvenog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje glasova u dodiru.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje jedan raspravljački tekst: raspravljački esej.

Preporučeni su tekstovi: kritika, polemika, recenzija, raspravljački esej, referat.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.4.1., SŠ HJ A.4.2., SŠ HJ A.4.3., SŠ HJ A.4.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD**SŠ HJ A.4.5.**

Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.

- opisuje razliku između otvornika i zatvornika
- prepoznaje obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak ili prozodem i dužina) razini
- objašnjava glasovne promjene u kontekstu riječi i rečenice
- opisuje razlike između govornoga i pisanog oblika jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina)

RAZRADA ISHODA**RAZINE OSTVARENOSTI****ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uočava obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i imenuje glasovne promjene

DOBRA

- uočava obilježja glasovnog sustava standardnoga jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene na oglednim primjerima

VRLO DOBRA

- prepoznaje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini, opisuje glasovne promjene na oglednim primjerima i primjenjuje znanja u govoru i pismu

IZNIMNA

- opisuje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i glasovne promjene i primjenjuje znanja u govoru i pismu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

SŠ HJ A.4.6.

Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.

- razlikuje vrste vlastitih imena
- prepoznaje frazeme kao dio leksika
- opisuje proces leksičkoga posuđivanja
- opisuje vrste leksičkoga posuđivanja
- prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi
- služi se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja pri razvijanju vokabulara i jezične kulture

ZADOVOLJAVAJUĆA

- izdvaja lekseme ograničene uporabe iz teksta i prema smjernicama pravilno ih primjenjuje

DOBRA

- izdvaja lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu

VRLO DOBRA

- odabire lekseme ograničene uporabe u zadanom kontekstu služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja

IZNIMNA

- opisuje lekseme ograničene uporabe služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja i jezičnim savjetnicima i prema pravilima jezične kulture

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni rječnici: rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik, rječnik vlastitih imena i prezimena.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.

ISHOD**SŠ HJ A.4.7.**

Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.

RAZRADA ISHODA

- opisuje početke hrvatske pismenosti
- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa
- navodi osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima

DOBRA

- navodi povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma

VRLO DOBRA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma i početke standardizacije hrvatskoga standardnog jezika

IZNIMNA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma i početke standardizacije hrvatskoga standardnog jezika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni sadržaji: hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ B.4.1.

Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnome tekstu.

- izražava svoj literarni doživljaj teksta
- objašnjava u čemu uživa dok čita djelo
- potkrjepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove
- izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje

-

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.

SŠ HJ B.4.2.

Učenik opisuje različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.

- opisuje na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste
- opisuje povezanost tekstova prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama
- uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja (znanstvenika, književnih kritičara)

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema smjernicama tumači književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu

DOBRA

- tumači na osnovi usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

VRLO DOBRA

- prema smjernicama uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja

IZNIMNA

- opisuje različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obvezne su književne vrste: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirski poezija, poema.

Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnici odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.4.3.</p> <p>Učenik opisuje slijed književnih poetika i razdoblja i prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analizira književni tekst s obzirom na povijesni, društveni i kulturni kontekst • uspoređuje tekstove hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti u književnopovijesnome kontekstu • opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja u tekstu <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje utjecaj književnopovijesnoga, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnoga teksta <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje utjecaje različitih konteksta na književne tekstove na temelju usporedne interpretacije i opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: ekspresionizam, suvremena književnost; sva prethodna književna razdoblja.

Nastavnik samostalno odabire ulomke tekstova za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog tekstova nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za ekspresionizam i suvremenu književnost. Učenik na osnovi pročitane teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

<p>SŠ HJ B.4.4.</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima • predstavlja svoj rad individualno ili timski
--	--

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstem ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.4.1.

Učenik procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.

- procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga doživljaja stvarnosti i identiteta
- uspoređuje neovisnost i cenzuru medijskih poruka u medijskim tekstovima
- opisuje sadržaj komercijalnih medijskih
- prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta
- uspoređuje različite medijske tekstove i procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst
- odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima)

ZADOVOLJAVAJUĆA

- tumači medijski tekst i opisuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i tumači kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja

VRLO DOBRA

- uspoređuje medijske tekstove i analizira kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

IZNIMNA

- uspoređuje medijske tekstove i procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.4.2.

Učenik objašnjava povezanost vlastitoga i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

- uspoređuje tekstove popularne, pučke i visoke kulture prema njihovoj simboličkoj vrijednosti za oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- komentira tekstove s temom globalizacije i individualizma te njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- objašnjava povezanost hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova
- procjenjuje kako kulturno-umjetnički događaj, manifestacija, posjet kulturnoj instituciji i/ili medijskoj kući u stvarnom i digitalnom okruženju utječu na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

ZADOVOLJAVAJUĆA

- na poznatim primjerima tekstova prepoznaje utjecaje različitih kulturnih krugova

DOBRA

- navodi kulturne krugove i uočava njihove utjecaje na različite tekstove

VRLO DOBRA

- prepoznaje utjecaje tekstova iz različitih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

IZNIMNA

- opisuje utjecaje tekstova iz različitih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitoga i hrvatskog kulturnog identiteta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučene su tekstne vrste i izvori: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

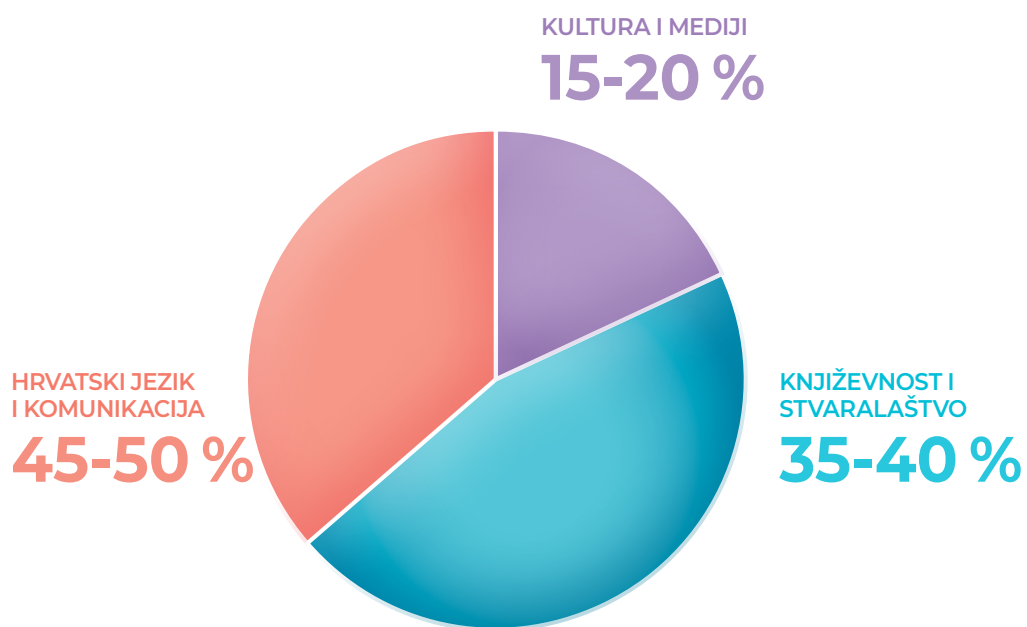
Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz određeni kulturni krug.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 4. RAZREDU ČETVEROGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 3, 3, 3, 3

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

Petogodišnje strukovne škole sa satnicom 5, 5

175 sati

1. RAZRED SREDNJE ŠKOLE

ISHOD

SŠ HJ A.1.1.

Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje
- razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa
- prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta
- odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost
- objašnjava svojim riječima obilježja administrativnoga i publicističkog stila primjerima različitih vrsta tekstova
- oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori
- govori i razgovara u skladu s govornom ulogom
- samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govornoga teksta

DOBRA

- uz pomoć nastavnika oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i guz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta

IZNIMNA

- samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga, pripovjednog i izlagačkog diskursa: izvješće, intervju.

Preporučeni su tekstovi: izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ A.1.2.**

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom opisne, pripovjedne i upućivačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga, pripovjednog i upućivačkog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom slušanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, upućivanje)
- analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta
- izdvaja informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja
- vodi bilješke i postavlja pitanja radi razjašnjavanja i razumijevanja
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje jedan tekst s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa i jedan upućivački tekst prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, uputa.

SŠ HJ A.1.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne, pripovjedne i upućivačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga, pripovjednog i upućivačkog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, upućivanje)
- objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika
- izdvaja informacije prema svrsi čitanja
- razlikuje informacije po važnosti
- razlikuje činjenice od mišljenja
- određuje glavne ideje u tekstu
- objašnjava osnovna i prenesena značenja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava osnovna obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova te izdvaja informacije i ideje

DOBRA

- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova te opisuje informacije i ideje

VRLO DOBRA

- razlikuje osnovna obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova te organizira informacije i ideje

IZNIMNA

- razlikuje obilježja i svrhu opisnih, pripovjednih i upućivačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima i analizira ih pomoću smjernica

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje dva teksta s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa i jedan upućivački tekst prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: izvješće, stručni/objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, tekst s poveznicama (hipertekst), uputa.

ISHOD**SŠ HJ A.1.4.**

Učenik piše tekstove opisnoga, pripovjednog i upućivačkog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- oblikuje plan pisanja vezanoga teksta s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim)
- oblikuje koncept pisanja upućivačkog teksta u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim)
- istražuje različite izvore informacija i primjenjuje ih pri oblikovanju teksta: prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja
- služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva
- razlikuje jezična i strukturna obilježja opisnoga, pripovjednog i upućivačkog diskursa
- oprimjeruje obilježja administrativnog i publicističkog stila
- oblikuje sadržajno i logički povezan tekst primjenjujući jezična i strukturna obilježja pripovjednoga, opisnog i upućivačkog diskursa
- samostalno oblikuje anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uz pomoć nastavnika piše vezani tekst pripovjednoga i opisnoga diskursa i uz pomoć nastavnika piše tekst upućivačkog diskursa te ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema modelu piše vezani tekst pripovjednoga i opisnoga diskursa i prema modelu piše tekst upućivačkoga diskursa i ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama piše vezani tekst pripovjednoga i opisnoga diskursa i tekst upućivačkoga diskursa te ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

IZNIMNA

- samostalno piše vezani tekst pripovjednoga i opisnog diskursa i tekst upućivačkoga diskursa te ostvaruje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- pripovijedanje, opisivanje, upućivanje; jezična i strukturna obilježja opisa, pripovijedanja i upute; natuknica; plan pisanja vezanoga teksta opisnoga i pripovjednoga diskursa; obilježja administrativnog i publicističkog stila
- pravopisni sadržaji: pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice, pisanje oblika riječi u rečenici.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje dva opisna ili pripovjedna teksta: vezani tekst pripovjednog i opisnog diskursa, životopis; jedan tekst upućivačkog diskursa.

Preporučeni su tekstovi: izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, vezani tekst pripovjednog i opisnog diskursa; upute.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.1.1., SŠ HJ A.1.2., SŠ HJ A.1.3. i SŠ HJ A.1.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnoga područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ A.1.5.**

Učenik primjenjuje morfosintaktička i sintaktička znanja pri oblikovanju teksta.

- prepoznaje rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu
- prepoznaje riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu
- izdvaja sintagme i određuje gramatičke veze među sastavnicama sintagme
- raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove
- opisuje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici
- razlikuje nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice
- razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi pri oblikovanju rečenice
- primjenjuje vezna sredstava pri oblikovanju teksta (modifikatore, konektore) linearne i paralelne tekstne veze

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje prema modelu sintaktičke službe riječi u rečenici na prototipnim primjerima

DOBRA

- pomoću smjernica primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u jednostavnoj i složenoj rečenici

VRLO DOBRA

- pomoću smjernica primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u oblikovanju teksta

IZNIMNA

- samostalno primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u oblikovanju teksta

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

SŠ HJ A.1.6.

Učenik opisuje značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.

- prepoznaje strukturu jezičnoga znaka
- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima
- opisuje uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka
- razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron
- opisuje značenjske odnose među riječima u zadanom kontekstu
- opisuje strukturu rječničkoga članka
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava značenjske odnose među riječima

DOBRA

- imenuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika

VRLO DOBRA

- razlikuje riječi prema vrsti značenjskih odnosa na temelju konteksta i pomoću rječnika

IZNIMNA

- opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta pomoću rječnika

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja
- leksičko-semantički odnosi: sinonimija, homonimija, antonimija, hiperonimija i hiponimija u zadanom kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

ISHOD**SŠ HJ A.1.7.**

Učenik opisuje razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.

RAZRADA ISHODA

- opisuje jezik kao sredstvo komunikacije, spoznaje i izražavanja
- prepoznaje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici
- navodi sastavnice jezične norme hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu, pravogovornu, gramatičku, leksičko-semantičku, stilističku
- prepoznaje obilježja svojega mjesnog govora ili idioma prema standardnome hrvatskom jeziku
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik
- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnoga identiteta
- prepoznaje hrvatski standardni jezik kao dio nacionalnoga identiteta
- primjenjuje spoznaje o hrvatskom standardnome jeziku u javnoj komunikaciji i razlikuje ga od osobnoga idiolekt

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uočava da se služi različitim govorima u svojoj komunikaciji

DOBRA

- prepoznaje sastavnice svojega idiolekt

VRLO DOBRA

- prepoznaje razliku između sastavnica svojega idiolekt

IZNIMNA

- opisuje razliku između sastavnica svojega idiolekt

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.1.1.</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • izražava svoj literarni doživljaj književnoga teksta • objašnjava u čemu uživa dok čita • potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove • izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje • izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitoga čitateljskog iskustva 	-
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.</p>		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.</p>		
<p>SŠ HJ B.1.2.</p> <p>Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja • opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima • služi se književnoteorijskim pojmovima u opisivanju književnoga teksta na sadržajnoj i izraznoj razini: prozne vrste, poetske vrste, dramske vrste 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje osnovne pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje tematska, žanrovska i izrazna obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Obvezne su književne vrste: lirska poezija, jednostavni oblici (izbor), novela, pripovijetka, roman, komedija, tragedija, pastorala.</p> <p>Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>, August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>.</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru četiri obvezna književna teksta hrvatske književnosti i šest književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prozne vrste: proza, novela, pripovijetka, roman, struktura proznoga teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje • poetske vrste: obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih, tradicionalni hrvatski stihovi • dramske vrste: drama i kazalište, komedija, tragedija, struktura dramskoga teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različiti postupci iskazivanja smiješnoga. 		

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.1.3.</p> <p>Učenik prepoznaje i opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst • uočava razlike i sličnosti u djelima nastalima u različitim povijesnim, društvenim i kulturnim kontekstima • prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u ljubavnoj i misaonoj poeziji, tragediji, komediji i pastoralu • potkrepljuje primjerima iz teksta obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje književni tekst u društvenom i kulturnom kontekstu <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje književni tekst u društvenom i kulturnom kontekstu i potkrepljuje primjerima obilježja književnopovijesnoga razdoblja u kojemu je tekst nastao <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: klasična književnost, renesansa, barok, klasicizam, predromantizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke teksta za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog teksta nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za književnopovijesna razdoblja od klasične književnosti do romantizma. Učenik na osnovi pročitana teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodima predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

SŠ HJ B.1.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- predstavlja svoj rad individualno ili timski

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi.

Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ HJ C.1.1.

Učenik tumači utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.

- uočava različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim na svakodnevni život primatelja
- opisuje svrhu (osobnu, javnu) medijskoga teksta
- uočava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu
- objašnjava medijsku poruku i zaključuje kome je namijenjena
- prepoznaje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovan medijski tekst
- tumači kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu utječu na svakodnevni život primatelja

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje svrhu medijskog teksta i prema smjernicama opisuje medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja

DOBRA

- opisuje svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja

VRLO DOBRA

- opisuje svrhu medijskog teksta, objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja te prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu

IZNIMNA

- tumači svrhu medijskog teksta i tumači kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na svakodnevni život primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

SŠ HJ C.1.2.

Učenik opisuje tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

- prepoznaje razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima
- uočava različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- prepoznaje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i/ili kiča u tekstu i izražava svoj kritički stav prema njima
- opisuje utjecaj teksta popularne kulture na razvoj vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj u stvarnom i digitalnom okružju

ZADOVOLJAVAJUĆA

- uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima

DOBRA

- uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

VRLO DOBRA

- prepoznaje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

IZNIMNA

- opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip.

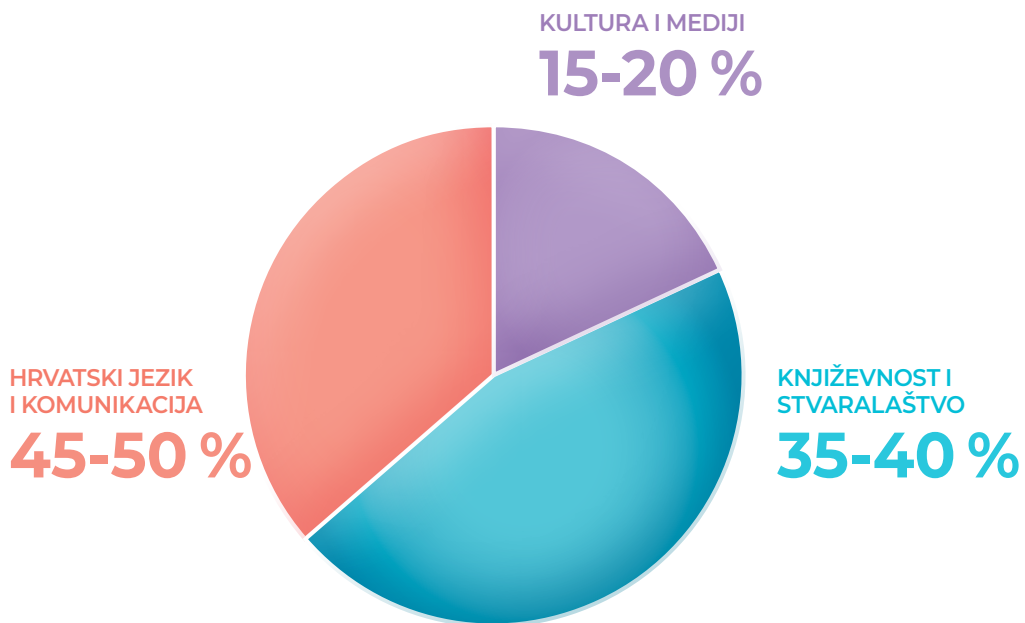
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishod ostvaruje se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 1. RAZREDU PETOGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 5, 5

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

ISHOD

SŠ HJ A.2.1.

Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, uvjeravanje
- oprimjeruje jezično-strukturna obilježja izlagačkih i raspravljačkih tekstova
- svojim riječima objašnjava obilježja znanstvenoga stila
- istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenta i protuargumenata
- uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta
- istražuje i izdvaja informacije važne za pripremu i izvođenje govorenog teksta točno ih navodeći i poštujući autorstvo
- prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju
- govori ili razgovara radi informiranja slušatelja/sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke
- primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnog jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prema primjeru oblikuje pripremu za izlaganje ili raspravu i govori u skladu s temom i govornom ulogom

DOBRA

- uz pomoć nastavnika oblikuje pripremu za izlaganje ili raspravu i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama oblikuje pripremu za izlaganje ili raspravu i govori u skladu s temom, svrhom i oblikom teksta i govornom ulogom

IZNIMNA

- samostalno izlaže ili raspravlja u skladu s temom, oblikom, svrhom, namjenom, govornom ulogom i željenim učinkom na primatelja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja javnog govora; jezična i strukturna obilježja raspravljačkog diskursa; znanstveni stil, administrativni stil, publicistički stil.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik govori najmanje jedan monološki tekst s obilježjima izlagačkoga diskursa: javni govor.

Učenik sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima raspravljačkog diskursa: debata.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, priopćenje, javni govor, predavanje, sastanak, debata.

ISHOD**SŠ HJ A.2.2.**

Učenik sluša u skladu s određenom svrhom izlagačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

RAZRADA ISHODA

- razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih i raspravljачkih tekstova iz različitih izvora, različitih funkcionalnih stilova i oblika u skladu s određenom svrhom slušanja i namjenom
- sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore
- tumači utjecaj okruţja na primanje informacija
- analizira strukturna obiljeţja teksta sluţeći se prethodno stećenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta
- objašnjava jezična i govorna obiljeţja slušanoga teksta
- razlikuje pouzdane od nepouzdanih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja
- razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- opisuje osnovna obiljeţja i svrhu izlagačkih i raspravljачkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

DOBRA

- opisuje osnovna obiljeţja i svrhu izlagačkih i raspravljачkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

VRLO DOBRA

- tumači osnovna obiljeţja i svrhu izlagačkih i raspravljачkih teksta te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

IZNIMNA

- analizira osnovna obiljeţja i svrhu izlagačkih i raspravljачkih tekstova i te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik sluša najmanje jedan izlagački i jedan raspravljачki tekst prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: priopćenje, prikaz, javni govor, predavanje, sastanak, debata.

SŠ HJ A.2.3.

Učenik čita u skladu s određenom svrhom izlagačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.

- razlikuje izlagačke od raspravljачkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom i namjenom čitanja
- objašnjava strukturna obiljeţja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika sluţeći se prethodno stećenim znanjima
- razlikuje pouzdane i nepouzdate izvore informacija
- istraţuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora
- povezuje i saţima podatke i ideje u tekstu
- odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta
- povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

ZADOVOLJAVAJUĆA

- razlikuje funkciju i osnovna obiljeţja raspravljачkih tekstova te uz pomoć nastavnika povezuje i informacije i ideje iz teksta

DOBRA

- opisuje funkciju i osnovna obiljeţja izlagačkih i raspravljачkih tekstova te prema smjernicama povezuje informacije i ideje iz teksta

VRLO DOBRA

- objašnjava osnovna obiljeţja izlagačkih i raspravljачkih tekstova na poznatim primjerima te prema smjernicama tumači tekst prema zadanim odrednicama

IZNIMNA

- objašnjava funkciju osnovna obiljeţja izlagačkih i raspravljачkih tekstova na primjerima te prema smjernicama argumentirano interpretira tekst prema zadanim odrednicama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik čita najmanje jedan izlagački i jedan raspravljачki tekst prema odabiru nastavnika.

Preporučeni su tekstovi: prikaz, saţetak, javni govor, stručni članak, intervju, pismo, esej, kolumna.

ISHOD**SŠ HJ A.2.4.**

Učenik piše izlagačke i raspravljачke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

RAZRADA ISHODA

- oblikuje plan za pisanje izlagačkih/ raspravljачkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom: administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim
- istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem
- odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta
- navodi bibliografske jedinice i citira prema pravilima
- oblikuje izlagačke i raspravljачke tekstove prema modelu i u skladu s jezično-strukturnim i stilskim obilježjima izlagačkoga i raspravljачkog diskursa
- prepravlja tekst u skladu s povratnim informacijama
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uz pomoć nastavnika piše izlagačke i raspravljачke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

DOBRA

- prema primjeru piše izlagačke i raspravljачke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

VRLO DOBRA

- prema smjernicama piše izlagačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno citira i parafrazira

IZNIMNA

- samostalno piše izlagačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno citira i parafrazira

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- jezična i strukturna obilježja izlagačkih tekstova; jezična i strukturna obilježja prikaza i motivacijskog pisma, stilska obilježja stručnoga članka
- jezična i strukturna obilježja raspravljачkog teksta: teza, argument, protuargument, zaključak; jezična obilježja znanstvenog stila
- pravopisni sadržaji: pravila citiranja, pisanje glasova u dodiru.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik piše najmanje jedan izlagački i jedan raspravljачki tekst: motivacijsko pismo, interpretativni i/ili raspravljачki školski esej.

Preporučeni tekstovi: sažetak, prikaz stručnog članka, motivacijsko pismo, interpretativni i raspravljачki školski esej, kritika, polemika.

Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda SŠ HJ A.2.1., SŠ HJ A.2.2., SŠ HJ A.2.3. i SŠ HJ A.2.4. integracijski su povezani s nastavnim područjima književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji i s ostalim ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija.

ISHOD**SŠ HJ A.2.5.**

Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.

RAZRADA ISHODA

- rastavlja ogledne primjere riječi na manje odsječke: glasove, slogove, morfeme i razlikuje ih prema funkciji
- opisuje stvaranje i diobu glasova hrvatskoga standardnog jezika
- određuje naglasak oglednim riječima prema pravilima o mjestu naglasaka u hrvatskome standardnom jeziku
- opisuje glasovne promjene u kontekstu riječi i rečenice
- zamjećuje promjene glasova na granicama morfema
- opisuje razlike koje zapaža između govornoga i pisanog oblika jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina u riječi i rečenici, naglašene i nenaglašene riječi)

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- uočava obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i imenuje glasovne promjene

DOBRA

- uočava obilježja glasovnog sustava standardnoga jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene na oglednim primjerima

VRLO DOBRA

- prepoznaje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini, opisuje glasovne promjene na oglednim primjerima i primjenjuje znanja u govoru i pismu

IZNIMNA

- opisuje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i glasovne promjene i primjenjuje znanja u govoru i pismu

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

SŠ HJ A.2.6.

Učenik opisuje leksičke slojeve općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanom kontekstu.

- prepoznaje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni
- razlikuje općeuporabni leksik i leksik ograničene uporabe
- izdvaja primjere iz obavijesnih i književnih tekstova leksik određenog sloja
- opisuje proces leksičkoga posuđivanja
- prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku
- služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara i jezične kulture
- primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u zadanom kontekstu i funkcionalnom stilu

ZADOVOLJAVAJUĆA

- prepoznaje lekseme ograničene uporabe u tekstu

DOBRA

- prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkog sloja

VRLO DOBRA

- odabire lekseme ograničene uporabe u zadanom kontekstu služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja

IZNIMNA

- opisuje lekseme ograničene uporabe služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja i jezičnim savjetnicima i prema pravilima jezične kulture

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni rječnici: jednojezični rječnici hrvatskoga jezika, rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik, rječnik vlastitih imena i prezimena.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

ISHOD**RAZRADA ISHODA****RAZINE OSTVARENOSTI****SŠ HJ A.2.7.**

Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.

- opisuje početke hrvatske pismenosti
- navodi osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika
- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa

ZADOVOLJAVAJUĆA

- opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima

DOBRA

- navodi i opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma

VRLO DOBRA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma i početke standardizacije hrvatskoga standardnog jezika

IZNIMNA

- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga jezika i pisma te prema smjernicama tumači položaj hrvatskoga jezika u europskome kontekstu

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni sadržaji: Bašćanska ploča, trojezičnost i tropismenost, prva gramatika, prvi rječnici, prvi pravopis, hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.2.1.</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • izražava svoj literarni doživljaj teksta • objašnjava u čemu uživa dok čita • povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva • obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima • izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje • uspoređuje svoje proživljeno iskustvo čitanja s iskustvima drugih čitatelja 	-
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p>		
<p>Učenik čita najmanje jedan književni tekst prema vlastitome izboru i predstavlja ga.</p>		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p>		
<p>Literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom.</p>		
<p>SŠ HJ B.2.2.</p> <p>Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima • uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj i razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama tumači tematska i žanrovska obilježja književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama analizira tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama interpretira književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p>		
<p>Obvezne su književne vrste: lirska poezija, poema, epski spjev, roman, drama u užem smislu. Obvezni su književni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i>, Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>; Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i>.</p>		
<p>Učenik analizira prema temi i žanru četiri obvezna književna teksta hrvatske književnosti šest književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p>		
<p>Preporučeni književnoteorijski pojmovi vezani uz:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • prozne vrste: realistični i moderni roman, moderna pripovijetka, kratka priča; diskurzivni postupci moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravni govor • poetske vrste: epske vrste u stihu; lirske vrste i oblici, obilježja lirsko-epskih vrsta, poema; epska tehnika • dramske vrste: drama u užem smislu. 		

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenje i poučavanje o književnoteorijskim pojmovima povezuje se s književnim tekstovima.

U analizi književnih djela primjenjuje se prethodno stečeno književnoteorijsko znanje, a novi književnoteorijski pojmovi uvode se prema vrsti i temi teksta koji se čita.

Pojedine elemente književne strukture učenici uočavaju na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja i potiče se da prema svojoj profesionalnoj procjeni i prema kriterijima navedenim u poglavlju F. Učenje i poučavanje odabere suvremene književne tekstove za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ B.2.3.</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst • prepoznaje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst • prepoznaje obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike u epskom spjevu, realističkome i modernom romanu i u modernoj poeziji i dramati • prepoznaje povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima prema obradi književne teme, uporabi književnih tehnika, zajedničkim motivima i predodžbama s obzirom na društveni i kulturni kontekst • uočava stilsko-poetička obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i opisuje njegova stilsko-poetička obilježja <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama opisuje povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prema smjernicama analizira povezanost književnoga teksta s drugim tekstovima s obzirom na kontekst <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst i prepoznaje poveznice s drugim tekstovima i umjetničkim djelima

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Književnopovijesna razdoblja: romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam, postmodernizam.

Nastavnik samostalno odabire ulomke teksta za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema svojoj profesionalnoj procjeni. Prijedlog teksta nalazi se u poglavlju F. Učenje i poučavanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučuje se induktivni pristup učenju i poučavanju o književnoj povijesti i stilsko-poetičkim obilježjima teksta tipičnima za romantizam (hrvatski narodni preporod), realizam, modernizam, suvremenu književnost. Učenik na osnovi pročitanoga teksta ovladava obilježjima književnopovijesnoga razdoblja i poetike svojstvenima zadanome tekstu i njemu pripadajućem kontekstu.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika ili da polazište bude tekst iz starijeg razdoblja, a da aktualizacija bude na suvremenom tekstu.

<p>SŠ HJ B.2.4.</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima • predstavlja svoj rad individualno ili timski 	-
--	--	---

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik priprema i oblikuje radove, potaknut tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u učeničkoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I MEDIJI

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ HJ C.2.1.</p> <p>Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje predrasude i stereotipe u trivijalnim medijskim porukama • uočava prikrivenu svrhu medijske poruke • opisuje zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, javnoj) • uspoređuje različite medijske tekstove i analizira kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • tumači medijski tekst i prepoznaje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje skrivene stavove i mišljenja u medijskim tekstovima

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- tiskani i elektronički obavijesni, znanstveno-popularni, znanstveni i stručni tekstovi; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima nastavnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

ISHOD**SŠ HJ C.2.2.**

Učenik opisuje tekstove iz hrvatske kulturne baštine i europskog kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.

RAZRADA ISHODA

- opisuje simboličku vrijednost književnoga ili diskurzivnog teksta za hrvatsku kulturnu baštinu i europski kulturni krug
- komentira utjecaj jezične i književne nematerijalne kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta na odlomku odabranoga teksta
- promišlja o europskoj kulturnoj baštini kao dijelu vlastitoga kulturnog identiteta
- posjećuje i komentira kulturno-umjetnički događaj, manifestaciju i/ili posjet kulturnoj instituciji u stvarnome i digitalnom okružju

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

- navodi tekstove bitne za hrvatsku kulturnu baštinu i europski kulturni krug

DOBRA

- prepoznaje opisuje simbolično značenje i vrijednost teksta za hrvatsku kulturnu baštinu i europski kulturni krug

VRLO DOBRA

- prepoznaje pripadnost ili povezanost teksta s hrvatskom kulturnom baštinom i europskim kulturnim krugom

IZNIMNA

- prema smjernicama opisuje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog i vlastitog kulturnog identiteta

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni su tekstovi i izvori: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstveno-popularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava.

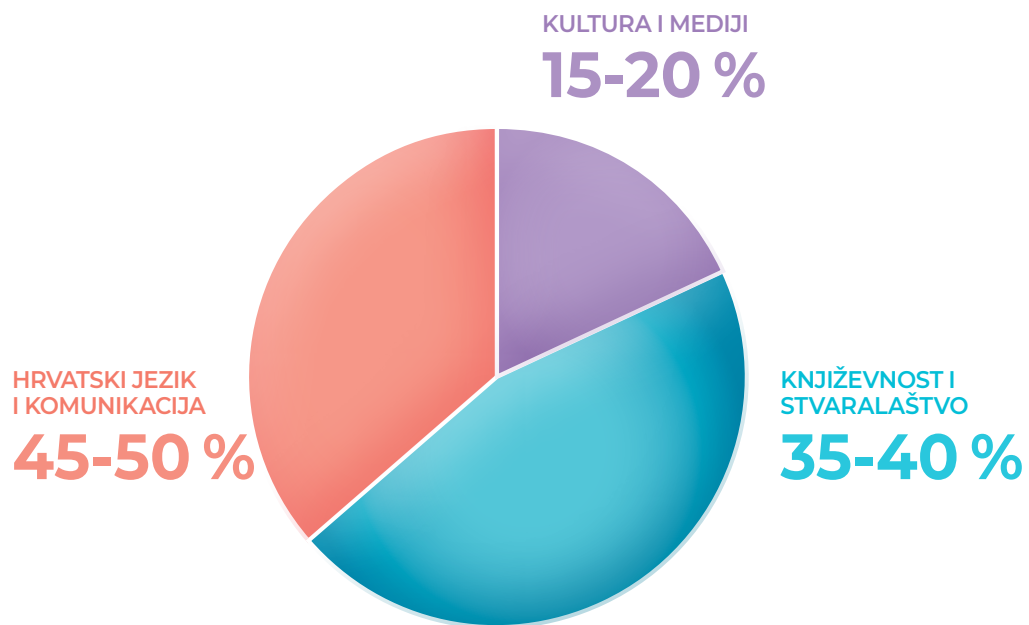
PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu i europski kulturni krug. Preporučuje se odabrati ih prema zavičajnom načelu. Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika te u povezanosti s ishodima predmetnih područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo.

PRIJEDLOG POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA U 2. RAZREDU PETOGODIŠNJIH SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA SA SATNICOM 5, 5

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj vokabulara.

Prikaz godišnjeg broja sati i oblika izvođenja nastavnoga predmeta Hrvatski jezik u četverogodišnjim i petogodišnjim strukovnim školama

	1. RAZRED	2. RAZRED	3. RAZRED	4. RAZRED	5. RAZRED
ČETVEROGODIŠNJA STRUKOVNA ŠKOLA	140	140	140	140	
ČETVEROGODIŠNJA STRUKOVNA ŠKOLA	140	140	105	105	
ČETVEROGODIŠNJA STRUKOVNA ŠKOLA	105	105	105	105	
PETOGODIŠNJA STRUKOVNA ŠKOLA	175	175			

